

2019

# FAALİYET RAPORU







**T.C. Sayıştay Başkanlığı**

# **2019 Yılı Faaliyet Raporu**

**Şubat 2020**



Modern anlamda denetim, parlamentolar adına bütçe hakkı çerçevesinde ele alınmakla birlikte, tarihteki Türk devletlerinde, islam kültüründen esinlenerek "beytül mal'in (kamu hazinesinin) denetimi olarak ele alınmış olup, köklü bir geçmişe sahiptir. Karahanlılar, Gazneliler ve Selçukluların denetim kurumu olan Divan-ı İşraftan, Osmanlı Devletinin denetim kurumları olan Baş Baki Kulluğu ve Divan-ı Muhasebat'tan gelen söz konusu denetim kültürünü günümüze ve gelecek kuşaklara taşıyan Sayıştay, EUROSAT (Avrupa Sayıştaylar Teşkilatı) başkanlığı ile diğer uluslararası organizasyonlarda aktif görev almak suretiyle, tecrübe ve bilgi birikimini uluslararası alana taşımaktadır.



Sayıştay, bütçe hakkının kullanılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapmakta, ayrıca, sorumluların hesap ve işlemlerini yargılama yoluyla kesin hükme bağlamaktadır. Sayıştay, kurumsal güvenilirliğini yüksek tutmayı önemsemekte, kamu hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesine, kaynak kullanımında etkililik, ekonomiklik ve verimliliğin sağlanmasına yönelik olarak hesap verme mekanizmaları ile mali saydamlığın geliştirilmesine, bu amaçla stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme çalışmalarına önem vermektedir. Bu kapsamda 2018 yılında; 2014-2018 Stratejik Planın değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan hususlar ve gelişen şartlar dikkate alınarak 2019-2023 Stratejik Planı yürürlüğe konulmuştur.

2019 yılı Faaliyet Raporu şeffalık, mali saydamlık ve hesap verebilirlik çerçevesinde hazırlanmış olup, 2019 yılı Performans Programında yer alan stratejik amaçlar, stratejik hedefler, performans hedefleri ve göstergelere ilişkin izleme sonuçlarına ve sapmaların nedenlerine bu raporda yer verilmiştir. Raporda ayrıca kurumsal kapasite, denetim, yargılama, görüş verme ve rehberlik faaliyetleri ile gerçekleştirilen diğer faaliyetlere yer verilmiştir.

2019 yılında tamamlanan 2018 Yılı Denetim Programı kapsamında gerçekleştirilen denetimlerde denetim hacmi (denetlenen kamu idareleri ve işletmelerinin bütçe ve aktif büyüklükleri) toplamda önceki yıla göre % 9 oranında, denetçi başına düşen denetim hacmi ise % 4 oranında artmıştır. Bu çerçevede 2019 yılında 505'i denetim raporu, 6'sı genel rapor olmak üzere toplam 511 rapor düzenlenmiştir.

Bu raporlardan;

- 6'sı genel rapor olmak üzere,
- 417'si genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine,
- 73'ü kamu işletmelerine,
- 8'i diğer kamu idareleri ile 7'si mahalli idare şirketlerine,

ilişkindir. 275 performans denetim raporu, ilgili kamu idaresi raporu ile birleştirilmiştir.

Yargılama faaliyetleri kapsamında;

Sayıştay yargılama dairelerine; önceki yıllardan devredenlerle birlikte 2019 yılında toplam 658 Yargılamaya Esas Rapor intikal etmiş olup bu raporlardan 479'unun yargılaması tamamlanmış ve ilam düzenlenmiştir.

Temyiz Kuruluna önceki yıllardan devreden ve 2019 yılında gelen başvuranlardan 1.626 dosya temyizen incelenerek hüküm tesis edilmiştir.

Başsavcılık tarafından 377 rapor için görüş verilmiş olup 4.216 temyiz karşılması gerçekleştirilmiştir.

Sayıştay kamu idarelerine yönelik olarak rehberlik faaliyetleri de yürütmektedir. Bu kapsamda, denetim sürecinde gerçekleştirilen rehberlik faaliyetlerinin yanı sıra kamu kurumlarına yönelik olarak eğitim faaliyetleri düzenlenmiştir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının iç kontrol ortamında yıllar itibarıyla meydana gelen değişimlerin ölçülerek gelişime ihtiyaç duyulan alanların belirlenebilmesine ilişkin değerlendirmelere de yer verilmiştir. Diğer taraftan, Sayıştay bulgu, eleştiri, öneri ve yargı kararlarına uyum sağlamak üzere kamu kurumları tarafından yapılan düzenleyici işlemlerden bir kısmına da bu raporda yer verilmiştir.

“Beytül Mal”in denetimi anlayışı ve sorumluluğuna ilişkin tarihi denetim kültürünü temsil eden Tarihteki Türk devletlerinin denetim kurumu Divan-ı İşraftan bu güne uzanan bin yılı aşkın köklü bir geçmişe ve güçlü bir kurumsal kültüre sahip olan Sayıştayın, sürekli gelişim kültürüyle kurumsal kapasitesini artırarak kamu yönetiminde şeffaflığın, hukuka uygunluğun ve hesap verme sorumluluğunun gelişimine destek verme anlayışıyla uygulamaya koyduğu, 2019 yılı Performans Programının izleme sonuçları ile Kurumumuzun genel ve mali bilgilerine bu raporda yer verilmiştir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

**Seyit Ahmet BAŞ**  
**Sayıştay Başkanı**

## I- GENEL BİLGİLER

A- Vizyon, Misyon ve Temel Değerler .....	3
B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar .....	5
C- İdareye İlişkin Bilgiler .....	11
1- Sayıştayın Tarihi ve Kurumsal Gelişimi .....	11
2- Fiziksel Yapı .....	19
3- Teşkilat Yapısı .....	20
4- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar .....	22
4.1- Bilişim Altyapısı .....	22
4.2- İş Zekası ve Veri Analiz Projesi .....	23
4.3- Yazılım Altyapısı ve Hizmetleri .....	24
4.4- Kurum Verilerinin Aktarılması .....	25
4.5- İlam İnfaz Takip Sistemi .....	25
4.6- Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi .....	25
4.7- İş Sürekliliği Yönetim Sistemi (İSYS) .....	25
4.8- Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetim Sistemi (BTHYS) .....	26
4.9- Ağ Yapısı ve Donanımlar .....	26
4.10- Denetim Yönetim Programı (SayCAP) .....	28
4.11- Kütüphane .....	29
4.13- Yayınlar .....	30
4.13.1- Sayıştay Dergisi .....	30
4.13.2- Kitaplar .....	31
5- İnsan Kaynakları .....	34
6- Sunulan Hizmetler .....	44
6.1- Sayıştay Denetimi ve Denetim Raporları .....	44
6.1.1- 2018 Yılı Denetimleri ve Denetim Raporları .....	44
6.1.2- Denetim Metodolojisini Geliştirmeye Yönelik Çalışmalar .....	63
6.1.2.1- Kamu İşletmeleri Denetim Rehberinin Hazırlanması .....	63
6.1.2.2- Kalite Güvencesi Çalışmaları .....	64
6.1.2.3 İç Kontrol Sistemi, Kurumsal Risk Yönetimi ve Stratejik Yönetimin Değerlendirilmesi .....	64
6.1.2.4 Standart Hesap Alanları Belirleme Çalışması .....	64
6.1.3- Denetime İlişkin Yürütülen Diğer Çalışmalar .....	64
6.1.3.1- E-Devlet Projelerinin Denetimi .....	64
6.1.3.2- UNICEF Tarafından Kamu İdarelerine Sağlanan Fonların Denetimi .....	65
6.1.3.3- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) Tarafından Kamu İdarelerine Sağlanan Fonların Denetimi .....	66



# İçindekiler

6.1.3.4- Konu Denetimi .....	66
6.1.3.5- Veri Analizlerine İlişkin Yürütülen Çalışmalar.....	67
6.1.4- 2019 Yılı Sayıştay Denetim Programı.....	70
6.2- Rehberlik Faaliyetleri.....	72
6.2.1- Denetim ile Birlikte Yürütülen Rehberlik Faaliyetleri .....	72
6.2.1.1 Kamu İdarelerinin Sistemlerinin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar .....	72
6.2.1.2 Denetimlerin Yürütülmesinde Sağlanan Doğrudan Rehberlik.....	81
6.2.2- Eğitimler Aracılığıyla Sağlanan Katkı.....	86
6.2.3- Diğer Rehberlik Faaliyetleri.....	87
6.3- Yargılama Faaliyetleri .....	88
6.4- Görüş Bildirme ve Karar Alma Faaliyetleri .....	91
6.5- Uluslararası Faaliyetler.....	94
6.6- Eğitim Faaliyetleri.....	106
6.6.1- Uluslararası Eğitim Faaliyetleri.....	106
6.6.2- Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri .....	107
6.7- Bilgi Edinme ile İlgili Faaliyetler.....	117
7- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	118
II- AMAÇ ve HEDEFLER	
A- İdarenin Amaç ve Hedefleri.....	123
B- Temel Politika ve Öncelikler.....	132
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ ve DEĞERLENDİRMELER	
A- Mali Bilgiler.....	137
1- Bütçe Uygulama Sonuçları.....	137
2- Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar .....	138
3- Mali Denetim Sonuçları.....	144
B- Performans Bilgileri .....	145
1- Performans Sonuçları Tablosu .....	145
2- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi .....	158
3- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi .....	160
IV- KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) .....	165
V- ÖNERİ ve TEDBİRLER	
Öneri ve Tedbirler .....	172
VI- EKLER	
Ekler .....	176

## TABLolar

Tablo 1: Donanım ve Fiziksel Sunucu Envanteri.....	26
Tablo 2: Denetim Grupları ve Sorumluluk alanları .....	38
Tablo 3: Destek Grupları ve Görev Alanları.....	41
Tablo 4: Kamu İdarelerinin Bütçe/Bilanço Büyüklükleri İtibarıyla Denetlenme Oranı.....	47
Tablo 5: Yıllar İtibarıyla Denetlenen Kamu İdarelerinin Bütçe/Bilanço Büyüklükleri ve Değişim Oranları .....	48
Tablo 6: Mali Denetime İlişkin Bulgular .....	55
Tablo 7: Performans Denetimine İlişkin Bulgular.....	67
Tablo 8: Genel Bütçe ve Özel Bütçeli İdareler İtibarıyla En Fazla Tespit Edilen Konular.....	59
Tablo 9: Mahalli İdareler İtibarıyla En Fazla Tespit Edilen Konular .....	59
Tablo 10: 2019 Yılı Denetim Programına Alınan Kamu İdareleri.....	71
Tablo 11: İKS-Bütçe Türüne Göre Ortalama Puanlar.....	75
Tablo 12: İKS-Aldıkları Toplam Puana Göre Kurum Dağılımları .....	76
Tablo 13 : İç Kontrol Sistemi Kapsamındaki Risk Yönetiminin Değerlendirilmesi .....	77
Tablo 14: KRY-Bütçe Türüne Göre Ortalama Puanlar .....	78
Tablo 15: KRY-Aldıkları Toplam Puana Göre Kurum Dağılımları.....	79
Tablo 16: SY-Bütçe Türüne Göre Ortalama Puanlar .....	79
Tablo 17: SY-Toplam Puana Göre Kurum Dağılımları.....	80
Tablo 18: Denetim Üzerine Kamu İdarelerince Yapılan Mevzuat Düzenlemeleri ve Değişiklik Gerekçeleri .....	82
Tablo 19: Üniversitelere Yönelik Eğitim Programları .....	86
Tablo 20: Daireler İtibarıyla Verilen Yargısal Kararlar.....	88
Tablo 21: Temyiz Kurulu Faaliyetleri.....	89
Tablo 22: Konular İtibarıyla Temyiz Kurulu Kararları.....	89
Tablo 23: Başsavcılığın Görüş ve Temyiz Karşılımları .....	90
Tablo 24: Genel Kurulun Görüş Bildirme ve Karar Alma Faaliyetleri.....	91
Tablo 25: Daireler Kurulunun Görüş Bildirme Faaliyetleri .....	92
Tablo 26: Dairelerin Görüş Bildirme Faaliyetleri.....	92
Tablo 27: Rapor Değerlendirme Kurulu Faaliyetleri .....	93
Tablo 28: Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (INTOSAI) İlişkin Faaliyetler .....	95

Tablo 29: Avrupa Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (EUROSAI) İlişkin Faaliyetler .....	96
Tablo 30: Asya Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (ASOSAI) İlişkin Faaliyetler .....	101
Tablo 31: Ekonomik İşbirliği Örgütü Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (ECOSAI) İlişkin Faaliyetler .....	102
Tablo 32: Uluslararası Diğer Faaliyetler .....	103
Tablo 33: Uluslararası Kuruluşların Denetimine İlişkin Faaliyetler.....	104
Tablo 34: Kurumumuzca Uluslararası Eğitim/Staj Faaliyetlerine Katılım .....	106
Tablo 35: Kurumumuzca Düzenlenen Uluslararası Eğitim Faaliyetleri .....	106
Tablo 36: Meslek Mensuplarına Yönelik Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri .....	107
Tablo 37: Meslek Mensuplarına Yönelik Grup İçi Eğitim Faaliyetleri .....	109
Tablo 38: Mensuplarımıza Yönelik Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri.....	109
Tablo 39: Yönetim Mensuplarına Yönelik Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri.....	110
Tablo 40: Kurumumuzda Düzenlenen Konferanslar .....	111
Tablo 41: Kamu İdarelerine Yönelik Düzenlenen Eğitimler .....	111
Tablo 42: Üniversite Kariyer Günleri Kapsamında Kurumumuzda Gerçekleştirilen Faaliyetler .....	114
Tablo 43: Sayıştay Başkanı Seyit Ahmet BAŞ Tarafından Verilen Konferanslar .....	116
Tablo 44: Bilgi Edinme ile İlgili Faaliyetler .....	117
Tablo 45: 2019 Yılı Ön Mali Kontrol Faaliyetleri.....	119
Tablo 46: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (TL) .....	137
Tablo 47: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Karşılaştırmalı Bütçe Giderleri (TL) .....	138
Tablo 48: Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri (TL) .....	139
Tablo 49: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri (TL) .....	139
Tablo 50: 2019 Yılı Bütçe Giderleri ve Harcama Oranları (TL) .....	140
Tablo 51: 2019 Yılı Yatırım Harcamaları (TL) .....	141
Tablo 52: Yıllar İtibarıyla Ödenek/Harcama Durumu .....	141
Tablo 53: 2018-2019 Dönemi Hizmet Maliyetleri .....	142
Tablo 54: Performans Göstergeleri Gerçekleşme Sonuçları Tablosu .....	145
Tablo 55: Performans Göstergesi Sonuçları Tablosu .....	149
Tablo 56: Performans Göstergeleri Sonuçları .....	152



# Genel Bilgiler



## A- VİZYON, MİSYON ve TEMEL DEĞERLER

### VİZYON

Köklü tarihinden aldığı birikimle sürekli yenilenen ve gelişen, daha iyi bir kamu yönetiminin oluşması için hizmet eden Sayıştay.

### MİSYON

Kamuda hesap verme sorumluluğu ile mali saydamlığa katkı sağlamak üzere denetim, yargılama ve rehberlik yapmak.

**TEMEL DEĞERLER****Bağımsızlık ve Tarafsızlık**

Bağımsızlık, Sayıştayın bir yüksek denetim ve yargı kurumu olarak varlığının ve tarafsız hizmetler sunabilmesinin ön koşuludur. Denetimlerin dürüst, önyargıdan uzak ve tarafsız bir biçimde yürütülmesi ve mesleki etik kurallarına uyulması kurumsal güvenilirliğin vazgeçilmez bir unsuru olup kanuni güvence altına almıştır.

**İyi Yönetişim ve Beklentilere Duyarlılık**

Kurum yönetiminde hesap verebilirlik, saydamlık, etkinlik, katılımcılık, eşitlik, adil olmak, tutarlılık, hukukun üstünlüğü, bilimsellik gibi iyi yönetim ilkelerini gözetmek ve uygulamak temel prensiplerimizdendir. Bu ilkeler ışığında, Parlamento ve kamuoyu ile diğer iç ve dış paydaşların beklenti ve ihtiyaçlarına duyarlı olunması, daha iyi bir kamu yönetimini hedefleyen ortak bir anlayış içinde çözümler üretilmesi son derece önemlidir.

**Yeniliğe Açıklık**

Günümüz dünyasındaki hızlı gelişim ve buna bağlı olarak oluşan sorunlara genelde kamu yönetiminin, özelde denetim kurumlarının zamanında ve etkin cevaplar bulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle; sürekli gelişim anlayışıyla yeniliklerin izlenmesi ve ihtiyaç duyulanların hayata geçirilmesi önem taşımaktadır.

**Mesleki Yetkinlik**

Denetimde kalitenin sağlanması; mesleki bağımsızlığa sahip, yaratıcı ve analitik düşünen, ekip çalışmasına ve işbirliğine yatkın, denetim kültürünü özümsemiş mensupların varlığıyla mümkün olacaktır. Bu inançla çalışanların bilgi ve becerilerinin sürekli geliştirilmesi hedeflenmektedir.



**B- YETKİ, GÖREV ve SORUMLULUKLAR**

Genel anlamda bütçe, belirli bir zaman dilimindeki gelir ve giderlerinin tahmini ile gelirlerin toplanması, giderlerin yapılması için verilen yetkidir. Bütçeler, yasama organı tarafından yürütme organına yıllık ya da çok yıllık olarak, kamu gelirlerinin toplanması ve giderlerin yapılması için izin ve yetki verilmesini düzenleyen kanunlardır. Yürütmeye verilen bu izin ve yetki, yasama organının bütçe hakkının gereğidir.

Bütçenin uygulanmasına ilişkin verilen yetki, bu hakkın en önemli unsuru olmakla birlikte, uygulama sonuçlarının denetlenmesi de bu hakkın diğer önemli unsurudur. Bu açıdan bütçe hakkı, Bütçe Kanunu'nun yasalaşması, bütçe uygulamalarının izlenmesi ve bütçe sonuçlarının denetlenmesiyle bir bütündür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, bütçenin uygulanmasına ilişkin denetim hakkını, merkezi yönetim kesin hesap kanunu tasarısı ve Sayıştay tarafından verilen genel uygunluk bildirimini ile denetim raporlarını görüşüp karara bağlamak suretiyle gerçekleştirmektedir. Genel Uygunluk Bildirimi, Sayıştayın Meclis adına gerçekleştirdiği dış denetime ilişkin raporlar, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanmakta ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmaktadır. Bütçe hakkının kullanılması sürecinde saydamlık ve hesap verilebilirliğin geliştirilmesine yönelik olarak tespit ve önerilere yer verilmek suretiyle bütçe denetim sistemi ile kamu mali yönetimi ve kontrolünün geliştirilmesine katkı sağlanmaktadır.

Sayıştayın bütçe hakkının kullanılmasına ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları mevzuatta düzenlenmiş olup temel yasal düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

### T.C. Anayasası



“Yargı” bölümü, “V. Sayıştay” başlıklı 160'ıncı maddesinde; Sayıştayın, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ile mahallî idarelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevli olduğu, hükmüne yer verilmiştir.



“Mali Hükümler” bölümü “Bütçe ve kesinhesap” başlıklı 161'inci maddesinde; merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifinin, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacağı, genel uygunluk bildirimının, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Sayıştay tarafından TBMM'ye sunulacağı belirtilmiştir. Ayrıca, genel uygunluk bildiriminin TBMM'ye verilmiş olmasının, henüz sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemeyeceği hükmüne yer verilmiştir.



“Kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimi” başlıklı 165'inci maddesinde; sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının TBMM tarafından denetlenmesi esaslarının kanunla düzenleneceği ifade edilmiştir.



“Siyasi Haklar ve Ödevler” bölümü, “Siyasî partilerin uyacakları esaslar” başlıklı 69'uncu maddesinde; Anayasa Mahkemesince siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımların kanunla belirleneceği ve Anayasa Mahkemesinin, siyasi partilerin denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlayacağı belirtilmiştir.

**❖ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu**

“Dış denetim” başlıklı 68’inci maddesinde;

- Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır.
- Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları dikkate alınarak;
  - Kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, malî tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin malî denetim ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin malî işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,
  - Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi,

suretiyle gerçekleştirilir.

- Dış denetim sırasında, kamu idarelerinin iç denetçileri tarafından düzenlenen raporlar, talep edilmesi halinde Sayıştay denetçilerinin bilgisine sunulur.
- Denetimler sonucunda; düzenlenen raporlar, idareler itibarıyla konsolide edilir ve bir örneği ilgili kamu idaresine verilerek üst yönetici tarafından cevaplandırılır. Sayıştay, denetim raporları ve bunlara verilen cevapları dikkate alarak düzenleyeceği dış denetim genel değerlendirme raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.
- Sayıştay tarafından hesapların hükme bağlanması; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mal hesapları ile bu hesaplarla ilgili işlemlerinin yasal düzenlemelere uygun olup olmadığına karar verilmesidir.
- Dış denetim ve hesapların hükme bağlanmasına ilişkin diğer hususlar ilgili kanununda düzenlenir

hükmüne yer verilmiştir.



### ❖ 6085 sayılı Sayıştay Kanunu

"Denetim alanı" başlıklı 4'üncü maddesinde Sayıştay denetimlerine ilişkin olarak aşağıdaki düzenlemelere yer verilmiştir.

#### **Sayıştay;**



Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarını, mahallî idareleri, sermayesinde doğrudan veya dolaylı olarak kamu payı olan özel kanunlar veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile kurulmuş anonim ortaklıkları, diğer kamu idarelerini (kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları hariç),



Bu idarelere bağlı veya bu idarelerin kurdukları veya doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak ortak oldukları her çeşit idare, kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketleri,



Kamu idareleri tarafından yapılan her türlü iç ve dış borçlanma, borç verilmesi, borç geri ödemeleri, yurt dışından alınan hibelerin kullanımı, hibe verilmesi, Hazine garantileri, Hazine alacakları, nakit yönetimi ve bunlarla ilgili diğer hususları; tüm kaynak aktarımları ve kullanımları ile Avrupa Birliği fonları dahil yurt içi ve yurt dışından sağlanan diğer kaynakların ve fonların kullanımını,



Kamu idareleri bütçelerinde yer alıp almadığına bakılmaksızın özel hesaplar dahil tüm kamu hesapları, fonları, kaynakları ve faaliyetlerini,

denetler.



Yukarıda sayılan şirketlerden doğrudan veya dolaylı olarak kamu payı %50'den az olup ilgili mevzuatı uyarınca bağımsız denetime tabi olan; şirketler, bunların iştirakleri ve bağlı ortaklıklarının denetimi, ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen ve Sayıştaya gönderilecek olan bağımsız denetim raporları esas alınarak yapılır. Sayıştay, münhasıran kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.



Sayıştay; yapılan antlaşma veya sözleşmedeki esaslar çerçevesinde uluslararası kuruluş ve örgütlerin hesap ve işlemlerini de denetler.



2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2'nci maddesi kapsamına giren kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi, bu Kanun ve diğer kanunlarda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilir.

"Sayıştayın görevleri" başlıklı 5'inci maddesi çerçevesinde Sayıştay;

- Kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler ve sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını denetler, sorumluların hesap ve işlemlerinden kamu zararına yol açan hususları kesin hükme bağlar.
- Genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.
- Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapar.

"Sayıştayın yetkileri" başlıklı 6'ncı maddesi uyarınca Sayıştay;

- Görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu idareleri ve görevlileriyle doğrudan yazışmaya, gerekli gördüğü belge, defter ve kayıtları göndereceği mensupları aracılığıyla görmeye, mallar hariç dilediği yere getirtmeye, sözlü bilgi almak üzere her derece ve sınıftan ilgili memurları çağırma, kamu idarelerinden temsilci istemeye yetkilidir.
- Denetimle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, kamu idareleri ile bankalar dâhil diğer gerçek ve tüzel kişilerden isteyebilir.
- Denetimine giren kamu idarelerinin işlemleriyle ilgili kayıtları, eşya ve malları, işleri, faaliyetleri ve hizmetleri görevlendireceği mensupları veya bilirkişiler tarafından yerinde ve işlem ve olayın her safhasında incelemeye, gerekli görülmesi halinde, dışarıdan uzman görevlendirmeye yetkilidir.
- Kamu idarelerinin hesap, işlem ve faaliyetleri ile mallarını, hesap veya faaliyet dönemine bağlı olmaksızın yılı içinde veya yıllar itibarıyla denetleyebileceği gibi sektör, program, proje ve konu bazında da denetleyebilir.

### ✓ 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun

"Geçici Görevlendirme" başlıklı 31'inci maddesinde Anayasa ve bu Kanunda verilen görevlerini yerine getirirken ihtiyaç görülmesi hâlinde; hâkim, savcı ve Sayıştay denetçileri ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlardan memur ve diğer kamu görevlisi statüsünde olanların Mahkemede geçici olarak görevlendirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

"Siyasi partilerin mali denetimi" başlıklı 55'inci maddesinde ise, Mahkemenin siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun denetimi için Sayıştaydan yardım sağlayacağı, Mahkemenin kendisine gönderilmiş olan bu belgeleri incelenmek üzere Sayıştay Başkanlığına göndereceği, Sayıştayca düzenlenen incelemeye ilişkin raporların ise karara bağlanmak üzere Mahkemeye gönderileceği düzenlenmiştir.

### ✓ 6271 sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu

"Adaylara Yardım" başlıklı 14'üncü maddesinde, Seçim hesapları ile bağlı, yardım ve harcamalara ilişkin bilgi ve belgeler, seçim sonuçlarının kesinleşmesini izleyen on gün içinde Yüksek Seçim Kuruluna sunulacağı, Kurulun bir ay içinde, seçim hesaplarını inceleyeceği ve varsa usulsüzlükleri ve öngörülen limitlerin aşılmadığını tespit edeceği, varsa eksikliklerin giderilmesi için adaylara süre vereceği, bu görevi yerine getirirken Sayıştaydan ve gerekli görülen diğer kamu kurumlarından yardım alabileceği düzenlenmiştir.

#### ❖ Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesi

Sayıştay, 6085 sayılı Kanun'un 4'üncü ve 43'üncü maddeleri uyarınca kamu işletmelerini denetlemektedir. Kamu işletmelerinin 3346 sayılı Kanun'da belirtilen usul esaslar dikkate alınarak denetimi sonucunda düzenlenen raporlar TBMM'nin denetimine esas olmak üzere Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna sunulmaktadır.

#### ❖ Diğer Düzenlemeler

Sayıştay, yukarıda sıralanan temel düzenlemeler gereğince görev, yetki ve sorumluluklarını;

- ✓ Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI) rehber ve standartları (ISSAI'ler),
- ✓ Bilgi Güvenliği Standartları (ISO 17799, ISO 27001..), ISACA rehberleri,
- ✓ IPSAS (Kamu Sektörü Muhasebe Standartları) ve IFAC denetim standart ve politikaları,

referans alınarak hazırlamış olduğu yönetmelikler, rehberler ve standartlara göre yürütmektedir.



Karahanlılar, Gazneniler ve Selçuklular'da Sayıştay (Divan-ı İşraf)

## C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

### 1. SAYIŞTAYIN TARİHİ VE KURUMSAL GELİŞİMİ

#### Osmanlı Devleti Öncesi Dönem

Bin yılı aşkın devlet geleneğimiz içinde devlet gelirleri ve harcamalarına ilişkin belge, kayıt düzeni ve muhasebe sistematiği ile buna bağlı olarak gelir ve harcamaların denetimi zaman içinde değişim ve gelişim göstermiştir. Bugünkü sistematiğin oluşumunda Divan-ı Muhasebatın kuruluşu önem arz etmekte olup Osmanlı Devlet teşkilatının oluşumunda Selçukluların, Selçukluların devlet yapılanmasında ise gerek daha önceki Türk devletlerinin gerekse çağdaşı olan Türk ve İslam devletlerinin etkisi olmuştur.

Göktürklerde (552-745) olduğu gibi yerleşik hayata yeterince geçilememiş olması belge, kayıt ve muhasebe açısından sistematik oluşturulmasını geciktirmiş olmakla birlikte, İpekyolu üzerinde hüküm sürmeleri dolayısıyla

ticaretin gelişimi belge ve kayıt düzeninin oluşumunu hızlandırmıştır. Bu dönemden kalan el yazmaları ile Orhun ve Tonyukuk yazıtlarında yönetenler ile yönetilenler arasındaki ilişkilerden, vergi kayıtlarından "kuyudat memurunun" öneminden bahsedilmektedir.

Uygur Devleti (911-1209) ticaret yolları üzerinde olması dolayısıyla gerek devlet kayıtları (vergiler, vakıflar, para hareketlerine ilişkin kayıtlar, taşınır, taşınmaz ve hayvan varlıklarına ilişkin kayıtlar) gerekse özel hukuka ilişkin kayıt sistemi açısından daha gelişmiş olup çeşitli sözleşme türleri geliştirilmiştir. Bu dönemde vergi sicil kayıtları ve tüccarlar tarafından tutulan defterlere ve senet örneklerine rastlanmaktadır.





Karahanlı Devleti (840-1211) dönemi Türklerin İslamla tanıştıkları dönem olması bakımından önem arz etmektedir. İslamiyet öncesindeki evlet yapısına

ilişkin bilgi vermesi bakımından Yusuf Has Hacib'in Kutad-gu Bilig'i ve Kaşgarlı Mahmut'un Divan-ı Lügat-it Türk'ü önem arz etmektedir. Özellikle Kutadgu Bilig'de devlet örgütü, devleti ve toplumu oluşturanların görev ve sorumlulukları anlatılmaktadır. Devlet teşkilatının temelini oluşturan vezir ve ona bağlı divanlar Karahanlı Devletinde mevcut olup "beytül mal" anlayışı çerçevesinde devlet gelir ve giderlerinin denetimi Divan-ı İşraf tarafından yapılmaktaydı.

Gazne Devletinde (963-1187) devlet teşkilatı çağdaşı olan diğer Türk devletlerinden Karahanlılar ve Selçuklulara benzemektedir. Gaznelilerin devlet yönetiminde ilke ve kurallara uymada gösterdikleri titizlik, o dönemde Selçuklu veziri Nizam-ül Mülk tarafından yazılan "Siyasetname" isimli esere esin kaynağı olmuş, örnek olaylar Gazne Devletinden verilmiştir. Gaznelilerde devlet yönetimine ilişkin olarak beş divandan Divan-ı İşraf mali işlerin denetimiyle görevliydi.

Selçuklularda (1040-1308) devletin mali yapısını Gaznelilerle birlikte etkileyen diğer bir Türk devleti Samanilerdir. Devlet teşkilatının başında bulunan vezir ve vezire bağlı görev yapan divanlar ile bu divanlarda tutulan defterlere ilişkin bilgilerden düzenli bir devlet yapısının ve gelişmiş bir muhasebe düzeninin olduğu anlaşılmaktadır. Selçukluları etkileyen yönlerinden biri de Divan-ı İşraf kurumu olup devletin gelir ve giderlerinin denetiminin yapıldığı divandır.

Türk devlet yapısı, Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra İslam devletlerinden etkilenmiştir. Hz. Peygamberin amcası Abbas'ın soyundan gelenlerce kurulan ve 750-1258 yılları arasında hüküm süren Abbasi Devletinde vezir halifeden sonra en yüksek devlet görevlisi olup devlet teşkilatı vezire bağlı olarak çalışan divanlardan oluşmaktaydı. Divanı Haraç ve Divanı Beytül Mal devletin gelirlerini toplayan, harcamalarını yapan varlıklarını yöneten ve bunların kayıtlarını tutan önemli mali örgütlerdi. Devletin gelir ve giderlerinin denetimi ise Divan-ı İşraf tarafından yapılmaktaydı. Başta Büyük Selçuklu Devleti olmak üzere, diğer Selçuklu devletleri de (Kirman Selçukluları, Suriye Selçukluları, Anadolu Selçukluları) İslam devleti olan Abbasi Devletinin teşkilat yapısından mali yapıları da dahil olmak üzere çeşitli yönleriyle etkilenmişlerdir. Selçuklular gerek daha önceki Türk devletlerinden gerekse İslam devletlerinden örnek olarakalmış oldukları devlet teşkilatı yapısını zaman içinde geliştirmişlerdir. Sultan Melikşah'ın talebi üzerine dönemin veziri Nizamül Mülk tarafından yazılan Siyasetname (Siyerul Mulûk) isimli eser; meliklerin, emirlerin, vezirlerin, kadıların ve çeşitli devlet yöneticilerinin ahlak ve davranışlarına ilişkin ilkeleri belirlemekte olup gerek çağdaşı olan devletlere gerekse daha sonra aynı topraklarda hüküm sürececek olan devlet yöneticilerine esin kaynağı olmuştur.



Selçukluların etkilediği devletlerin başında İlhanlı Devleti (1256-1353) gelmekte olup askeri işler dışındaki diğer devlet işleri baş vezir ve ona bağlı divan tarafından yürütülmektedir. Mali işlerle ilgili en yüksek devlet görevlisine,



bugün de kullanılan tabir ile önceleri Defterdarı Memalik denilirken daha sonra Müstevfi Divanı denilmiş olup mali işlere ilişkin defterler bu divanda tutulmuştur. Mali ve idari işlerin denetimi ise divana bağlı olarak çalışan İşrafi Memalik tarafından yürütülmekteydi. İlhanlılar döneminin özelliklerinden birisi de devlet muhasebesine ilişkin dört temel muhasebe öğreti kitabının bu dönemde yazılmış olmasıdır. Bu bakımdan belge, kayıt, muhasebe ve mali düzen açısından Osmanlıları büyük ölçüde etkilemiştir.

### Osmanlı Devleti Dönemi

Mali sistem açısından Selçuklulardan ve İlhanlılardan önemli derecede etkilenen Osmanlı Devleti'nde mali denetim, 16. yüzyıldan Maliye Nezareti'nin kuruluşuna kadar geçen süre içinde Başbâkî Kulluğu tarafından yürütülmüştür. Kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, bir denetim kuruluşu olarak Başbâkî Kulluğunun varlığını 250 yıldan fazla sürdürdüğü değerlendirilmekte ve 19. yüzyılın başlarında yerini daha çağdaş kurumlara bıraktığı anlaşılmaktadır. 1838 yılında, Maliye Nezareti'nin kurulması sonrasında vergi tahsilatında yaşanan sorunların çözülebilmesi, devletin gelir ve gider kalemlerinin ve mali konuların denetlenmesi için çeşitli meclis ve komisyonlar kurulmuştur.

Tanzimat'ın uygulanışını sağlamak amacıyla, merkezde mali konuları denetlemek ve karar verip, sonuca bağlamak üzere 1840 yılında Meclis-i Muhasebe-i Maliye kurulmuştur.

Meclisin asıl görevi, Tanzimat'ın uygulandığı bölgelerde vergilerin yeniden tespit edilmesi, tahsiliyle ilgili problemleri ve bu konudaki yolsuzlukları ve anlaşmazlıkları yasal zemin çerçevesinde bir çözüme kavuşturmak. Bunun yanı sıra bütçe hesaplarının kontrolü de bu meclise verilmiş olup Hazine-i Hassa'nın dışında kalan nezaret ve dairelerin yıl içinde yaptıkları harcamaların kesin defterlerini incelemek de meclisin görevleri arasındadır. Meclisin kuruluş aşamasında görev ve yetki alanlarıyla ilgili tam ve kesin bir düzenleme olmadığından, kısa bir süre içinde "Meclis-i Muhasebe-i Maliye" her türlü mali konu ve soruna el atmak durumunda kalmıştır. Mali işlerde istenilen verimin alınamaması ve kurulmuş olan meclisin ihtiyaçlara cevap verememesi üzerine, mali düzenlemeleri gerçekleştirmek, bilhassa bütçe ile ilgili hesapları kontrol etmek ve bütçeyi hazırlamakla görevli Meclis-i Muhasebe adında yeni bir meclis kurulmuştur.



Mali istikrarın sağlanması, gelirlerin ve giderlerin kontrol altına alınarak güçlü bir kamu maliyesinin tesisi ve sürdürülmesi yönünde çalışmalar devam etmiş olup bu doğrultuda önemli girişimlerden biri de, batıdaki gelişmelere paralel olarak 1862 yılında Divan-ı Muhasebat adıyla Sayıştayın kurulması olmuştur. 1876 Anayasasında yer alarak Anayasal bir kuruluş haline gelen Sayıştay, Hazineye tabi kurumların gelir ve giderleri ile muhasebe kayıtlarının ve diğer işlemlerinin yıllık olarak denetlenmesi ve giderlerin harcamadan önce vize edilmesi işlerini yerine getirmeye başlamıştır.

عقد قدیم حضرتی

سایه مؤقتی حضرت شاهانه که اولاً اصلاحات مالکیت استی سکتات حالیکه اسباب آنرا فنی به هم برابر اداره آتی تأیید مجریه موازنه اصولک بموجب  
وقایع و بطی یعنی صادرات دولتک وادارایه صدمه کوره تعیین ایم ایرادونه زیاده صرف ایرایش مجریه کهر بر مآور وارنه سنه تحصیل اولین مصرف حدین کجورک سنه آفریه  
موازنه سنه کوره ورضی حاجی وریسی وایرا طرفه رضی خزیه دولت کلا واروانک مجاریست تصف اولیه وه طوعری کتوئی قاعده لرزده عبارت اولوب بودرض هر  
اولین کن اسد حاجیه نیک بچک کجای رقیف حواله سید حسن اولی وحقه ودریاهای محاسبه ناسید مجریست کجی خط اولیه زده بونک نفعی لایسی در دست تنظیم و تقسیم اولیه  
فقط استی مقروبه اسراراد سنه حضرت یادگی بر ریزی حاله سیریه وینک نصیب قوازم تقسیم نیک تراولده یعنی دولت در تصرف نیک رقیفه کویسی قوسین  
اکا حواله اولیه وه بر استر بزرگه ذکر اولناه وایرا اعضاستک تعیین نفعی بچک ایینه با سلاتر بیس هواره قرار مایه و معنوی عمل ایره حکم ناز بودایه بر شانه  
دو سیر نیک اوقاف همیوه ناطری عطف اولیه اوزده ریایه محاسبه ریاستک شایله ترجیه و بوجایک صیدیه اولیه اوقاف نفع زده رضی اولیه سنه اولیه  
دو سیر نیک ریایه محاسبه ریاستک تعیین لازم اولیه و صادرات ستادی عطف اولیه نیک اوزی حقاری صفات و نظایر عمل همیوه  
اصلاحات و سید اداره نیک دولتی مجریه تقسیم و عطف بر نیک تعیین لازم اولیه و در رایه سوس ارضتج مالک ناطری عطف اولیه ستادی اوزی حقاری و مالک نفع در حد  
ستادیک رضی نفع زده نیکورده تعیین ایم ایله وجه ستادیک خدشتک رضی هیته و در رایه سوس ارضتج مالک ناطری عطف اولیه ستادی اوزی حقاری و مالک نفع در حد  
امور مالک واصل خزانة در کار اولیه معلوقی حیم رتبه نیک بالای ترقیم مالک ستادی سارنوج اوزی حقاری ترجیه ستادیک مکی اوتوز سید و مالک نفع  
مکی ایلی نیک اوقاف نفع زده نیک غروسه ایره بواج مأمورین بر درجه ده بولقینه هر بره قریب غروسه و بر نیک عمل همیوه سید غروسه نفع  
اوزینه ریایه محاسبه نیک عموم صادراتی مجریه یا بر وجه تحصیلات حیره ده کوی سید غروسه علاوه بر احوافیه اوزی حقاری مالک نفع در حد غروسه نفع  
غروسه ستاسه تحصیل مناسبی وارده بخر مجریه ها و نفع ایره نه هدر وجه امور و زمانه مصلحه یا به صورت سرتیجی صرفه و وسع بر ریایه منظور همیوه  
انفال اوقاف بر استر بزرگه ستادی رقیفه ایزار اولدی قدیم

م

قدیم حضرتی  
اولیه ستادیک خدشتک رضی هیته و در رایه سوس ارضتج مالک ناطری عطف اولیه ستادی اوزی حقاری و مالک نفع در حد  
امور مالک واصل خزانة در کار اولیه معلوقی حیم رتبه نیک بالای ترقیم مالک ستادی سارنوج اوزی حقاری ترجیه ستادیک مکی اوتوز سید و مالک نفع  
مکی ایلی نیک اوقاف نفع زده نیک غروسه ایره بواج مأمورین بر درجه ده بولقینه هر بره قریب غروسه و بر نیک عمل همیوه سید غروسه نفع  
اوزینه ریایه محاسبه نیک عموم صادراتی مجریه یا بر وجه تحصیلات حیره ده کوی سید غروسه علاوه بر احوافیه اوزی حقاری مالک نفع در حد غروسه نفع  
غروسه ستاسه تحصیل مناسبی وارده بخر مجریه ها و نفع ایره نه هدر وجه امور و زمانه مصلحه یا به صورت سرتیجی صرفه و وسع بر ریایه منظور همیوه  
انفال اوقاف بر استر بزرگه ستادی رقیفه ایزار اولدی قدیم

Divan-ı Muhasebat'ın kuruluşuna ilişkin 29/5/1862 tarihli Abdülaziz Han'ın İrade-i Seniyyesi

*Atıfettü Efendim Haxretleri,*

*Sâye-i muvaffakıyetvâye-i Haxret-i Şâhânedâ teşebbüs olunmuş olan istihâd-ı mâlîyenin esasî müskilât-ı maliyenin istihâd-ı inâfânı bulmakla beraber idâre-i âtiyeyi temin için muvâzene usûlünün bir sûretî sahîha ve kavîyyeye râht yani masrîfâtı devletin vâridâtı hâsılata göre tayini ile irâddan ziyâde masrîf edilmemesi için her bir memur dairesine tahsis olunan masrîf haddini geçmeyecek sene âhîrinde muvâzenesine göre masrîf hesabını vermesi ve irâd tarafında dahi Hazine-i Devlete gelen vâridâtin mecârîsinde telef olmayarak doğruca götürülmesi kâidelerinden ibâret olup bu dahi her devlette olduğu gibi umûru hesabiyenin bir Mahkeme-i Kübrây-ı Tetkik'e havalesiyle hâsıl olacağına ve Divân-ı Âli-i Muhâsebe nâmıyla bir Meclis Teşkilî tahattur olunarak bunun Nizâmı Lâyhâsı derdesti tanzim ve takdim olup fakat esasî makrûnu emir ve irâde-i seniyye-i Haxret-i Padîşâhî buyurulduğu halde şimdiden reisînin nasbıyla kavâimi nakliyenin tedvirülden alınması ve dâiryânı müteferikânın tetkikiyle tesviyesi komisyonları dahi ana havale olunarak bu işler bittikde zikr olunan Divân Âzasının tayiniyle nizâmı mücebince işine başlatılmaması her halde sevâdi-i maddiye ve maneviyeyi hâsıl edeceğine binâen bu riyâsete bir münâsib zat dâirünlerek Evkâfı Hümayûn Nâzırı Atıfettü Ahmed Vefik Efendi Haxretleri derkâr olan dirâyet ve malîmâtından başka gayet iffet ve istikamet aşâbından olmasıyla Meclis-i Vükela azasından olmak ve Defter-i Teşrifâtta Maliye Nezâretinin altında bulunmak üzere Divân-ı Muhasebe Riyâsetinin müşârinileyh tevcihi ve bu halde açılacak olan Evkâf Nezâretine dahi oraca teşebbüs olunmuş olan istihâd ve hüsnü idârenin devamı için müstakim ve afîf bir zatın tayini lâzım olduğuna; ve Sadâret Müstezârı Atıfettü Hakka Bey Efendi Haxretleri şifâti matlûbeyi câmi' bulunduğundan müşârinileyh dahi Nezâret-i mezkûreye tayini ile açılacak müstezârlık hizmetinin dahi haysiyet ve dirâyet-i müsellemesi iktisâsınca Maliye Nâzırı Atıfettü Mümtâz Efendi Haxretlerine ve Maliye Nezâret-i Ceddesinin dahi umûru maliye ve ahvâlî hazâine derkâr olan na'lâmâtı cihetiyle rütbesinin bâlâya terfî ile Maliye Müstezârı Saadetlî Meclî Efendi Haxretlerine tevcihi ve müstezârlık maaşî otuz beş bin ve Maliye Nezâreti maaşî elli bin ve Evkâf Nezâreti kırk bin kuruş ise de bu üç memuriyet bir derecede bulunduğundan her birine kırk bin kuruş verilerek hâsıl olacak beş bin kuruş tasarruf üzerine Divân-ı Muhâsebe'nin umûm masrîfî için yapılacak tahsisâtı cedâdeden yirmibeş bin kuruş ilâvesiyle Ahmed Vefik efendi haxretlerinin memuriyeti ceddesi için otuz bin kuruş maaş tahsisi münâsib gibi vârid-i hatır ax müşâhîr olmuş ise de, yine her ne vehile emr ü fermân- hakûk-ı beyân-ı Haxret-i Şehinşâhî şeref-sudûr ve sünîh buyurulur ise mantûk-ı celîli infâz olunacağı beyânıyla tezkîre-i senâverî tezkîmine ibtidâr olundu Efendim.*

*Fe Selhi Kilkade Sene 1278/29 Mayıs 1862.*

*"Mâruz-u Fâker-i Kemînelerdir ki,*

*Hâme-i sâb-ı tanzim olan iş bu tezkîre-i sâmiye-i sadâret-ferâhîleri manzûr-u şerketmevîr-u Cenâbi Padîşâhî buyurulmuş ve istisân-ı sâmi-i âşâfaneleri vehile Meclis-i Vükela azasından olmak ve Defter-i Teşrifâtta Maliye Nezâretinin altında bulunmak üzere Divân-ı Muhasebe Riyâsetinin müşârinileyh Ahmed Vefik Efendiye tevcihi ve Evkâf Nezâretine müşârinileyh Hakka Bey Efendinin tayini ile Müstezârlık hizmetinin müşârinileyh Mümtâz Efendiye ve Maliye Nezâretinin rütbesinin bâlâya terfîyle Müşârinileyh Meclî Efendiye tevcihi ve maaş hususunun dahi her vehi maharrer tesviye icabî müteallık ve şeref-sudûr buyurulan emrî fermâmî hümayûn-u Haxret-i Mülâkâne muktesây-ı münîfenden bulunmuş olmakta ol bâbda emr ü fermân Haxretî men tehiül emrindir.*

*Fe Selhi Kilkade Sene 1278/29 Mayıs 1862.*



*Sayıştayın kullandığı ilk bina, Maliye Nezareti Binası olarak bilinir. Bab-ı Hümayunun sağ tarafında, Topkapı Sarayının birinci avlusunda yer alan bu bina Sur-u Sultaniye'ye dikine uzanmaktadır. Günümüzde var olmayan binaya ait tek görsel Gaspard Fossati' nin 1852' de hazırlattığı albümde yer alan resimdir.*

### Cumhuriyet Dönemi

Cumhuriyetin kurulması ile birlikte, devletin temel organlarından biri olan Divan-ı Muhasebat'a (Sayıştay), 1924 Anayasasında ve müteakip anayasalarda da yer verilerek Kurumumuzun anayasal kuruluş hüviyeti korunmuştur. Ancak, Divan-ı muhasebat 1934 yılına kadar faaliyetlerini Osmanlı Devleti döneminde cari olan mevzuat çerçevesinde yürütmüştür. 1934 yılında yürürlüğe konulan 2514 sayılı Divan-ı Muhasebat Kanunu ile Sayıştay yeni mevzuatına kavuşmuştur. Kurumumuzun adı Osmanlı döneminden itibaren Divan-ı Muhasebat iken, 1967 yılında yürürlüğe giren 832 sayılı Kanun ile Sayıştay olarak değiştirilmiştir.

Gelişen ve değişen şartlar çerçevesinde, II. Dünya Savaşı sonrası dönemde Sayıştayların denetimlerinin yanı sıra, yeni bir denetim türü olarak performans denetimleri ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, 1996 yılında Sayıştaya performans denetimi yetkisi verilmiştir.

2003 yılında yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile fon uygulamasına son verilmiş, devletin tüm gelir ve giderleri ile borçları tamamen bütçe kapsamına alınarak yasama denetiminden geçmesi öngörülmüştür. 2010 yılında kabul edilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ile kamu kaynağı kullanılan tüm faaliyetler Sayıştayın denetim kapsamına alınmıştır.

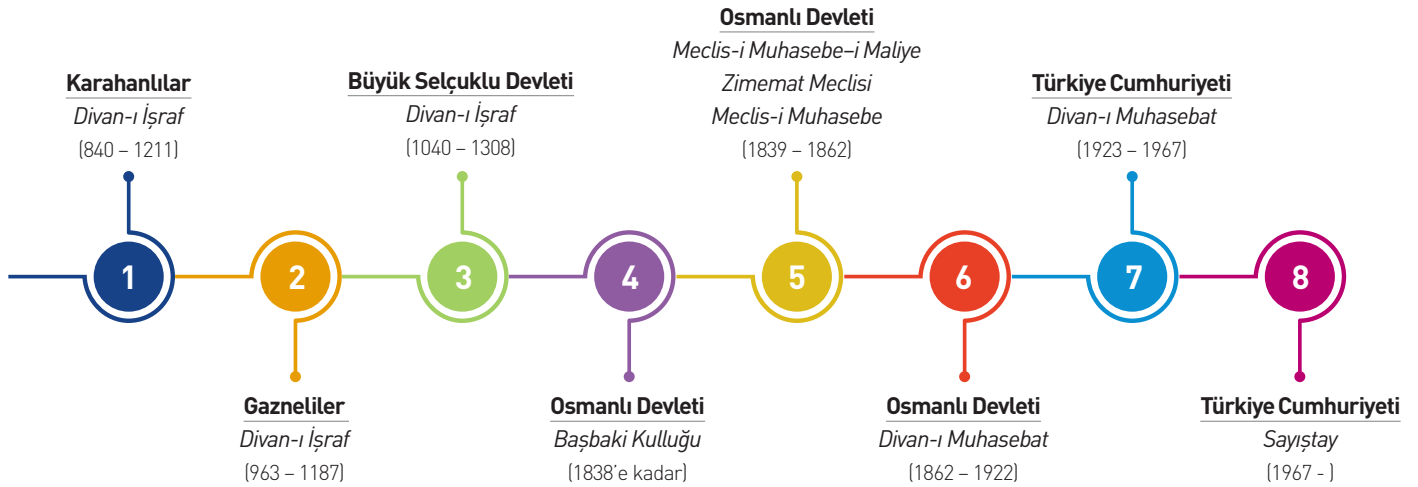
Diğer taraftan, 1938 yılından itibaren kamu iktisadi teşebbüslerini denetleyen Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu aynı Kanunla Sayıştay bünyesine dahil edilerek, dış denetimde ikili yapıya son verilmiştir.

Tarihteki Türk devletlerinden; Karahanlılar, Gazneliler ve Selçuklularda denetim kurumu olan Divanı İşraf'tan bu yana gelen tarihi birikimini dünya ile paylaşmak ve çağdaş dünya ile uyumlu olarak kendisini sürekli geliştirmek için uluslararası işbirliğine büyük önem veren Sayıştay, Uluslararası Sayıştaylar Organizasyonu - INTOSAI, Asya Sayıştaylar Teşkilatı - ASOSAI, Avrupa Sayıştaylar Teşkilatı - EUROSAI ve Ekonomik İşbirliği Organizasyonu Ülkeleri Sayıştaylar Teşkilatı - ECOSAI'nin aktif bir üyesidir.

Sayıştay, alanında küresel bir aktör olma yolunda önemli mesafeler almıştır. Bu çerçevede EUROSAl'nin 2017 – 2020 dönemi için Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilmiştir. Aynı şekilde 2016-2019 döneminde ECOSAl'nin yönetim kurulu başkanlığı görevini başarıyla yürütmüş ve bu görevi Sayıştayımız ev sahipliğinde 22.10.2019 tarihinde İstanbul'da düzenlenen IIX. ECOSAl Genel Kurulunda yeni seçilen Kazakistan Sayıştayına devretmiştir.

Sayıştay, ASOSAl'nin 2015–2018 dönemi yönetim kurulu üyeliği görevini başarıyla tamamlamış olup 2016-2021 dönem için denetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. Diğer taraftan son yıllarda çok sayıda uluslararası etkinlikte aktif katılımcı ve ev sahibi olarak önemli roller üstlenmiştir. Kuruluş yıllarından itibaren sağlıklı işleyen bir kamu yönetim sisteminin ve güçlü bir kamu maliyesinin inşasında önemli görevler üstlenen Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına üstlendiği denetim görevi ve yargı fonksiyonu ile günümüzde de Anayasal sistemimizin en temel ve en saygın kurumlarından birisidir.

### Türk Devletlerinde Mali Denetim Kurumları



## 2. FİZİKİ YAPI

Kurumumuz, mülkiyeti Hazineye ait olan, 96.000 m<sup>2</sup> kullanım alanına sahip Ankara/Balgat semtindeki merkez binada hizmet vermektedir. Ayrıca ODTÜ ve Gölbaşı'nda arşiv alanına sahiptir.

Personelimizin kullanımına tahsis edilen 715 lojman ile Manavgat Eğitim ve Dinlenme Tesisi ve Gölbaşı Eğitim ve Sosyal Tesisi mevcuttur. Ayrıca 55 aracımız bulunmaktadır.



### 3. TEŞKİLAT YAPISI

Sayıştay; Başkanlık, yargı ve karar organları ile denetim ve yönetim birimlerinden oluşmaktadır.

Başkanlık; Sayıştay Başkanı, başkan yardımcıları ve bölüm başkanlarından oluşur.

Sayıştay Başkanı üyeler arasından iki başkan yardımcısı görevlendirir. Bunlardan biri denetim diğeri ise yönetim görevlerini yürütür.

Denetimden sorumlu Başkan Yardımcısı, denetim programının hazırlanması, denetim faaliyetlerinin yürütülmesi, raporlanması ve gözden geçirilmesine ilişkin koordinasyon işlerinden sorumludur. Bu görevlerin yerine getirilmesinde yardımcı olmak üzere beş bölüm başkanı görevlendirilir.

Yargı ve karar organları; yargılama daireleri, Genel Kurul, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu, Rapor Değerlendirme Kurulu ve Başsavcılıktır.

Denetim ve denetim destek grupları da bölüm başkanlarına bağlı olarak çalışırlar. Denetim grupları bütçe türlerine göre oluşturulmaktadır. Denetim destek grupları denetim faaliyetlerine yardımcı olacak işleri yürütür.

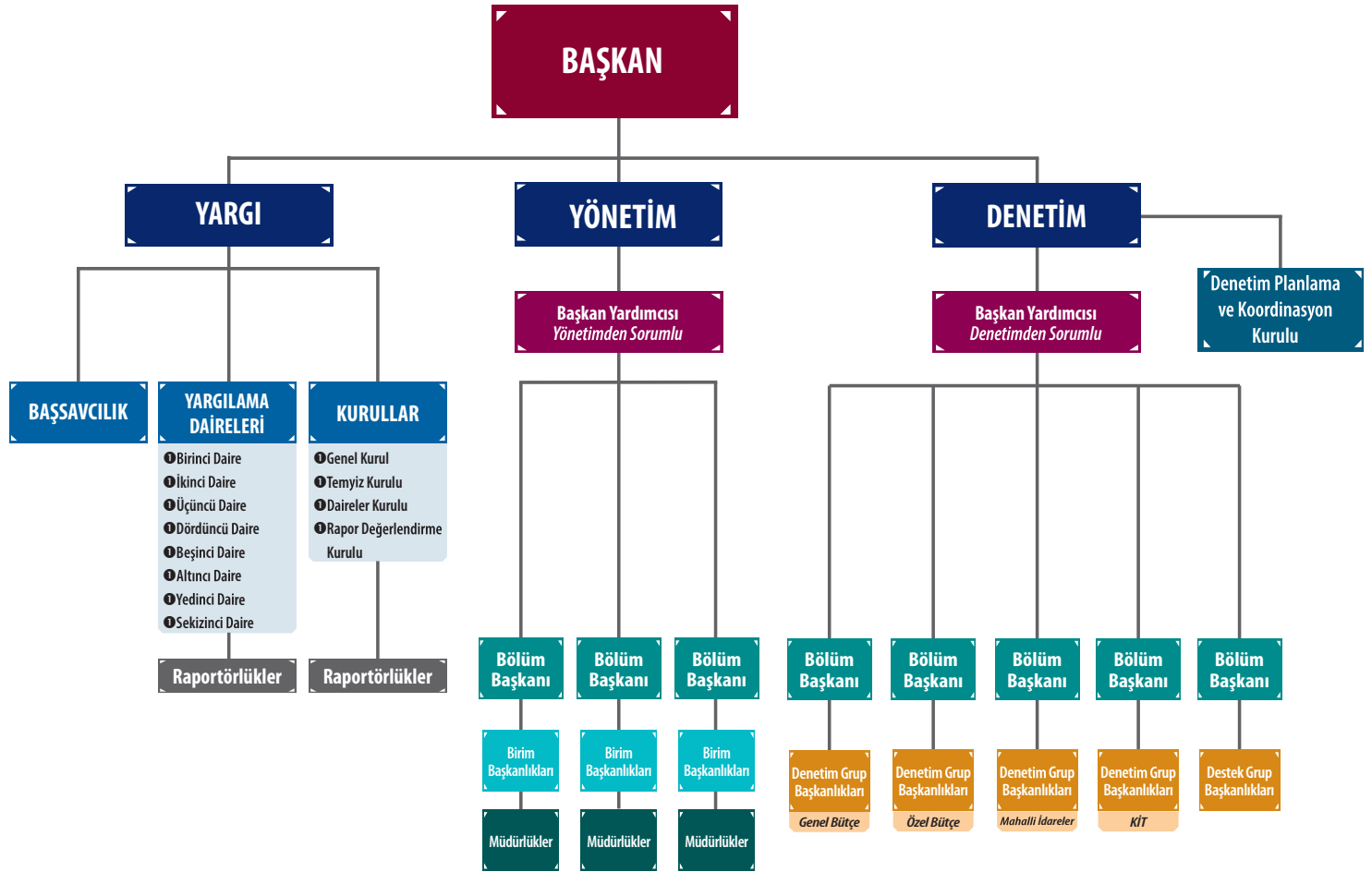
Yönetimden sorumlu Başkan Yardımcısı ise Başkan adına Sayıştayın yönetim işlerini yürütür. Yönetimden sorumlu başkan yardımcısına verilmiş görevlerin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere üç bölüm başkanı görevlendirilir.

Yönetime ilişkin görevler memurlar, sözleşmeli personel ve sürekli işçiler eliyle yürütülür.





## T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI ORGANİZASYON ŞEMASI



#### 4. BİLGİ ve TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Bilgi işlem; gelişen teknolojilerden etkin ve güvenli bir şekilde yararlanarak, kurumsal fonksiyonları ve yönetsel ihtiyaçları karşılama vizyonuyla hareket etmektedir.

##### 4.1 Bilişim Altyapısı

Kurumumuzun genişleyen denetim alanı ve sürekli artış gösteren veri büyüklükleri; bilgiyi üretme, saklama, işleme, raporlama ve karar alma süreçlerinde bilişim teknolojilerinden yararlanma gereğini beraberinde getirmektedir. Bu amaçla Kurumumuz denetim, yargı ve yönetimin her aşamasında bilişim teknolojilerini kullanmak ve etkinliğini arttırmak için çalışmalarını sürdürmektedir.

Kurumun tüm faaliyetlerindeki süreçlerin yönetimi ve denetimi için bilgiler merkezileştirilerek birimler arası etkin, güvenli ve otomatikleştirilmiş süreçlerin kolaylıkla çalıştırılabileceği alt yapı oluşturulmuş olup geliştirilmeye devam edilmektedir.



Sunulan hizmetlerin kolay erişebilir olması, uluslararası standartlara uygunlaştırılması, kalite ölçütlerinin belirlenmesi, hizmet veren personelin alanında yetiştirilerek yetkinlik testlerinin yapılması ve son kullanıcı memnuniyetinin esas alınması temel prensipler olarak kabul edilmiştir.

#### 4.2 İş Zekası ve Veri Analiz Projesi

Veri Analiz Grubu tarafından hazırlanan statik analizlerin denetçiler tarafından kullanılmasına ve denetimde kullanacakları verileri dinamik olarak da analiz etmelerine yardımcı olmak üzere İş Zekası ve Veri Analiz Sistemi (VERA) oluşturulmuştur.

VERA'da kullanıcılar yetkilendirildikleri kurumlar için önceden tasarlanmış olan statik analizlere doğrudan erişim sağlayabilmektedir.

VERA'ya aşağıdaki kaynaklardan bilgi akışı sağlanmaktadır.

- Birleşik Veri Aktarım Sistemi (BİVAS) mahalli idarelerden, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden, sosyal güvenlik kurumlarından, kamu işletmelerinden KİT ve diğer kamu idarelerine bağlı şirketlerden denetime esas verilerin alınmasını sağlayan web tabanlı uygulaması,

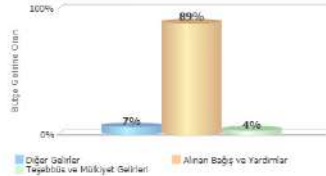
- Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünden elektronik ortamda alınan "Bordro", "Döner Sermaye", "Mali İstatistik" "Muhasebe", "Ödeme", "Bütçe", "Ödenek", "Emanet", "Tahsilat", "Tahakkuk", "Teminat Mektubu" verileri,
- Gelir İdaresi Başkanlığından gelen muhasebe verileri,
- İçişleri Bakanlığında alınan Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) Muhasebe Verileri,
- Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden alınan bilgiler.

VERA geliştirme çalışmaları devam etmekte olup yeni veri setleri ile birlikte tanımlanan yeni analizler sisteme dahil edilmektedir.

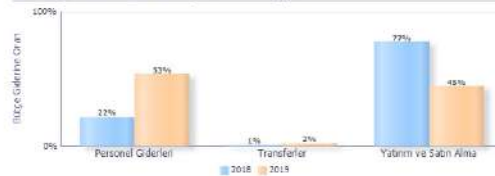
B30 Bütçe Giderleri



B00 Bütçe Gelirleri



B30 Bütçe Giderlerinin Yıllar İçerisindeki Değişimi



MUHASEBE SENARYOLARI

Yevmiye Sayısı  
137



MALİ TABLOLARIN KONTROLÜ



VERİ DOĞRULAMA ANALİZLERİ



KARŞILIKLI ÇALIŞAN HESAPLAR



PERSONEL GİDERİ SENARYOLARI

Satır Sayısı  
16



ÖRNEKLEME UYGULAMALARI

### 4.3 Yazılım Altyapısı ve Hizmetleri

Yazılım altyapısının tekil, kolay yönetilebilir ve genişletilebilir bir mimariye taşınması için fizibilite çalışmaları sonucunda belirlenen temel kriterler doğrultusunda ürün geliştirilmesi tamamlanmıştır. Geliştirilen yeni yazılım altyapısı üzerinde, denetim ve yargı kapsamında modüller hazırlanmış olup yargılama süreci analizi ile geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Kurum iç ve dış web portallarının yönetimine yönelik tasarım çalışmaları tamamlanmıştır.

Kurum ihtiyaçlarının gelişimle birlikte değişmesi, kanun, kanun hükmünde kararname, yönetmelik, yönergeler vb. kapsamında değişimler karşısında ortaya çıkan yazılım ve yazılım altyapısının güncelleme, ekleme ve destek hizmetleri çalışmaları yapılmış olup geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca kurum personelinin bilişim sistemleri ile ilgili sorularının ve problemlerinin etkin ve hızlı bir şekilde çözümü için çağrı merkezi oluşturulmuştur.



#### **4.4 Kurum Verilerinin Aktarılması**

Belediye Verileri Aktarım Sistemi (BVAS) kurulmuş olup aktarım sistemi uygulamasında; yüklenecek dosya ve veri türüne göre, dinamik ve akıllı kontroller geliştirilerek, dosya içeriğindeki verilerin belirtilen usul ve esaslara uygun olup olmadığına yönelik ön kontrol özellikleri uygulamaya alınmıştır.

Ayrıca; BVAS sistemine verilerin aktarılmasına ilişkin olarak Kurum kapsamının genişletilerek sadece mahalli idarelerden değil, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden, sosyal güvenlik kurumlarından, kamu işletmelerinden, KİT ve diğer kamu idarelerine bağlı şirketlerden de denetime esas verilerin bu sistem aracılığıyla elektronik ortamda alınabilmesi yönündeki geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

#### **4.5 İlam İnfaz Takip Sistemi**

Başsavcılık tarafından yürütülen hizmetlerin yönetimi amacıyla oluşturulmuş bulunan İlam İnfaz Takip Sistemi kullanılmaktadır. Söz konusu modül, yargı, ilam ve temyiz modülleriyle entegrasyonu sonucunda, ilamların infazlarına ilişkin takibin yapılabilmesini, muhatap kurumların elektronik ortamda ilamlarını görüntüleyip bunlara ilişkin tahsilat beyanlarını gönderebilmesini sağlamaktadır.

#### **4.6 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi**

Bilgi İşlem Birimi ve süreçlerini kapsayacak "Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)" kurulumu tamamlanmış ve TSE'den ISO 27001 sertifikası alınmıştır. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ile ilgili ihlallerin bildirileceği ve ihlale ilişkin çözümün sunulacağı bildirim yönetim ekranı ve iş akışı hayata geçirilmiştir.

Risklerin tespiti amacıyla sızma testleri, yazılım kaynak kod analizleri yaptırılarak ilgili teknik imkan dahilinde olanlar giderilmiş ve kritik olarak belirlenen risklerin kısa vadede çözümü sağlanmış olup bilgi güvenliğine yönelik ilave önlemler alınmıştır.

Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) çalışmaları yürütülerek tespit edilen zararlı yazılımlara ve tehditlere müdahale edilmiş, kullanıcılar bu tehditlerle ilgili bilgilendirilmiştir. Kurum dizüstü bilgisayarlarının çalıştıkları ortamdaki güvenlik zafiyetlerini SAYIŞTAY sistem altyapısına taşınmasının engellenmesine yönelik olarak Yeni Nesil Uç Koruma yazılımı alınmış ve kurumlarına başlanmıştır.

#### **4.7 İş Sürekliliği Yönetim Sistemi (İSYS)**

Kurum süreçlerinin kesintisiz, kayıpsız ve güvenli olarak çalışması amacıyla kurulan "Felaket Kurtarma Merkezi (FKM)"nin iyileştirme çalışmaları devam etmektedir. 2019 yılı içerisinde iki kez, kurum e-posta, web, SAYNET ve SAYBIS uygulamalarının FKM üzerinden çalışma testleri başarılı olarak tamamlanmıştır.

#### 4.8 Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetim Sistemi (BTHYS)

Bilgi teknolojileri hizmetlerinin sistematik olarak sunulabilmesi için yapılan çalışmalar devam etmektedir. Buna yönelik olarak bilgi teknolojisi hizmetleri çalışır durumda tutulmakta, bilgi teknolojisi riskleri ve karmaşıklığı yönetilmekte, zaman tasarrufu sağlanmakta, hizmet süreçlerinde güvenlik, sürat ve erişilebilirlikte artış sağlanmaktadır.

#### 4.9 Ağ Yapısı ve Donanımlar

Kurumumuzun ağ alt yapısı katmanlı bir yapıya sahip olup Kurum sistem ve sunucuları daha kontrollü ve güvenli katmanda konumlandırılmıştır. Tüm ağ ve sistemler "Ağ Takip" yazılımları ile kontrol edilmekte ve Kurum ağına girişlerin güvenliği "Ağ Erişim Kontrol" cihazları ile sağlanmaktadır. Ayrıca mevcut kablosuz ağ altyapısında ekonomik ve teknik ömrünü tamamlamış cihazların yerine yeni cihazlar alınarak iyileştirme yapılmıştır.

Kullanılan bilgi ve teknolojik kaynak envanterleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 1: Donanım ve Fiziksel Sunucu Envanteri**

	2018	2019
Masaüstü Kişisel Bilgisayar	1632	1682
Dizüstü Bilgisayar	1156	1348
Yazıcı	416	447
Fotokopi Makinesi	42	37
Faks Cihazı	22	22
Baskı Makinesi	5	6
Projeksiyon Cihazı	57	78
Telefon	1999	1871
Tablet	159	170
Veri Tabanı Sunucusu	5 Sanal Sunucu	6 Sanal Sunucu
İş Zekası (VERA) Uygulama Sunucu	2 Sanal Sunucu	2 Sanal Sunucu

	2018	2019
İş Zekası (VERA) Veri Tabanı Sunucu	Oracle Exadata(1/8) Fiziksel Sunucular	Oracle Exadata(1/8) Fiziksel Sunucular
İş Zekası (VERA) Veri Aktarım Sunucu	1 Sanal Sunucu	1 Sanal Sunucu
Mail Sunucu	2 Sanal Sunucu	2 Sanal Sunucu
Virüs Koruma	3 Sanal Sunucu	3 Sanal Sunucu
Dosya Sunucu	3 Sanal Sunucu	3 Sanal Sunucu
Firewall (Secure Platform, VPN, URL Filtreleme), IPS, DDOS, SANDBOX, WAF)	11 (Box)	11 (Box)
Active Directory	Fiziksel Sunucu 2 Sanal Sunucu	Fiziksel Sunucu 2 Sanal Sunucu
Ayrıcalıklı Hesap Güvenliği Yönetimi	5 Sanal Sunucu	5 Sanal Sunucu
NAC (Network Access Control-Ağ Erişim Kontrolü)	4(Box)	4(Box)
Desteklenen Protokoller	TCP/IP, UDP	TCP/IP, UDP
İnternet Bağlantısı	200 mbps	200 mbps
Sanal platform	10 Fiziksel Sunucu 1 Storage	10 Fiziksel Sunucu 1 Storage
Loglama Sistemi(SIEM)	3 Sanal Sunucu	3 Sanal Sunucu
Domain Backup (Yedekleme Sistemi)	1 Fiziksel Sunucu 2 Storage	1 Fiziksel Sunucu 2 Storage
Doküman Yönetim Sistemi	4 Sanal Sunucu	4 Sanal Sunucu
Denetim Yönetim Sistemi	3 Sanal Sunucu	3 Sanal Sunucu
Belediye Veri Alma (Uygulama)	1 Sanal Sunucu	1 Sanal Sunucu
Denetim Yönetim Sistemi	3 Sanal Sunucu	3 Sanal Sunucu
Belediye Veri Alma (Uygulama)	1 Sanal Sunucu	1 Sanal Sunucu
Saydata Uygulama	1 Sanal Sunucu	1 Sanal Sunucu
FKM	TURKSAT Veri Merkezinde Barındırılıyor (32 Sanal Sunucu 1 Storeage)	TURKSAT Veri Merkezinde Barındırılıyor (32 Sanal Sunucu 1 Storeage)
Çağrı Merkezi	1 (Box)	1 (Box)
Sistem İzleme	1 Sanal Sunucu	1 Sanal Sunucu
Ortam İzleme	1 (Box)	1 (Box)
NTP(Network Time Protocol- Ağ Zamanlama Protokolü)	1 (Box)	1 (Box)
Konfigürasyon Yönetimi (SCCM)+Orchestrater	1 Sanal Sunucu	1 Sanal Sunucu

#### 4.10 Denetim Yönetim Programı (SayCAP)

Denetim yönetimi programı olarak kullanılan SayCAP, denetim süreçlerinin uluslararası standartlara ve denetim rehberlerine uygun olarak planlanması, yürütülmesi, belgelenmesi ve yönetimini güvence altına almaktadır. SayCAP, kullanıcılara uzaktan erişim imkanı da sunmaktadır.

SayCAP, denetim süreçlerinin yönetimi ve raporlanmasında kullanılmak üzere risk değerlendirmesine dayalı planlama, belgeleme,

onaylama, bilgi kaynaklarına erişim, arşivleme, kalite kontrol, iletişim, yönlendirme ve raporlama gibi ihtiyaçları karşılayacak şekilde geliştirilmiştir. Değişen raporlama ihtiyaçları dikkate alınarak uluslararası denetim standartları ve denetim rehberlerindeki değişiklikler ile Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu kararları doğrultusunda Denetim Yönetim Programı SayCAP sürekli olarak güncellenmekte ve geliştirilmektedir.





#### 4.11 Kütüphane

Kütüphanemiz mensuplarımızın yanı sıra Kurum dışından gelen kullanıcıların da eğitim ve araştırma çalışmalarına katkı sağlamakta, her tür ve ortamdaki bilgi ve belge ihtiyacını karşılayarak ulusal ve uluslararası ölçekte bilgi birikimi, kullanımı ve transferine destek olmaktadır. Özellikle muhasebe ve denetim konusundaki yerli ve yabancı kaynakları ile son yıllarda konusunda "Referans Kütüphane" olma özelliğini taşımaktadır.

Temel konusu muhasebe ve denetim olan kütüphanemizin koleksiyonunda; hukuk, ekonomi, maliye, işletme, uluslararası ilişkiler, yönetim vs. ile ilgili disiplinlere ait bilgi kaynakları bulunmaktadır.

Kütüphane koleksiyonumuzda Türkçe ve yabancı basılı kitapların yanında dergiler, tezler ve DVD-VCD'ler olarak 28.142 bilgi kaynağı bulunmaktadır.

Üniversite kütüphanelerinin mensuplarımız tarafından kullanılabilmesi veya Sayıştay kütüphanesinin diğer kullanıcıların istifadesine sunulması amacıyla bazı üniversitelerle Başkanlığımız arasında kütüphaneler arası işbirliği protokolü yapılmıştır.



## 4.12 Yayınlar

### 4.12.1 Sayıştay Dergisi

Sayıştay Dergisi, "Divan-ı Muhasebat Mecmuası" adıyla 1924 yılında yayımlanmaya başlanmıştır. Sayıştay Dergisi, bilimsel kriterlere uygunluğunu güvence altına almak ve yayıncılık alanındaki gelişen koşullara uyumunu sağlayabilmek amacıyla, 2010 yılından itibaren "Ulusal Hakemli Dergi" olarak üçer aylık dönemler halinde yayınlanmaktadır. Dergi, EBSCOhost, TÜBİTAK ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı ve ASOS indekslerinde taranmaktadır.

Dergimizde denetim, yönetim ve hukuk başta olmak üzere, sosyal bilimler alanındaki mesleki ve akademik çalışmalara yer verilmektedir. Dergimizin temel amacı; denetim literatürünün geliştirilmesine öncülük etmek, Sayıştay

denetimi ve yargısı alanındaki teorik çalışmaları, uygulamaya ilişkin güncel gelişmeleri ve dünyadaki deneyimleri paylaşmak, kamu yönetiminin ve özellikle kamu mali yönetim sisteminin yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenleme ve uygulamaları değerlendirerek, farklı bakış açılarına, önerilere ve analizlere imkan sağlayarak katkıda bulunmaktadır.

Mensuplarımızın, akademisyenlerin ve kamu kurumlarımızın yönetici ve uzmanlarının çalışmalarının ağırlıklı olarak yer aldığı Dergimizde denetim dünyasındaki gelişmeleri konu alan haberlere ve Sayıştay Kararlarına da yer verilmektedir.



#### 4.12.2 Kitaplar

Kurumumuzca son dönemde basılan kitaplardan bazılarına aşağıda yer verilmiştir:



#### **Yüksek Denetim Kurumlarının Kurumsal Yapısı ve Mali Performans**

Sayıştay Uzman Denetçisi Dr. Sinem YALÇIN tarafından hazırlanan bu kitabın amacı, iyi yönetişimin kilit unsurlarından biri olan mali şeffaflığın mali performans üzerindeki etkisini, 85 ülkenin 2007-2012 dönemine ait verilerini kullanarak analiz etmektir. Mali şeffaflığın, bütçe sürecinin şeffaflığının sağlanması anlamına geldiği göz önünde bulundurulduğunda, çalışmada ayrıca bütçe sürecinin son aşaması olan ve bütçe uygulamasının denetimini yapan yüksek denetim kurumlarının bağımsızlıklarının ve örgüt yapılarındaki farklılıkların mali performans üzerindeki etkisi de panel veri yöntemiyle incelenmektedir.

#### **Sayıştay Hesap Yargısı**

Sayıştay Üyesi Dr. Mehmet AKSOY, Uzman Denetçi Bülent GEÇGEL ve Uzman Denetçi Yusuf ÖZ tarafından hazırlanan bu kitabın amacı; Sayıştayın yargılama faaliyetinin konusu, kararlarının niteliği ve örgütlenmesinin dikkate alınarak, ayrı bir yargı kolu olan hesap yargısı olarak tanınması, kendine özgü bir usul kanununun çıkarılması ve bu yargı kolu ile diğer yargı kolları arasında çıkacak görev ve hüküm uyumsuzluklarının çözümlenme biçiminin açıklığa kavuşturulması gereğini ortaya koymaktır.





### Etik ve Etik Kurallar

Doç. Dr. Tuğba UÇMA UYSAL, Dr. YMM. Masum TÜRKER ve Prof. Dr. Ganite KURT tarafından hazırlanan bu kitabın amacı; bağımsız denetim faaliyetlerini yürüten bağımlı ya da serbest çalışan tüm meslek mensuplarına yönelik olarak Muhasebe Meslek Mensupları İçin Uluslararası Etik Standartlar Kurulu (IESBA) tarafından yayınlanan etik kurallara ilişkin açıklamalarda bulunmak ve böylelikle etik kuralların meslek mensupları tarafından daha anlaşılır hale gelmesini sağlayarak uygulama kolaylığı sunmaktır.

## Orta Doğu Muhasebe Tarihi

Prof. Dr. Oktay GÜVEMLİ koordinatörlüğünde yedi ayrı ekip tarafından hazırlanan kitabın amacı; Orta Doğu muhasebe tarihinin beş bin yıllık süreci hakkında bilgi vermektir. Eserde Eski Mısır'dan başlayıp, Mezopotamya'ya, oradan İran'a ve Anadolu'ya uzanan bir coğrafyada yaşamış medeniyetlerin, dünyanın geleceğine bıraktıkları kültürel miras anlatılmaktadır. Kitapta ayrıca çağdaş muhasebe kültürünün birkaç unsuru da ele alınarak, Orta Doğu ülkelerinin yakın geçmişi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sözkonusu kitap üç cilt halinde Türkçe ve İngilizce olarak basılmıştır.



### Birinci Cilt

- ◆ Eski Mısır
- ◆ Anadolu Mezopotamya Arasındaki Ticaretin Hesaplaşma Kayıtları
- ◆ Batı Anadolu'da Metal Para Kültürü
- ◆ Doğu Roma İmparatorluğu



### İkinci Cilt

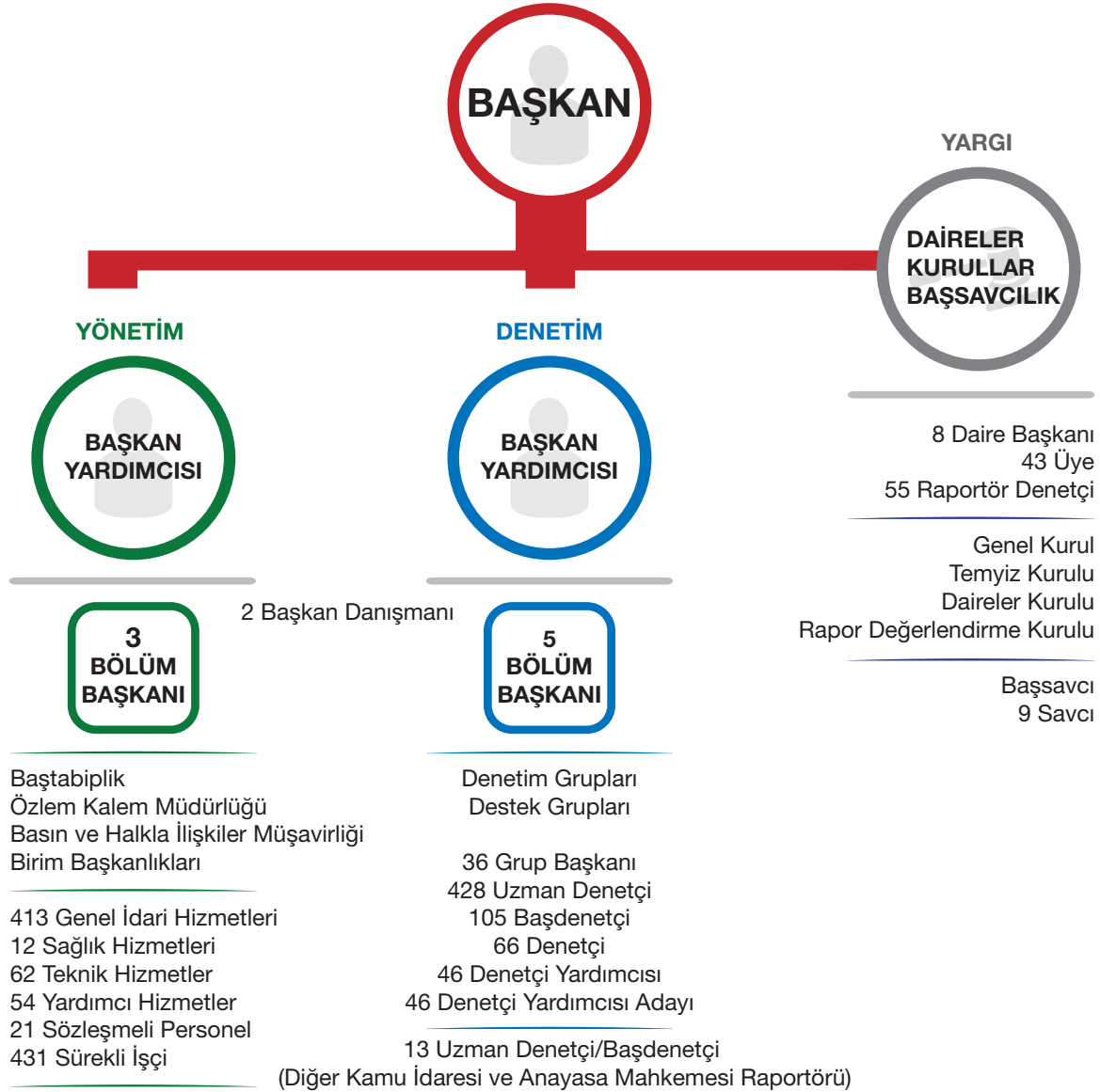
- ◆ İslami Dönem
  - Abbasiler
  - İlhanlılar
  - Selçuklular ve
  - Osmanlı Devleti Dönemi

### Üçüncü Cilt

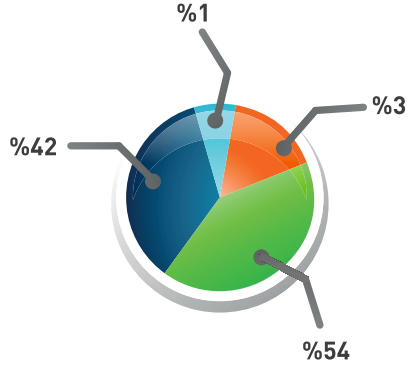
- ◆ Tanzimattan Cumhuriyete Kayıt Kültürü
- ◆ XX. Yüzyıl Başlarında Ortadoğu Ülkelerinde Muhasebe

## 5. İNSAN KAYNAKLARI

## Meslek ve Yönetim Mensuplarının Unvana Göre Dağılımı



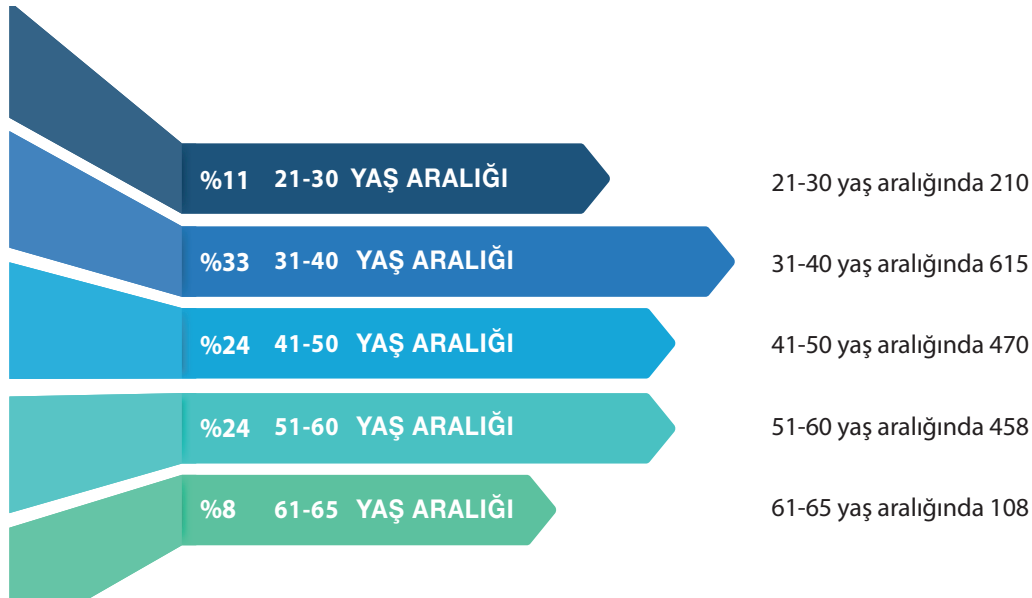
## Genel Olarak Mensupların Dağılımı



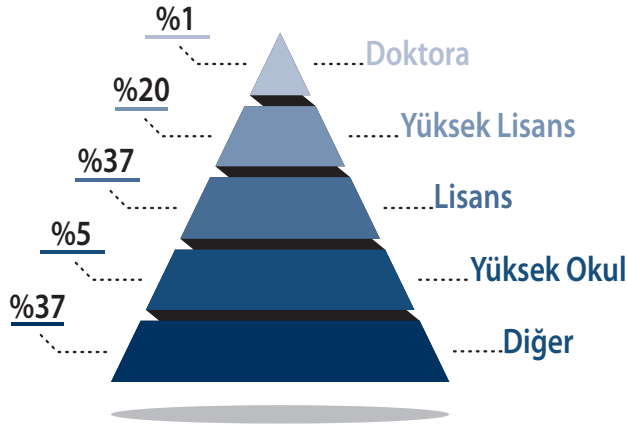
Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 8 Daire Başkanı, 43 Üye, Başsavcı, 9 Savcı, 804 Denetçi, 541 Yönetim Mensubu, 21 Sözleşmeli Personel ve 431 Sürekli İşçi olmak üzere toplam 1861 personel görev yapmaktadır.

- Başkan, Başkan Yardımcısı, Daire Başkanı, Üye (%3)
- Başsavcı, Savcı (%1)
- Denetçi (%42)
- Yönetim Mensubu (%54)

## Mensupların Yaşlara Göre Dağılımı



## Mensupların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı



Personelinin 24'ünün doktora derecesi bulunmakta olup 367'si yüksek lisans, 679'u lisans ve 95'i yüksek okul ve 696'sı lise ve ortaokul mezunudur.

Yükseköğrenim (%58)

Lisans (%37)

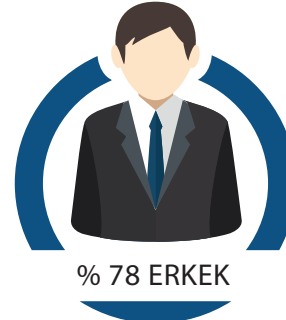
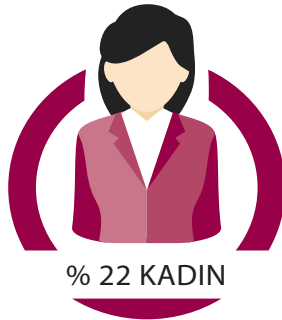
Yüksek Lisans (%20)

Doktora (%1)

Yüksek Okul (%5)

Diğer (%37)

## Mensupların Cinsiyete Göre Dağılımı



1.861 personelinin 1.451'i erkek 410'u kadındır.



## Başkanlık

- ❖ Başkan
- ❖ 2 Başkan Yardımcısı
- ❖ 8 Bölüm Başkanı
  - Denetimden Sorumlu 5 Bölüm Başkanı
  - Yönetimden Sorumlu 3 Bölüm Başkanı

## Yargılama

- ❖ Başkan
- ❖ Yargılama Daireleri (8 Daire)
- ❖ 56 Üye (Başkan ve Başkan Yardımcıları hariç)  
Her bir dairede
  - 1 Daire Başkanı
  - 6 Üye

## Genel Kurul

- ❖ Başkan
- ❖ Başkan Yardımcıları
- ❖ 8 Daire Başkanı
- ❖ 48 Üye
- ❖ 2 Raportör Denetçi

## Temyiz Kurulu

- ❖ 4 Daire Başkanı
- ❖ 16 Üye
- ❖ 9 Raportör Denetçi

## Daireler Kurulu

- ❖ 2 Daire Başkanı
- ❖ 24 Üye
- ❖ 4 Raportör Denetçi

## Rapor Değerlendirme Kurulu

- ❖ Başkan
- ❖ Başkan Yardımcısı
- ❖ 2 Daire Başkanı
- ❖ 8 Üye
- ❖ 7 Raportör Denetçi

## Başsavcılık

- ❖ 1 Başsavcı
- ❖ 10 Savcı

**Denetim Grupları**

- ❖29 Denetim Grubu
- ❖583 Denetçi

**Tablo 2: Denetim Grupları ve Sorumluluk alanları**

Denetim Grubu	Sorumluluk Alanı
<b>Denetim Grubu 1</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Diğer İdare ve Kaynaklar, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar
<b>Denetim Grubu 2</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Diğer İdare ve Kaynaklar
<b>Denetim Grubu 3</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Diğer İdare ve Kaynaklar
<b>Denetim Grubu 4</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Diğer İdare ve Kaynaklar, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar
<b>Denetim Grubu 5</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar
<b>Denetim Grubu 6</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Sosyal Güvenlik Kurumları
<b>Denetim Grubu 7</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Diğer İdare ve Kaynaklar
<b>Denetim Grubu 8</b>	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar, Kalkınma Ajansları

Denetim Grubu	Sorumluluk Alanı
Denetim Grubu 9	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Diğer İdare ve Kaynaklar, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar
Denetim Grubu 10	Genel Bütçeli Kamu İdareleri, Özel Bütçe B, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar, Kamu İşletmeleri
Denetim Grubu 11	Özel Bütçe A
Denetim Grubu 12	Özel Bütçe A
Denetim Grubu 13	Özel Bütçe A
Denetim Grubu 14	Özel Bütçe A
Denetim Grubu 15	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 16	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 17	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 18	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 19	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 20	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 21	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 22	Mahalli İdareler
Denetim Grubu 23	Bilişim sistemlerinin denetimi yapmak, Sayıştayın denetim faaliyetleriyle ilgili ihtiyaç duyduğu bilgisayar destekli denetim ve bilişim sistemleri denetimine destek vermek, Bilişim sistemleri denetimi eğitim hizmetlerini yürütmek.

Denetim Grubu	Sorumluluk Alanı
Denetim Grubu 24	Kamu idarelerinden elektronik ortamda alınması gereken veri setlerini belirlemek, merkezi olarak muhasebe ve muhasebe dışı veriler üzerinde teknik ve analitik analizlere esas olacak denetim senaryoları geliştirmek ve bu analizler ile denetim planlamasına ve denetim süreçlerine katkıda bulunmak, Başkanlıkça belirlenen kamu idarelerini denetlemek.
Denetim Grubu 25	Kamu İşletmeleri
Denetim Grubu 26	Kamu İşletmeleri
Denetim Grubu 27	Kamu İşletmeleri
Denetim Grubu 28	Kamu İşletmeleri
Denetim Grubu 29	Kamu İşletmeleri



**Destek Grupları**

- ❖ 7 Destek Grubu
- ❖ 52 Denetçi
- ❖ 46 Denetçi Yardımcısı
- ❖ 46 Denetçi Yardımcısı Adayı

**Tablo 3: Destek Grupları ve Görev Alanları**

Destek Grubu	Sorumluluk Alanı
<b>Destek Grubu 1</b>	SayCAP Denetim Yönetimi Programı ile ilgili işlemleri yürütmek
	Denetim stratejik planı, yıllık denetim programına ilişkin ön hazırlık çalışmalarını ve risk değerlendirme işlemlerini yürütmek.
	Denetim standartlarının ve rehberlerin hazırlanması ve güncellenmesi çalışmalarını yürütmek
	TBMM Başkanlığından gelen denetim taleplerinin Sayıştayca karşılanmasına ilişkin ön hazırlık çalışmalarını yürütmek
	Denetim Alanı Kütüğünü oluşturmak ve güncellemek
	Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulunun raportörlük görevini yürütmek
	Sayıştayın mali yönetim ve denetim faaliyetlerine ilişkin strateji birimine destek vermek ve Sayıştay denetimi ile ilgili yöntemleri geliştirmek üzere inceleme, araştırma faaliyetlerini yürütmek ve ikincil mevzuatın hazırlanma faaliyetlerine katkıda bulunmak
	Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu ile Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun hazırlanması ile ilgili işleri yürütmek

Destek Grubu	Sorumluluk Alanı
<b>Destek Grubu 2</b>	Sayıştay meslek mensuplarının hizmet içi eğitimleri ile diğer kurumların, ülke Sayıştaylarının ve uluslararası kuruluşların eğitim taleplerine ilişkin işleri planlamak ve yürütmek
	Denetimlerin etkinlik ve verimliliğini sağlamak amacıyla Sayıştay meslek mensuplarının eğitim, mesleki bilgi, beceri ve deneyimlerine ilişkin veri tabanını geliştirmek ve güncellemek
	Sayıştayın iletişim stratejisinin hazırlanması ve uygulanmasına destek olmak
	Yayın hizmetlerini yürütmek
	Sayıştay eğitim ve yayın yönetmeliğinde belirtilen diğer işleri yürütmek
<b>Destek Grubu 3</b>	Genel Uygunluk Bildirimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek
<b>Destek Grubu 4</b>	Uluslararası ilişkileri yürütmek
	Sayıştay meslek mensuplarının yabancı ülkelere gönderilmesi ile ilgili mevzuatın gerektirdiği çalışmaları yaparak Başkanlığa sunmak
<b>Destek Grubu 5</b>	Başkanlık tarafından intikal ettirilen hukuki, mali, idari ve cezai sonuç doğurabilecek tüm konular hakkında görüş bildirmek
	Kurum adına akdedilecek sözleşme ve anlaşmaların, hukuki ihtilaf doğurmayacak şekilde ve kurum menfaatleri doğrultusunda yapılmasına yardımcı olmak
	Kurum leh ve aleyhindeki her türlü dava ve icra takip işlemlerini yürütmesinde Başkanlığa yardımcı olmak
	Bilgi edinme ile ilgili işlemleri yürütmek
	İçtihadın birleştirilmesi veya değiştirilmesini gerektiren konular var ise bunları belirleyerek Başkanlığa sunmak
<b>Destek Grubu 6</b>	EUROSAT Başkanlığı kapsamındaki faaliyetleri yürütmek
<b>Destek Grubu 7</b>	Denetçi yardımcılarının eğitimi işlerini yürütmek

## Yönetim Birimleri

### ◆ 7 Birim Başkanlığı

- Bilgi İşlem Birim Başkanlığı
- Denetim ve Yargı Hizmetleri Birim Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Birim Başkanlığı
- İnsan Kaynakları Birim Başkanlığı
- Sosyal İşler Birim Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Birim Başkanlığı
- Teknik ve Mali İşler Birim Başkanlığı

### ◆ Baştabiplik

- ◆ Özel Kalem Müdürlüğü
- ◆ Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği



## 6. SUNULAN HİZMETLER

Sayıştay; denetim, yargılama, görüş bildirme ve rehberlik fonksiyonlarını yerine getirirken kamu mali yönetiminde iyi yönetim ilkelerini yerleştirmeyi, yönetimde şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun işleyişine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

### 6.1 Sayıştay Denetimi ve Denetim Raporları

#### 6.1.1 2018 Yılı Denetimleri ve Denetim Raporları

Denetim faaliyetleri, Denetim Yönetim Programı (SayCAP) kullanılarak yerine getirilmektedir. 2018 Yılı Denetim Programı kapsamında başlatılan denetim faaliyetleri 2019 yılında sonuçlandırılarak denetim raporları hazırlanmıştır.

2018 Yılı Denetim Programı; kalkınma planları ve yıllık programlardaki öncelikler, Sayıştay Denetim Stratejik Planı (2014-2018) kamuoyu ve denetlenen kamu idarelerinin beklentileri, faaliyetlerinin nitelik ve niceliği, bütçe büyüklükleri, denetlenme sıklığı, ihbar ve şikâyetler, geçmiş yıl denetim sonuçları dikkate alınarak ve risk değerlendirmesi yapılarak 6085 sayılı Kanun uyarınca Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

### Kamu İdarelerinin Denetimi

2018 yılına ilişkin kamu idarelerinde yapılan denetimler;

- Mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek,
- Kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek,
- Mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek,
- Stratejik yönetim uygulamalarını değerlendirmek,

amaçlarıyla yürütülmüştür.

Kamu idarelerinin mali tabloları ve bunları oluşturan hesap ve işlemler ile faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere risk odaklı denetim yaklaşımına göre yürütülen denetimler, uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yapılması suretiyle gerçekleştirilmiştir.



### Kamu İşletmelerinin Denetimi

Kamu işletmelerinin denetimi, 6085 ve 3346 sayılı Kanunlar kapsamında yürütülmüştür. Denetlenen kuruluşların yıllık denetim raporları, işlem, bilanço, sonuç hesapları ve yönetim kurullarının ibra edilmesi-edilmemesi veya genel görüşmeye sunulmasına esas olacak görüşleri içerecek şekilde, gerekçeli ve karşılaştırmalı olarak TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna sunulmuştur.

Sayıştay tarafından yürütülen kamu işletmeleri denetimlerinde, kamu işletmelerinin;

- Hesap ve işlemleri ile mali rapor ve tablolarının, mali raporlama standartları doğrultusunda mali durumunu ve faaliyet sonuçlarını tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bir biçimde gösterip göstermediği hakkında denetim görüşü oluşturulmakta,
- Gelir, gider ve bilanço hesapları ile diğer işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı tespit edilmekte,
- Ulusal ekonomiye faydalı olabilmesi için özerk bir tarzda, ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dahilinde, verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilip yönetilmediği değerlendirilmekte,
- Kuruluş amaçlarına ulaşmasını teminen, faaliyetlerinin mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uygunluğu, hususlarında değerlendirmelere yer verilmektedir.



**Kamu İdareleri**

2018 Yılı Denetim Programı dahilinde;

- 34 genel bütçeli idare,
- 136 özel bütçeli idare ve şirketi,  
(99 'u YÖK ve üniversiteler olmak üzere)
- 9 düzenleyici ve denetleyici kurum,
- 2 sosyal güvenlik kurumu,
- 13 yatırım izleme ve koordinasyon baş-  
kanlığı,
- 25 il özel idaresi,
- 30 büyükşehir belediyesi,
- 10 büyükşehir belediyesi bağlı idaresi,
- 20 il belediyesi,
- 138 ilçe belediyesi,
- 7 mahalli idare birliği ile şirket
- 8 diğer kamu idaresi

olmak üzere toplam 432 kamu idaresinde (EK 1) denetim yapılmış ve düzenlilik denetim raporu düzenlenmiştir.

2018 Yılı Denetim Programı kapsamında 275 kamu idaresi için düzenlenen performans denetimi raporu, toplam 432 kamu idaresi raporu ile birleştirilerek yayımlanmıştır.

Düzenlilik denetimi yapılan 432 kamu idaresinde mali denetim ile birlikte uygunluk denetimi de yapılmış olup kamu zararı tespit edilen hususlara yargılamaya esas raporlarda yer verilmiştir.

Ayrıca 2018 Yılı Denetim Programı kapsamında 73 kamu işletmesinin tamamının denetimi yapılarak kuruluşların denetim raporu düzenlenmiştir.

**2018 yılına ilişkin yürütülen denetimler sonucunda, bütçe/bilanço büyüklükleri itibarıyla;**

- ✓ Genel bütçeli idareler %100,
- ✓ Yükseköğretim kurulu, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri (Özel Bütçe-A) %92,
- ✓ Özel bütçeli diğer idareler (Özel Bütçe-B) %80,
- ✓ Düzenleyici ve denetleyici kurumlar %100,
- ✓ Sosyal güvenlik kurumları %100,
- ✓ Büyükşehir belediyeleri %100,
- ✓ Büyükşehir bağlı idareleri %63,
- ✓ İl belediyeleri %41,
- ✓ İl özel idareleri %46,
- ✓ Kamu işletmeleri %100,
- ✓ Diğer kurumlar %100, oranında denetlenmiştir.

## Yıllar İtibarıyla Denetlenen Bütçe/Bilanço Büyüklükleri

Denetlenen bütçe/bilanço büyüklükleri, yıllar itibarıyla değişim oranları ve denetçi sayısına ilişkin bilgiler aşağıdaki grafik ve tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 4: Kamu İdarelerinin Bütçe/Bilanço Büyüklükleri İtibarıyla Denetlenme Oranı

SEKTÖR ADI	BÜTÇE TÜRÜ	KAMU İDARESİ SAYISI	BÜTÇE GİDERİ /BİLANÇO BÜYÜKLÜĞÜ TUTARI	DENETLENEN KAMU İDARESİ	DENETLENEN KAMU İDARESİ BÜTÇE GİDERİ /BİLANÇO BÜYÜKLÜĞÜ TUTARI	BÜTÇE GİDERİNE GÖRE DENETLENME ORANI (%)
MERKEZİ YÖNETİM(*)	Genel Bütçe	42	803.629.247.624	34	801.259.756.192	99,7
	Özel Bütçe - A	128	32.250.492.885	99	29.792.120.967	92,4
	Özel Bütçe - B	43	88.498.825.279	35	70.949.749.783	80,2
	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	9	4.645.284.260	9	4.645.284.260	100
<b>TOPLAM</b>		<b>222</b>	<b>929.023.850.048</b>	<b>177</b>	<b>906.646.911.202</b>	<b>97,6</b>
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI	SGK	1	386.707.905.390	1	386.707.905.390	100
	İŞKUR	1	147.273.110.129	1	147.273.110.129	100
<b>TOPLAM</b>		<b>2</b>	<b>533.981.015.519</b>	<b>2</b>	<b>533.981.015.519</b>	<b>100</b>
MAHALLİ İDARELER(**)	İl Özel İdaresi	51	23.109.002.741	25	10.673.498.359	46,2
	Büyükşehir Belediyesi	30	246.266.413.212	30	246.266.413.212	100
	Büyükşehir Belediyesi Bağlı İdaresi	33	84.809.798.698	10	53.153.156.328	62,7
	İl Belediyesi	51	24.790.232.441	20	10.117.840.106	40,8
<b>TOPLAM</b>		<b>165</b>	<b>378.975.447.092</b>	<b>85</b>	<b>320.210.908.005</b>	<b>84,5</b>
KAMU İŞLETMELERİ	Kamu İktisadi Teşebbüsleri	35	232.400.738.454	35	232.400.738.454	100
	Özelleştirme Kapsam ve Programındaki Kuruluşlar	5	5.504.144.866	5	5.504.144.866	100
	Mali Kuruluşlar	27	1.156.991.002.953	27	1.156.991.002.953	100
	Diğer Kuruluşlar	4	90.070.605.942	4	90.070.605.942	100
	Yıl İçinde Tüzel Kişiliği Sona Erdirilen Kamu İşletmeleri	2		2		
<b>TOPLAM</b>		<b>73</b>	<b>1.484.966.492.215</b>	<b>73</b>	<b>1.484.966.492.215</b>	<b>100</b>
<b>5018 SAYILI KANUN'A TABİ OLMAYAN DİĞER KAMU İDARELERİ (***)</b>		<b>12</b>	<b>773.171.643.815</b>	<b>8</b>	<b>771.473.742.005</b>	<b>99,8</b>
<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>474</b>	<b>4.100.118.448.689</b>	<b>345</b>	<b>4.017.279.068.946</b>	<b>98</b>

(\*) Genel bütçeli idareler arasında yer alan TBMM ve Sayıştay mevzuatları gereği Sayıştay denetimine tabi olmadıkları için kamu idaresi sayısına dahil edilmemiştir. Merkezi yönetim bütçesi kapsamında ayrıca 2 özel bütçeli idare şirketi denetlenmiştir.

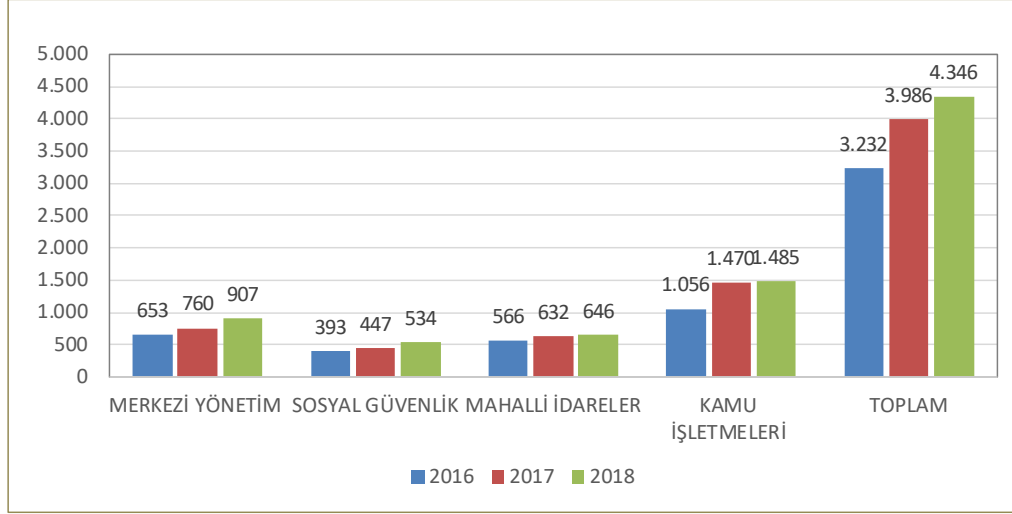
(\*\*) Ayrıca 2018 yılı Denetim Programı kapsamında 138 ilçe belediyesi, 13 Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ile 7 mahalli idare şirketi ve birliği denetlenmiştir.

(\*\*\*) Genel Denetim Raporu düzenlenen ve TBMM'ye sunulan 26 Kalkınma Ajansının toplam bilanço büyüklüğü olan 2.580.460.770 TL tabloya dahil edilmemiştir.

**Tablo 5: Yıllar İtibarıyla Denetlenen Kamu İdarelerinin Bütçe/Bilanço Büyüklükleri ve Değişim Oranları**

		DENETLENEN BÜTÇE /BİLANÇO BÜYÜKLÜKLERİ (TL)			DEĞİŞİM	
	BÜTÇE TÜRÜ	2016	2017	2018	2016-2017 %	2017-2018 %
MERKEZİ YÖNETİM	Genel Bütçe	568.059.041.715	658.422.413.282	801.259.756.192	15,9	21,7
	Özel Bütçe - A	21.760.569.056	24.951.918.188	29.792.120.967	14,7	19,4
	Özel Bütçe - B	59.782.125.217	72.203.206.634	70.949.749.783	20,8	-1,7
	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	3.840.811.872	3.941.504.800	4.645.284.260	2,6	17,9
	<b>TOPLAM</b>	<b>653.442.547.860</b>	<b>759.519.042.904</b>	<b>906.646.911.202</b>	<b>16,2</b>	<b>19,4</b>
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI	SGK	271.170.349.699	312.288.161.869	386.707.905.390	15,2	23,8
	İŞKUR	121.791.085.979	134.511.390.428	147.273.110.129	10,4	9,5
	<b>TOPLAM</b>	<b>392.961.435.678</b>	<b>446.799.552.297</b>	<b>533.981.015.519</b>	<b>13,7</b>	<b>19,5</b>
MAHALLİ İDARELER	İl Özel İdaresi	11.046.108.406	11.782.401.384	10.673.498.359	6,7	-9,4
	Büyükşehir Belediyesi	197.012.010.843	232.682.865.604	246.266.413.212	18,1	5,8
	Büyükşehir Belediyesi Bağlı İdaresi	72.756.058.428	82.840.143.713	53.153.156.328	13,9	-35,8
	İl Belediyesi	12.539.406.772	8.466.275.268	10.117.840.106	-32,5	19,5
	İlçe Belediyesi	272.401.638.631	291.397.399.733	316.583.063.243	7	8,6
	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı	-	4.343.423.539	9.089.988.511	-	109,3
	<b>TOPLAM</b>	<b>565.755.223.080</b>	<b>631.512.509.241</b>	<b>645.883.959.759</b>	<b>11,6</b>	<b>2,3</b>
KAMU İŞLETMELERİ	Kamu İşletmeleri	1.056.326.892.928	1.470.285.812.109	1.484.966.492.216	39,2	1
	<b>TOPLAM</b>	<b>1.056.326.892.928</b>	<b>1.470.285.812.109</b>	<b>1.484.966.492.216</b>	<b>39,2</b>	<b>1</b>
DİĞER	Kalkınma Ajansları	1.669.249.516	2.062.155.323	2.580.460.770	23,5	25,1
	5018 Sayılı Kanun'a Tabi Olmayan Diğer Kamu İdareleri	562.260.787.073	676.146.706.469	771.473.742.005	20,3	14,1
	<b>TOPLAM</b>	<b>563.930.036.589</b>	<b>678.208.861.792</b>	<b>774.054.202.775</b>	<b>20,3</b>	<b>14,1</b>
<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>3.232.416.136.135</b>	<b>3.986.325.778.343</b>	<b>4.345.532.581.471</b>	<b>23,3</b>	<b>9</b>
<b>DENETÇİ SAYISI</b>		<b>783</b>	<b>772</b>	<b>804</b>	<b>-1,4</b>	<b>4,1</b>

Son üç yıl itibarıyla denetlenen toplam bütçe/bilanço büyüklüklerinde 2017 ve 2018 yıllarında bir önceki yıla göre sırasıyla % 23,3 ve % 9 oranında artış meydana gelmiştir. Bütçe türlerine göre yapılan karşılaştırmada ise en yüksek artışın 2017 yılında %39,2 ile kamu işletmelerinde ve 2018 yılında % 109,3 ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarında olduğu görülmektedir.

**Grafik 1: Yıllar İtibarıyla Denetlenen Bütçe/Bilanço Büyüklüğü (Milyar TL)**

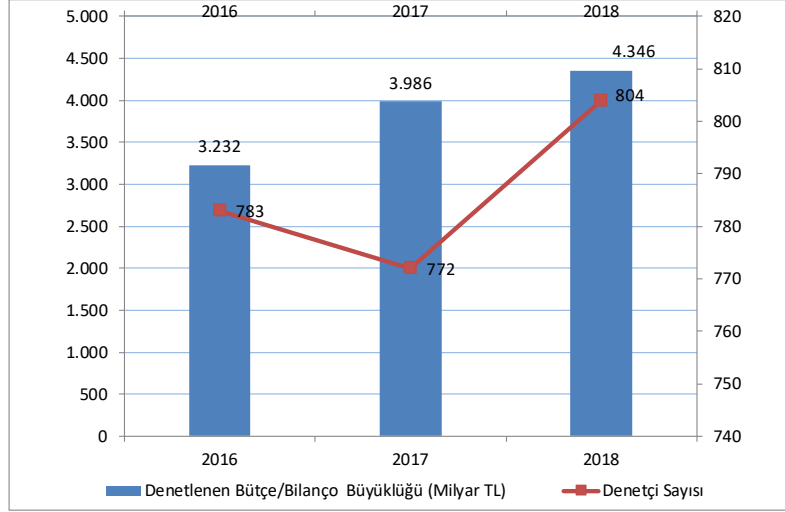
Denetlenen merkezi yönetim bütçe büyüklüğü; 2016 yılında 653 milyar TL iken, 2017 yılında %16,2 artışla 760 milyar TL'ye, 2018 yılında ise %19,4 artışla 907 milyar TL'ye yükselmiştir.

Denetlenen Sosyal Güvenlik Kurumları bütçe/bilanço büyüklüğü; 2016 yılında 393 milyar TL iken, 2017 yılında %13,7 artışla 447 milyar TL'ye, 2018 yılında ise %19,5 artışla 534 milyar TL'ye yükselmiştir.

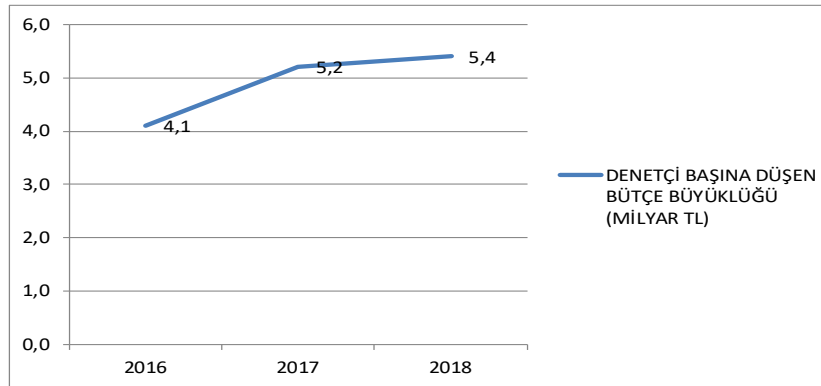
Denetlenen mahalli idareler bütçe/ bilanço büyüklüğü; 2016 yılında 566 milyar TL iken, 2017 yılında %11,6 artışla 632 milyar TL'ye, 2018 yılında ise %2,3 artışla 646 milyar TL'ye yükselmiştir.

Denetlenen kamu işletmelerinin toplam bilanço büyüklüğü; 2016 yılında 1.056 milyar TL iken, 2017 yılında %39,2 artışla 1.470 milyar TL'ye, 2018 yılında ise %1 artışla 1.485 milyar TL'ye yükselmiştir.

Denetlenen toplam bütçe/bilanço büyüklüğü; 2016 yılında 3.232 milyar TL iken, 2017 yılında %23,3 artışla 3.986 milyar TL'ye, 2018 yılında ise %9 artışla 4.346 milyar TL'ye yükselmiştir. Yıldan yıla istikrarlı bir artış gösteren denetlenen bütçe büyüklüğü, 2016-2018 döneminde yaklaşık %34,5 oranında bir artış göstermiştir.

**Grafik 2: Denetlenen Bütçe Büyüklüğü/ Denetçi Sayısı**

2016 yılında 783 denetçi ile 3.232 milyar TL bütçe büyüklüğü denetlenirken, 2017 yılında denetçi sayısı %1,4 azalarak 772'ye düşmesine rağmen denetlenen bütçe büyüklüğü 3.986 milyar TL'ye yükselmiştir. 2018 yılında ise 804 denetçi ile 4.346 milyar TL bütçe büyüklüğü denetlenmiştir.

**Grafik 3: Denetçi Başına Düşen Bütçe Büyüklüğü**

Denetçi başına düşen denetlenen bütçe büyüklüğü, yıllar itibarıyla artış göstermiş ve 2016 yılında 4,1 milyar TL iken, 2017 yılında % 25 oranında artarak 5,2 milyar TL'ye, 2018 yılında ise %4 artarak 5,4 milyar TL'ye yükselmiştir.

## Denetimler Sonucunda Düzenlenen Raporlar

2018 yılına ilişkin denetimler sonucunda düzenlenen raporlar ve bu raporlar ile ilgili olarak yapılan işlemler aşağıdaki gibidir.



### Genel Uygunluk Bildirimi

Muhasebe kayıtları dikkate alınarak merkezi yönetim bütçe kanununun şekline uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve TBMM'nin bütçe kanunu uygulama sonuçlarını onama yetkisini kullanma aracı olan kesin hesap kanunu teklifine; Sayıştay tarafından verilen denetim ve değerlendirme görüşüdür.

10 Eylül 2019 tarihinde TBMM'ye sunulmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.



### Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu

Denetime ilişkin genel bilgileri, denetim raporlarından önemli görülen ve genellik arz eden konuları ve mali konularda belirtilmesi uygun görülen diğer hususları içeren değerlendirme raporudur.

10 Eylül 2019 tarihinde TBMM'ye sunulmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.



### Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu

Kamu idareleri tarafından gönderilen idare faaliyet raporları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan mahalli idareler genel faaliyet raporu ve Cumhurbaşkanlığına hazırlanan genel faaliyet raporuna denetim sonuçları dikkate alınarak yapılan değerlendirmeleri içeren rapordur.

10 Eylül 2019 tarihinde TBMM'ye sunulmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.



### Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan mali istatistiklere, hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik, önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından yapılan değerlendirmeleri içeren değerlendirme raporudur.

10 Eylül 2019 tarihinde TBMM'ye sunulmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.



### Kamu İşletmeleri Genel Raporu

6085 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinin son fıkrası hükmü gereği denetlenen kuruluşların yıllık faaliyet sonuçlarını içeren Genel Rapor kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla her yıl duyurulur. Bu kapsamda 2018 Yılı Kamu İşletmeleri Genel Raporu Sayıştay internet sitesinden yayımlanmıştır.



### Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporu

TBMM'ye sunulmuş, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.



## **Kamu İdarelerine İlişkin Sayıştay Denetim Raporu**

Kamu idarelerine ilişkin 189 Sayıştay Denetim Raporu TBMM'ye sunulmuş, ilgili kamu idarelerine gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.

Mahalli idarelere ilişkin toplam 243 Sayıştay Denetim Raporu meclislerinde görüşülmek üzere ilgili kamu idarelerine gönderilmiş ve Sayıştay internet sitesinde yayımlanmıştır.

## **Kamu İşletmeleri Denetim Raporları**

73 kamu işletmesi raporu ilgili kurumlara ve TBMM'ye gönderilmiştir.

## **2018 Yılı TBMM Dış Denetim Raporu**

2018 yılı Dış Denetim Raporu hazırlanmış ve TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

## **Siyasi Parti Esas İnceleme Raporu**

Siyasi partilere ilişkin 36 Esas İnceleme Raporu tamamlanarak Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

## **Yargılamaya Esas Rapor**

2019 yılında kamu idarelerine ilişkin 658 yargılamaya esas rapor ilgili yargılama dairelerine intikal ettirilmiştir.

### 2019 Yılında Düzenlenen Yargılamaya Esas Raporlar

Yargılamaya esas raporlar yargılama dairelerine sunulmakta ve bu dairelerce karara bağlanmaktadır. Yargılamaların sonucuna göre düzenlenen ve kişisel mali sorumlulukla ilgili olan ilamlar, Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililerine tebliğ edilmektedir. Yargı kararları mevzuat çerçevesinde internet sitemizde yayınlanmaktadır.

Sekiz yargılama dairesine, önceki yıllardan devredenlerle birlikte 2019 yılında toplam 658 Yargılamaya Esas Rapor intikal etmiş olup bu raporlardan 479'unun yargılaması tamamlanmış ve ilam düzenlenmiştir.



### Siyasi Partilerin Mali Denetim Raporları

6216 sayılı Kanun çerçevesinde Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin mali denetiminde Sayıştaydan yardım almaktadır. Bu denetim (inceleme) partilerin kesin hesapları üzerinden yapılmakta olup partiler, kesin hesap cetvellerini hazırlayıp Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine göndermekte, Anayasa Mahkemesi de bu kesin hesap cetvellerini incelenmek üzere Kurumumuz ağına göndermektedir.

Bu kapsamda, 2019 yılı içerisinde, 76 siyasi partinin kesin hesap dosyaları (2018 ve 2019 yılı kesin hesapları) ilk incelemeleri yapılmak üzere Anayasa Mahkemesi tarafından Sayıştaya gönderilmiş ve söz konusu incelemeler tamamlanarak ilgili raporlar Anayasa Mahkemesine gönderilmiştir.

Ayrıca, 2019 yılında;

- ✓ 2014 yılı kesin hesaplarından kalan 8,
- ✓ 2015 yılı kesin hesaplarından kalan 24,
- ✓ 2016 yılı kesin hesaplarından kalan 3,
- ✓ 2017 yılından kalan 1

olmak üzere toplam 36 siyasi partinin Esas İnceleme Raporu tamamlanarak Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

## Denetimler Sonucunda Tespit Edilen Bulgular

### 2018 Yılı Denetimlerine İlişkin Bulgular

2018 yılı denetimlerine ilişkin olarak 2019 yılında raporlanan toplam 8.846 bulgunun; 7.131'i düzenlilik denetimi, 990'ı performans denetimi ve 725'i de kamu işletmeleri denetimi sonucu tespit edilmiştir.

2019 yılında raporlanan 7.131 düzenlilik denetimi bulgusunun bütçe türlerine göre dağılımı incelendiğinde; bulguların mahalli idareler (%67) ve özel bütçeli idarelerde (%15) yoğunlaştığı görülmektedir.

#### ▪ Mali Denetime İlişkin Bulgular

Sayıştay tarafından yürütülen düzenlilik denetimleri sonucunda tespit edilen hususlardan; muhasebe ve mali raporlama mevzuatına aykırı olduğu değerlendirilen ve doğrudan mali tabloları etkileyen konular "Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Hata", doğrudan mali tabloları etkilememekle birlikte kamu idaresinin tabi olduğu mevzuata aykırı olduğu değerlendirilen konular ise "Uygunluğa İlişkin Hata" başlığı altında sınıflandırılmakta ve raporlarda bulgu (eleştiri) olarak yer almaktadır. Raporlarda yer verilen eleştirilere ilişkin olarak kamu idarelerini yönlendirici mahiyette önerilere yer verilerek suretiyle kamu yönetiminin iyileştirilmesine ve hesap verebilirliğine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Söz konusu bulgu ve eleştirilere özet olarak aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 6: Mali Denetime İlişkin Bulgular**

Konu	Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri	Sosyal Güvenlik Kurumları ve Diğer İdareler	Mahalli İdareler
Mali rapor ve tabloları etkileyen hata	622	265	1.747
Mevzuata uygunluğa ilişkin hata	729	240	2.571
<b>TOPLAM</b>	<b>1.351</b>	<b>505</b>	<b>4.318</b>

Tabloda görüldüğü üzere, 2018 yılı hesap ve işlemlerinin denetimlerine ilişkin olarak merkezi yönetim kapsamındaki idarelerde;

- 622 mali rapor ve tabloları etkileyen hata
- 729 mevzuata uygunluğa ilişkin hata

olmak üzere toplam 1.351 bulguya yer verilmiştir.

Sosyal güvenlik kurumları ve diğer idarelerde;

- 265 mali rapor ve tabloları etkileyen hata,
- 240 mevzuata uygunluğa ilişkin hata,

olmak üzere toplam 505 bulguya yer verilmiştir.

Mahalli idarelerde ise;

- 1.747 mali rapor ve tabloları etkileyen hata,
- 2.571 mevzuata uygunluğa ilişkin hata,

olmak üzere toplam 4.318 bulguya yer verilmiştir.

Gerek mali rapor ve tabloları etkileyen hatalar yönünden, gerekse mevzuata uygunluğa ilişkin hatalar yönünden değerlendirildiğinde mahalli idarelerde hataların çokluğu dikkati çekmekte olup, harcama mevzuatı ile muhasebe ve mali raporlama açısından geliştirilmeye ve kapasite artırıcı faaliyetlere ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

#### ▪ İç Kontrolün Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Denetlenen kamu idaresinin iç kontrol sistemlerinin tanınması ve değerlendirilmesi sürecinde tespit edilen eksiklikler de “Mali Yönetim ve İç Kontrol Sistemine İlişkin Hata” olarak eleştiri konusu edilmektedir. Ayrıca kamu idaresinin iç kontrol sistemine ilişkin genel bir değerlendirme yapılarak önerilere yer verilmek suretiyle, iç kontrol ortamının geliştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, mali yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin olarak;

- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde 337,
- Sosyal güvenlik kurumları ve diğer idarelerde 139,
- Mahalli idarelerde 481 bulguya yer verilmiştir.

### ▪ Performans Denetimine İlişkin Bulgular

Stratejik yönetim anlayışı ve uygulamalarının denetimini amaçlayan performans denetimi sonucunda tespit edilen hususlardan; stratejik planla ilgili olanlar stratejik planın değerlendirilmesi, performans programıyla ilgili olanlar performans programının değerlendirilmesi ve faaliyet raporu ile ilgili olanlar ise faaliyet raporunun değerlendirilmesi başlığı altında sınıflandırılmaktadır. Öte yandan denetlenen kamu idaresinin performans bilgisini üreten veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi sonucunda tespit edilen hususlar da faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi başlığı altında raporda yer almaktadır. Raporlarda yer verilen bulgu ve eleştirilere ilişkin olarak yönlendirici mahiyette önerilere yer verilmek suretiyle, kamu idarelerinin stratejik yönetim anlayışı ve uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Söz konusu bulgu ve eleştirilere özet olarak aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 7: Performans Denetimine İlişkin Bulgular**

Konu	Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri	Mahalli İdareler
Stratejik Planın Değerlendirilmesi	38	284
Performans Programının Değerlendirilmesi	101	220
Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi	23	60
Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi	107	152
<b>TOPLAM</b>	<b>269</b>	<b>716</b>

Tabloda görüldüğü üzere merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin raporlarında;

- Stratejik Planın Değerlendirilmesinde 38,
- Performans Programının Değerlendirilmesinde 101,
- Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesinde 23,
- Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesinde 107,

olmak üzere toplam 269 bulguya yer verilmiştir.

Mahalli idarelerde ise

- Stratejik Planın Değerlendirilmesinde 284,
- Performans Programının Değerlendirilmesinde 220,
- Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesinde 60,
- Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesinde 152,

olmak üzere toplam 716 bulguya yer verilmiştir.

Stratejik yönetim anlayışı ve uygulamaları açısından bakıldığında, merkezi yönetim kapsamındaki idarelere nazaran mahalli idarelerde daha fazla hata tespit edilmiştir. Söz konusu hataların büyük kısmını stratejik plan ve performans programına ilişkin olanlar teşkil etmektedir. Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi konusunda tespit edilen bulgu sayısı, bu alanın önemli düzeyde geliştirilmeye açık olduğuna işaret etmektedir. Bu hususlar, mahalli idarelerde stratejik yönetim anlayışının geliştirilmesi konusunda farkındalık artırıcı faaliyetler başta olmak üzere, eğitsel ve kapasite artırıcı faaliyetlere ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

#### ▪ **Bulgu Kodlama Sistemi ve En Çok Tespit Edilen Hususlar**

Sayıştayın TBMM'yi doğru, zamanında ve yeterli bilgilendirmesi görevine istinaden dış denetim sonuçlarına ilişkin aşağıda yer alan istatistikler SayCAP Denetim Yönetim Sisteminde yer alan bulgu kodlama modülü aracılığıyla üretilmiştir. Bulgu kodlama 2018 yılına ilişkin denetimler için sadece mali rapor ve tabloları etkileyen bulgulara yönelik olup elde edilen sonuçlar 2018 yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda detaylı olarak ele alınmıştır. Söz konusu değerlendirmeler aşağıya özet olarak alınmıştır.

Düzenlilik denetimleri sonucunda tüm kamu kurumlarında en sık tespit edilen hata, tapu kayıtlarında idare adına kayıtlı olan taşınmazların kurum mali tablolarında yer almaması, cins tashihlerinin yapılmaması ile tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazların tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmaması ya da hatalı yapılması olup bütçe türleri itibarıyla en fazla tespit edilen konulara ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

**Tablo 8: Genel Bütçe ve Özel Bütçeli İdareler İtibarıyla En Fazla Tespit Edilen Konular**

Bulgu Konusu	Kamu İdaresi Sayısı
1 Tapu Kayıtlarında İdare Adına Kayıtlı Olan Taşınmazların Kurum Mali Tablolarında Yer Almaması	27
2 Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	18
3 Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Tahsise İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması/Hatalı Yapılması	14
4 104 Proje Özel Hesabında Kayıtlı Döviz Tutarlarının Ay Sonlarında Değerlemeye Tabi Tutulmaması	10
5 Döner Sermaye İşletmesine Yatırılan Sermayenin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	9

**Tablo 9: Mahalli İdareler İtibarıyla En Fazla Tespit Edilen Konular**

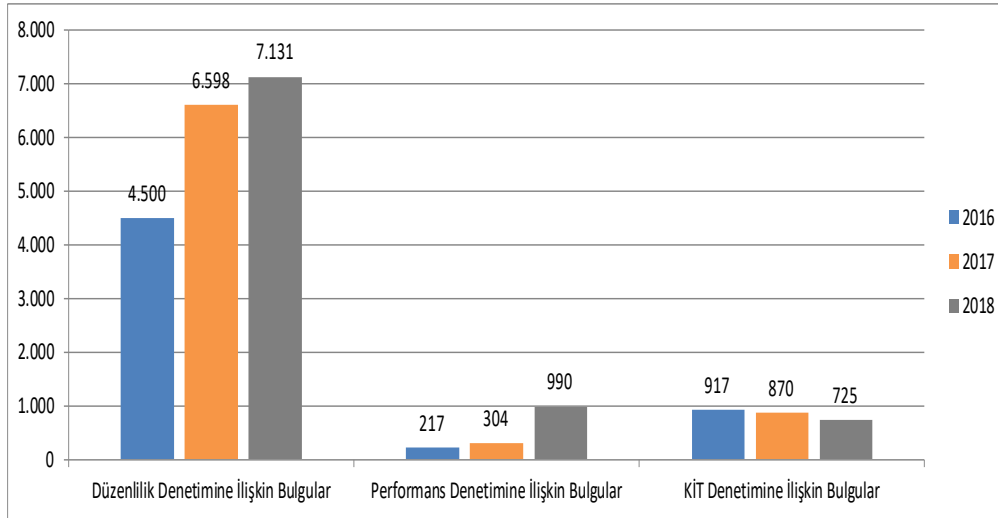
Bulgu Konusu	Kamu İdaresi Sayısı
1 Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Tahsise İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması/Hatalı Yapılması	136
2 Tapu Kayıtlarında İdare Adına Kayıtlı Olan Taşınmazların Kurum Mali Tablolarında Yer Almaması	126
3 İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harcının Tahakkuk ve/veya Tahsilatının Yapılmaması	51
4 Belediyelerde Eğlence Vergisi Tahakkuk ve/veya Tahsilinin Yapılmaması	45
5 Emlak Vergisinin Tahakkuk ve Tahsilinde Emlak Vergisi Kanunu'nda Öngörülen Düzenlemelere Uyulmaması	43

Performans denetimleri sonucunda en fazla tespit edilen hatalar ise stratejik planlama sürecine ilişkin temel dokümanların (Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu) süresinde ve ilgili olduğu yasal çerçeveye uygun olarak hazırlanmamasıdır.

### Yıllar İtibarıyla Bulgu Sayıları

Son iki yılda denetçi sayısında önemli bir oranda artış olmamasına rağmen, bilgi sistemleri ile denetim metodolojine ilişkin olarak uygulanan yeni yöntemler neticesinde daha etkin bir denetim çalışması yapılmıştır. Öte yandan Başkanlıkça önceden belirlenen riskli alanların tüm kamu idarelerinin denetiminde dikkate alınmasını sağlayacak denetim teknikleri uygulamaya koyulmuştur. Bunların sonucu olarak yıllar itibarıyla gerek denetçi başına gerekse denetlenen idare ve kuruluş başına düşen bulgu sayısı artmış olup aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

**Grafik 4: Yıllar İtibarıyla Denetim Türüne Göre Bulgu Sayısı**



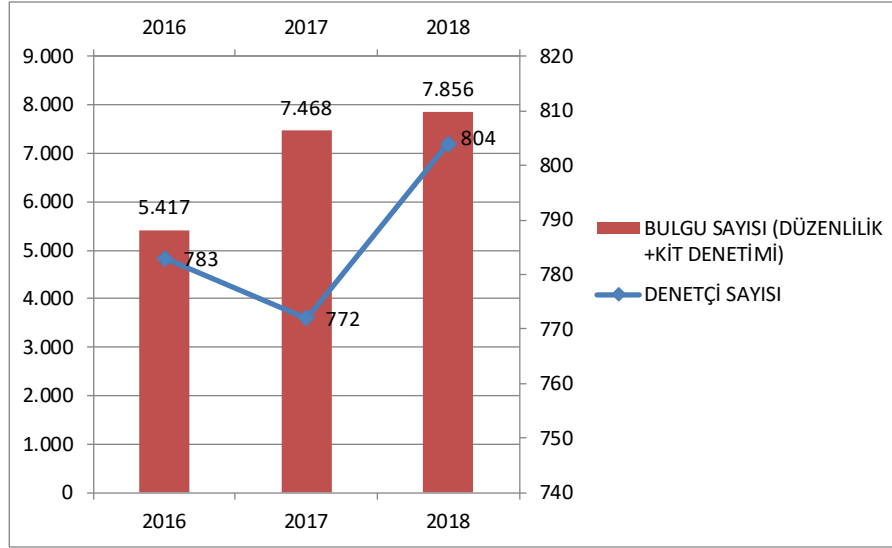
Düzenlilik denetimi bulgu sayısı, 2016 yılında 4.500 iken 2017 yılında %47 oranında artarak 6.598'e, 2018 yılında ise %8 artarak 7.131'e yükselmiştir.

Performans denetimi bulgu sayısında son yılda önemli oranda artış gerçekleşmiş ancak bu artış Denetim Planlama ve Koordinasyon Kurulunca alınan karar gereğince performans denetimi yapılan kamu idaresi sayısının artmasından kaynaklanmıştır.

Kamu işletmeleri denetimi bulgu sayısı 2016 yılında 917 iken 2017 yılında %5 azalarak 870'e, 2018 yılında ise %17 azalarak 725'e düşmüş ancak bu düşüş; tasfiye halinde olan, hisse devir işlemleri gerçekleştirilen ve tüzel kişiliğin sona ermesi nedeniyle kıst rapor düzenlenen işletmeler için bulgu yazılmamış olması ile bağımsız denetime tabi KİT sayısındaki artışla birlikte muhasebe sisteminde meydana gelen iyileşmeden kaynaklanmıştır.



Grafik 5: Yıllar İtibarıyla Denetçi/Bulgu Sayısı

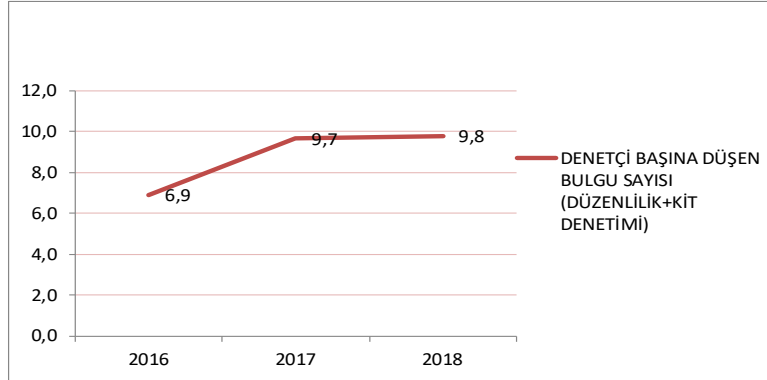


- 2016 yılında 783 denetçi ile 5.417 düzönlük ve kamu işletmesi denetimi bulgusu tespit edilmiştir.

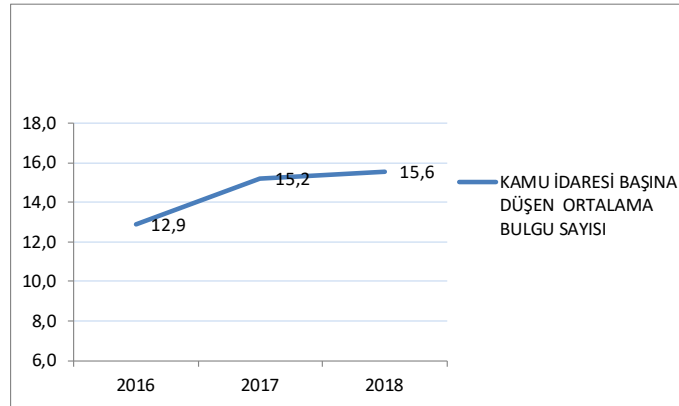
- 2017 yılında 772 denetçi ile denetim yapılmış olup bulgu sayısı bir önceki yıla göre %38 oranında artarak 7.468'e yükselmiştir.

- 2018 yılında ise 804 denetçi ile denetim yapılmış olup bulgu sayısı bir önceki yıla göre % 5 artarak 7.856'ya ulaşmıştır. (\*)

(\*) Performans denetimi yapılan kamu idaresi sayısının yıllar itibarıyla farklılık göstermesi nedeniyle performans bulguları dikkate alınmamıştır.

**Grafik 6: Yıllar İtibarıyla Denetçi Başına Düşen Bulgu Sayısı**

2016 yılında denetçi başına düşen bulgu sayısı 6,9 iken, 2017 yılında 9,7 ve 2018 yılında ise 9,8 olarak gerçekleşmiştir.(\*)

**Grafik 7: Denetlenen Kamu İdaresi Başına Ortalama Bulgu Sayısı**

Kamu idaresi başına düşen ortalama bulgu sayısında denetimlerin etkinliğinin artması sonucu yıllar itibarıyla artış görülmektedir. 2016 yılında 12,9 olan kamu idaresi başına düşen bulgu sayısı, 2017 yılında 15,2'ye, 2018 yılında ise 15,6'ya yükselmiştir. (\*)

(\*) Performans denetimi yapılan kamu idaresi sayısının yıllar itibarıyla farklılık göstermesi nedeniyle performans bulguları dikkate alınmamıştır.

## 6.1.2 Denetim Metodolojisini Geliştirmeye Yönelik Çalışmalar

### 6.1.2.1 Kamu İşletmeleri Denetim Rehberinin Hazırlanması

6085 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte 72 sayılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kalkmış olup bu KHK'ya istinaden hazırlanan ve denetimler sonucunda düzenlenecek raporların şekil ve esaslarını düzenleyen Denetleme Kılavuzunun da yasal dayanağı kalmamıştır. Ancak Kamu İşletmelerinin denetim ve raporlama sürecine ilişkin bir düzenleme yapılana kadar mevcut denetimler ve raporlama süreci zorunlu olarak 1940'lı yıllardan itibaren uygulanmakta olan mülga Kılavuza göre yürütülmüştür.

Kamu işletmelerinin uluslararası denetim standartlarına uygun şekilde denetimi ve denetim sonuçlarının raporlanmasına imkân tanıyan Kamu İşletmeleri Denetim Rehberi hazırlanma süreci 2016 yılı sonunda tamamlanarak Rehberin uygulanmasına yönelik pilot denetimlere başlanmıştır. 2017 ve 2018 yılı denetimleri ise anılan Rehberine göre yürütülmüş olup denetim sonuçları dikkate alınarak revize edilen Rehberin yeni versiyonu 2019 yılının Ocak ayında yayınlanmıştır.

Denetimlerden elde edilen deneyimler ile TBMM KİT Komisyonunun talep ve önerileri doğrultusunda uluslararası standartlarla uyumlu olarak Kamu İşletmeleri Denetim Rehberinde revizyon ve güncellemeler yapılmaktadır.

### 6.1.2.2 Kalite Güvencesi Çalışmaları

Denetimlerde kalitenin sağlanması amacıyla iki aşamalı bir kalite kontrol sistemi kurulmuştur. Bu sistemin ilk aşaması, denetim devam ederken, denetim raporu nihai haline ulaşmadan yapılan kalite kontrol çalışmalarıdır. Bu kalite kontrol çalışmalarında sırasıyla ekip başkanı, grup başkanı, rapor değerlendirme komisyonu, yargılama daireleri ve Rapor Değerlendirme Kurulu görevlidir. Kalite kontrol sisteminin ikinci aşaması ise kalite güvence çalışmalarıdır. Kalite güvence çalışmaları, kalite kontrol süreçlerinin etkinliğini ve tamamlanmış denetimlerin denetim rehberine uygunluğunu değerlendirmek ve gerekli kapasite geliştirme çalışmalarını belirleyebilmek amacıyla gerçekleştirilir.

Kalite güvencesi çalışması kapsamında öncelikle rehber gerekliliklerinden yola çıkarak bir değerlendirme çerçevesi hazırlanmıştır. Söz konusu çerçeve, kalite güvencesi ekibi tarafından hazırlanmış ve bu alanda uzmanlığa sahip denetçiler tarafından gözden geçirilerek son hali verilmiştir. Sayıştay genelini temsil edecek sayı ve nitelikte ratsgele usulle belirlenen denetim dosyaları incelenmiş ve bunların çerçevedeki gerekliliklere uygunluğu değerlendirilmiştir.

Kalite güvence çalışmasının sonuçlarının üst yönetime sunulabilmesi amacıyla denetim dosyalarının incelenmesi sonucu elde edilen tespitlerin değerlendirilmesi, genellenmesi ve raporlanması çalışmaları devam etmektedir.

### 6.1.2.3 İç Kontrol Sistemi, Kurumsal Risk Yönetimi ve Stratejik Yönetimin Değerlendirilmesi

2019 yılında, düzenlilik denetimi kapsamındaki kurum ve kuruluşların iç kontrol sistemleri, kurumsal risk yönetimleri ve stratejik yönetimlerinin değerlendirilmesi amacıyla denetim prosedürleri oluşturularak denetim yönetim programına (SayCAP) eklenmiştir. Bu prosedürlerin uygulama sonuçlarının, denetlenen kurumların mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin değerlendirilmesinde ve aynı idarelerin bahsi geçen sistemlerinin yıllar içindeki gelişiminin izlenmesinde kullanılması amaçlanmaktadır.

### 6.1.2.4 Standart Hesap Alanları Belirleme Çalışması

Hesap alanı, benzer özellikler taşıyan, benzer tarzda işlem gören, benzer yapısal riskleri içeren ve benzer tür kontrollere tabi olan hesap ve işlem gruplarıdır. Denetim planlanırken, kurum tanıma aşamasında elde edilen bilgilerden yararlanılarak mali tablolarda yer alan hesap ve işlemler hesap alanlarını oluşturmak üzere gruplara ayrılmaktadır. Denetim uygulamalarında denetimin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla birbiriyle ilişkili işlemlerden oluşacak şekilde hesap alanları belirlenmektedir. Örneğin, hazır değerler, duran varlıklar, mali yatırımlar, personel vb. şekilde ana hesap alanları oluşturulmakta, bu konularla

ilişkili kayıt ve işlemler ilgili olduğu hesap alanı içinde bütünlük içerisinde denetlenmektedir.

Sayıştay tarafından yürütülen düzenlilik denetimleri kapsamında, aynı tür kamu idarelerinin denetimleri sırasında hesap alanlarının belirlenmesi sürecini standart hale getirmek ve denetimlerin etkinliğini artırmak amacıyla "Standart Hesap Alanları Belirleme Çalışması"na başlanmıştır. Söz konusu çalışma kapsamında üniversite hesaplarına ilişkin standart hesap alanları belirlenmiş ve pilot olarak kullanılmaya başlanmıştır.

### 6.1.3 Denetime İlişkin Yürütülen Diğer Çalışmalar

#### 6.1.3.1 e-Devlet Projelerinin Denetimi

2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı'na göre "E1.2.2 Kamuda e-Devlet Projelerinin Etkin Denetiminin Sağlanması" eyleminin sorumluluğu Başkanlığımıza verilmiştir. Başkanlığımız, bu eyleme ilişkin olarak belirlenmiş olan "Eylem Gerçekleştirme Adımları"na uygun şekilde faaliyetlerini yürütmeye devam etmiştir.

Bu kapsamda, e-Devlet projeleri denetim modeli uyarınca hazırlanmış olan Taslak Rehberin test edilmesi için 6 pilot e-Devlet projesi denetimi yapılmıştır.



Aralık 2019'da Taslak Rehberine son hali verilmiş ve e-Devlet projeleri denetim çalışmalarının yaygınlaştırılması için bir "Uygulama Planı" hazırlanmıştır.

### 6.1.3.2 UNICEF Tarafından Kamu İdarelerine Sağlanan Fonların Denetimi

Sayıştay Başkanlığı ile UNICEF Türkiye Ofisi arasında; UNICEF tarafından kamu idarelerine sağlanan fonların denetiminin yapılmasına ilişkin işbirliği protokolü 17.04.2017 tarihinde imzalanmıştır. Protokol çerçevesinde gerçekleştirilen denetimlerde, UNICEF tarafından aktarılan fonlardan yapılan harcamaların; UNICEF ile kamu kurumunun imzaladığı ortaklık sözleşmesi ile yıllık planlar veya program belgelerinde belirtilen amaçlara uygun olup olmadığını tespit etmek ve aktarılan kaynaklar ile bu kaynaklardan yapılan harcamalara ilişkin mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği konusunda görüş bildirmek amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, 2017 yılında başlayan denetim sürecinin üçüncü yılına girilmiş olup, 2019 yılında 9 kamu idaresinin kullandığı fonun denetlenmesi kararlaştırılmıştır. Anılan işbirliği kapsamında denetim ve raporlama süreci devam etmektedir. Denetlenen kamu idareleri şunlardır:

- ✓ Gençlik ve Spor Bakanlığı,
- ✓ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ✓ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü,
- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü,
- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü,
- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,
- ✓ Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,
- ✓ Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi

### 6.1.3.3 Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) Tarafından Kamu İdarelerine Sağlanan Fonların Denetimi

Sayıştay ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) arasında 17.04.2019 tarihinde UNHCR tarafından kamu idarelerine sağlanan fonların denetimine ilişkin işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Protokol çerçevesinde gerçekleştirilen denetimlerde, UNHCR tarafından aktarılan fonlardan yapılan harcamaların; UNHCR ile kamu kurumunun imzaladığı işbirliği sözleşmesi ile yıllık planlar veya program belgelerinde belirtilen amaçlara uygun olup olmadığını tespit etmek ve aktarılan kaynaklar ile bu kaynaklardan yapılan harcamalara ilişkin mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği konusunda görüş bildirmek amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 2019 yılında üç kamu idaresinin kullandığı fonun denetimi yapılmış ve denetim raporları hazırlanmıştır. 2019 yılında denetlenen kamu idareleri şunlardır:

- ✓ İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,
- ✓ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı,
- ✓ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğü

### 6.1.3.4 Konu Denetimi

6085 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak birden çok kamu idaresini ilgilendiren konular için konu esaslı denetim çalışmalarına başlanmıştır olup bu kapsamda 2019 yılında aşağıda belirtilen konularda denetim çalışmaları yürütülmüştür. Konu esaslı denetim çalışmaları kapsamında planlama aşaması tamamlanmış olup uygulama aşaması devam edenler aşağıda yer almaktadır:

- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Uygulanmasına Yönelik Hazırlık Süreçleri
- Sel Risk Yönetimi Faaliyetleri (Çevre Denetimi)
- Vergi Tahsilat Süreçlerinin Etkinliği
- Sosyal Güvenlik Prim Tahsilat Süreçlerinin Etkinliği
- Belediye Taşınmazlarının Yönetimi
- Belediyelerde Vergi, Resim, Harç ve Ücretlerin Toplanması

Planlama aşaması devam eden çalışmalar ise aşağıda yer almaktadır:

- Yerli ve Milli Yazılım Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler
- Türkiye'de Hayvancılık Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler
- 2030 Gündemi Çerçevesinde Türkiye'nin Yenilenebilir Enerji Politikave Uygulamalarının Değerlendirilmesi

### 6.1.3.5 Büyük Veri Analizlerine İlişkin Yürütülen Çalışmalar

#### Veri Analiz Sistemi (VERA Sistemi)

Denetimlerde bilişim sisteminden daha etkin yararlanabilmek ve büyük veri analizleri gerçekleştirmek üzere VERA olarak adlandırılan bir bilgisayar programı oluşturulmuştur. Bu sistemle;

- Kamu idarelerince gönderilmesi gereken verilerin elektronik ortamda alınması,
- Risk analizine imkan sağlayacak şekilde verilerin niteliklerinin belirlenmesi,
- Denetimde standart olarak yapılması gereken analizlerin tanımlanması, muhasebe ve muhasebe dışı veriler üzerinden analiz yapılabilmesine yönelik denetim senaryolarının geliştirilmesi,
- Denetim yönetimine ve denetim süreçlerine katkıda bulunarak denetimde etkinlik ve kalitenin artırılması,

hedeflenmektedir.

VERA aracılığıyla yürütülen analiz çalışmalarının bazıları aşağıda yer almaktadır.

#### Personel Harcamalarının Analizi

Merkezi yönetim bütçesinin önemli bir kısmı personel harcamalarından oluşmaktadır. 2018 yılı merkezî yönetim bütçe gerçekleştirmelerine göre, personel giderlerinin toplam bütçe giderleri içindeki payı %28,3 iken, 2019 yılında bu oran merkezi yönetim bütçesinin %29,3'ü olarak gerçekleşmiştir.

Personel giderlerinin denetimine ilişkin analizlerle personel ödemelerinin tamamızaman ve işgücünden tasarruf edilerek denetlenebilir hale gelmiştir. Böylelikle personel giderleri denetiminde standartlaşma sağlanmıştır. Bu suretle ulaşılan sonuçların topluca değerlendirilerek öneriler oluşturulması, ayrıca bu hususa ilişkin uyum düzeyinin ölçülmesi amaçlanmaktadır.

Benzeri uygulamaların kamu idarelerinin diğer cari ve yatırım harcamaları için de geliştirilmesi planlanmaktadır.

#### Belediyelerin Muhasebe Verilerinin Analizi

Belediyeler ve bağlı idarelerinden muhasebe verileri elektronik ortamda alınmakta ve tasnif edilmektedir (2019 yılı sonu itibariyle, 1.431 belediye ve bağlı idarenin 1.130'undan veri alınmıştır.). Denetim çalışmalarına başlamadan önce bu veriler analiz edilerek riskli hesaplar belirlenmekte ve bu suretle denetim programlarının risk odaklı hazırlanmasına ve denetimin etkinliğinin artırılmasına imkân sağlanmaktadır.

#### Belediye Risk Analizleri

Belediyelerin varlıkları, kaynakları, bütçe gelir ve giderleri ile demografik yapılarına ilişkin verilerin birlikte analiz edilerek, önceden belirlenmiş göstergelere göre puanlanması ve risk seviyelerine göre sınıflandırılmasına ilişkin analizler hazırlanmıştır.

### **İl Özel İdareleri ve YİKOB'ların Muhasebe Verilerinin Analizi**

2019 yılından itibaren 51 il özel idaresi ve 30 büyükşehirde kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının verileri alınmaya başlanmış olup denetim çalışmalarına başlamadan önce bu veriler analiz edilerek riskli hesaplar ile işlemler belirlenmekte ve bu suretle denetim programlarının risk odaklı hazırlanmasına ve denetimin etkinliğinin artırılmasına imkân sağlanmaktadır.

### **Döner Sermayeli İşletmelerin Muhasebe Verilerinin Analizi**

Başkanlığımızca yürütülen döner sermayeli işletmelerin denetimlerinde, denetim çalışmalarına başlamadan önce riskli hesaplar ve işlemler belirlenmek suretiyle denetim programlarının risk odaklı hazırlanmasına ve denetimin etkinliğinin artırılmasına imkân sağlamak amacıyla muhasebe verilerinin analiz edilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

### **Veri Analizi Platformu (VERA) üzerinde geliştirilen örnekleme modülleri**

Düzenlilik denetiminin amaçlarından birisi mali tablolara ilişkin makul güvenceye dayanan bir denetim görüşüne ulaşmaktır. Denetimlerin planlama aşamasında hesap alanlarına ilişkin risk seviyeleri tespit edildikten sonra, incelenecek işlemlerin hangi yöntemle seçileceği belirlenmektedir. Bu aşamada, hangi hesap alanlarında veya popülasyonlarda yüzde

yüz inceleme, belirli işlemlerin seçilmesi yöntemi veya denetim örneklemesinin uygulanacağına karar verilmektedir.

Örnekleme, denetim tekniklerinin bir hesap alanındaki/popülasyondaki işlemlerin yüzde yüzünden azına uygulanmasıdır. Bu uygulama denetçiye, içerisinden örneklerin seçildiği popülasyonla ilgili bir kanaat oluşturmak üzere denetim kanıtlarını elde etme ve değerlendirme imkânı sağlamaktadır.

Sayıştay denetimlerinde örnekleme tekniklerinin daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla VERA üzerinde örnekleme modülleri geliştirilmiştir. Sayıştay denetimine tabi olan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, mahalli idareler, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları ve döner sermayelere ilişkin muhasebe kayıtları elektronik ortamda alınmakta ve VERA üzerinden denetçilerin kullanımına sunulmaktadır. Geliştirilen örnekleme modülleri ile kamu idaresi kayıtları üzerinde örnekleme süreçleri yürütülmekte, örnek sayıları belirlenebilmekte, örnek seçimleri yapılabilmekte ve örnekleme sonuçları genellenebilmektedir. Bu itibarla, uluslararası denetim standartları ve örnekleme metodolojisine uygun olarak geliştirilen tesadüfi örnekleme, para birimine dayalı örnekleme ve tabakalı örnekleme modülleri ile denetimin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi hedeflenmektedir.



### 6.1.3.6 İletişim Kapasitesini Geliştirme Çalışmaları

#### İletişim Stratejisinin Oluşturulması

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı Geliştirme İnisiyatifi (IDI) tarafından organize edilen Uluslararası Sayıştaylar Genç Liderleri (SYL) Programına katılım sağlanmıştır. IDI tarafından tüm yüksek denetim kurumlarına yapılan program çağrısına "İletişim Stratejisi" projesiyle başvurulmuş, projenin kabulünü takiben IDI'nın sağladığı teknik destek ile Sayıştayın 2019-2023 İletişim Stratejisi oluşturulmuştur.

İletişim stratejisinin amacı; Sayıştayın 2019-2023 Stratejik Planında belirlenen amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlamak ve denetim, yargılama, rehberlik görevlerinin etkisini artırarak kamuda hesap verme sorumluluğuna ve mali saydamlığa katkı sağlamaktır. Mevcut stratejik planlama döneminde uygulanacak olan stratejide iletişim, Sayıştay ve paydaşları arasında raporlama fonksiyonunu aşan, geri bildirim mekanizmalarını öne çıkaran ve çift yönlü çalışan bir sistem olarak tasarlanmıştır.

### Denetim Kapsamındaki Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yönelik Yürütülen Eğitim Faaliyetleri İçin Online Talep Formu Oluşturulması

Sayıştay Stratejik Planında yer alan hedeflerden biri, kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olunarak dış paydaşlara fayda sağlanmasıdır. Temel fonksiyonu stratejik amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi olan iletişim stratejisinde bu hedef dikkate alınarak, denetim kapsamındaki kurum ve kuruluşların eğitim taleplerini iletebilecekleri online talep formu oluşturulmuştur. Bu form aracılığı ile ilgili kurum ve kuruluşların eğitim taleplerine daha hızlı ve etkin biçimde cevap verilebilecek, bu şekilde kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olunarak dış paydaşlara fayda sağlanacaktır. Söz konusu formun 2020 yılından itibaren etkin bir biçimde kullanılması amaçlanmaktadır.

#### Eğitim Talep Formu

Talep Eden Kurumun Adı	:	<input type="text"/>
İlgili Kişinin Adı Soyadı	:	<input type="text"/>
İlgili Kişinin Unvanı	:	<input type="text"/>
Birimi	:	<input type="text"/>
Telefon	:	<input type="text"/>
E-Posta	:	<input type="text"/>
Eğitimin Konusu	:	<input type="text"/>
Eğitimin Amacı	:	<input type="text"/>

#### 6.1.4 2019 Yılı Sayıştay Denetim Programı

Türkiye Büyük Millet Meclisinin, kamuoyunun ve denetlenen kamu idarelerinin beklentilerini de dikkate alarak yapılan risk analizleri doğrultusunda 2019 Yılı Denetim Programı hazırlanmıştır.

2019 Yılı Denetim Programında yer alan kamu idarelerine ilişkin denetim raporları 2020 yılında ilgili idarelere gönderilecek ve TBMM'ye sunulacaktır.

2019 Yılı Denetim Programında, denetim alanımızdaki kamu idarelerinden;

- 36 genel bütçeli idare,
  - 133 özel bütçeli idare  
(98'i YÖK ve Üniversiteler olmak üzere),
  - 8 düzenleyici ve denetleyici kurum,
  - 2 sosyal güvenlik kurumu,
  - 8 il özel idaresi,
  - 30 büyükşehir belediyesi,
  - 15 büyükşehir belediyesi bağlı idaresi,
  - 37 il belediyesi,
  - 23 yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı (YİKOB),
  - 109 ilçe belediyesi, (42'sinde yalnızca uygunluk denetimi yapılmak üzere)
  - 7 diğer kamu idaresi,
  - 3 diğer mahalli idare,
  - 81 kamu işletmesi ile
  - 22 mahalli idare şirketi,
  - 4 yakınma ajansı
- olmak üzere 518 kamu idaresi denetim kapsamına alınmıştır.
- Ayrıca ilgili kurumlardan gelen talepler üzerine 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu çerçevesinde sulama birliklerinin denetimi yapılmaktadır.

Tablo 10: 2019 Yılı Denetim Programına Alınan Kamu İdareleri

SEKTÖR ADI	BÜTÇE TÜRÜ	KAMU İDARESİ SAYISI	DENETİM PROGRAMINA ALINAN KAMU İDARESİ SAYISI
MERKEZİ YÖNETİM	Genel Bütçe(*)	39	36
	Özel Bütçe-A	131	98
	Özel Bütçe-B	46	35
	Düzenleyici ve Denetleyici Kurum	11	8
<b>TOPLAM</b>		<b>227</b>	<b>177</b>
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI	SGK	1	1
	İŞ-KUR	1	1
<b>TOPLAM</b>		<b>2</b>	<b>2</b>
MAHALLİ İDARELER	İl Özel İdaresi	51	8
	Büyükşehir Belediyesi	30	30
	Büyükşehir Belediyesi Bağlı İdaresi	33	15
	İl Belediyesi	51	37
<b>TOPLAM</b>		<b>165</b>	<b>90</b>
DİĞER	Kamu İşletmeleri	81	81
	5018 Sayılı Kanun'a Tabi Olmayan Diğer Kamu İdareleri	16	7
<b>TOPLAM</b>		<b>97</b>	<b>88</b>
<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>491</b>	<b>357</b>

(\*) Genel bütçeli idareler arasında yer alan TBMM ve Sayıştay mevzuatları gereği Sayıştay denetimine tabi olmadıkları için kamu idaresi sayısına dahil edilmemiştir.

Ayrıca 42'sinde yalnızca uygunluk denetimi yapılmak üzere 109 ilçe belediyesi, 23 yatırım izleme koordinasyon başkanlığı, 22 mahalli idare şirketi, 3 diğer mahalli idare ve 4 kalkınma ajansı 2019 Yılı Denetim Programı kapsamına alınmıştır.

### 6.2 Rehberlik Faaliyetleri

Kamu mali yönetiminde iyi yönetim ilkelerinin yerleşmesi, yönetimde şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun gelişmesi ile kamu idarelerinin kurumsal yapılarının güçlenmesine katkı sağlayacak kamu yönetiminin iyileştirilmesi, Sayıştayın vizyonudur. Sayıştay, bu doğrultuda gerçekleştirdiği denetimler ve yürüttüğü diğer faaliyetler ile kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerinde katkı sağlayıcı etki oluşturma ve sürdürmeyi stratejik hedef olarak belirlemiştir. 2019 yılında da bu hedef doğrultusunda kamu idarelerine rehberlik faaliyeti sunmaya devam etmiştir.

Kurumumuzun rehberlik fonksiyonuna ilişkin yürüttüğü çalışmaları ve faaliyetleri; denetim faaliyetleri, eğitim faaliyetleri ve diğer faaliyetler olarak tasnif etmek mümkündür.

#### 6.2.1 Denetim ile Birlikte Yürütülen Rehberlik Faaliyetleri

Sayıştay, denetimleri aracılığıyla kamu kurum ve kuruluşlarında etkin kamu mali yönetimi anlayışının yerleştirilmesine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda değerlendirilebilecek çalışmalar ve faaliyetlere aşağıda yer verilmektedir.

#### 6.2.1.1 Kamu İdarelerinin Sistemlerinin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

Sayıştayın misyonu ve vizyonunda da belirtilen, kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ile şeffaflığın yerleştirilmesi ve geliştirilmesi için; kamu mali yönetiminde iç kontrol, kurumsal risk yönetimi ile stratejik yönetim süreç ve mekanizmalarının kurulup geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda denetim ekipleri 2019 yılında, kamu idarelerinin iç kontrol sistemleri, kurumsal risk yönetimi ve stratejik yönetim işleyişleri ile mali yönetim alanındaki durumlarını, SayCAP Denetim Yönetim Programına yüklenen ve aşağıda gösterilen 35 denetim prosedürü aracılığıyla incelemektedir. Bu şekilde elde edilen verilerin, kamu idarelerinin iç kontrol, mali yönetim ve stratejik yönetim sistemlerinin zayıf ve geliştirilmeye açık yönlerinin tespit edilmesi ve denetim ile rehberlik çalışmalarının planlanmasında kullanılması öngörülmektedir.

## İç Kontrol Sistemi, Kurumsal Risk Yönetimi ve Stratejik Yönetim Değerlendirme Prosedürleri

1

**KONTROL ORTAMI**

1. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiş midir?
2. Yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiş midir?
3. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmakta mıdır?
4. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuş mudur?
5. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiş midir?
6. Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmış mıdır?
7. Yukarıdaki prosedürler değerlendirildiğinde iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetimi üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenilmiş midir?

2

**RISK DEĞERLENDİRME**

1. Stratejik plan içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış mıdır?
2. Stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlanmış mıdır?
3. İdare performans programını içerik olarak mevzuata uygun hazırlamış mıdır?
4. Kurumun bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerde ilişkilendirilmiş midir?
5. İdare kurumsal risklerini belirlemiş midir?
6. İdare iç kontrol risklerini belirlemiş midir? (Bu soruya hayır cevabı verilmişse bir sonraki soru da hayır olarak cevaplandırılacaktır.)
7. Riskler kurum personelinin katılımıyla belirlenmiş midir? (Çalıştay, odak grubu çalışması, atölye çalışmaları, mülakat vb. yöntemlerle)
8. Risklerin değerlendirilmesi yapılmış mıdır? (Risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verilmiş midir?)

3

**KONTROL FAALİYETLERİ**

1. İş akış süreçleri belirlenmiş midir?
2. İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almakta mıdır?
3. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmiş midir?(cevap hayırsa bir sonraki soru da hayır olarak işaretlenecektir.)
4. Belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumlular belirlenmiş midir?
5. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrolle İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuş mudur?

## 4

**BİLGİ ve İLETİŞİM**

1. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi var mıdır?
2. İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış mıdır?
3. Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri idare faaliyet raporunda gösterilmekte midir?
4. İdare faaliyet raporu kurumun web sitesinde yayınlanmakta mıdır?
5. Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcut mudur?
6. Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiş midir?

## 5

**İZLEME**

1. Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış mıdır? (Cevap hayırsa bir sonraki soru da hayır olarak işaretlenecektir.)
2. Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygun mudur?
3. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiş midir?
4. İdarenin tüm birimleri iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmekte ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlamakta mıdır?
5. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, bu raporları değerlendirerek üst yöneticinin onayına sunmuş mudur?
6. Üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapılmış mıdır?
7. Kurumdaki iç denetçi sayıları, iç denetim fonksiyonun etkin yerine getirilebilmesi için yeterli midir?
8. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları var mıdır?
9. Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamış mıdır?

**PUANLAMA ANAHTARI**

- 0 - Hayır, bu konuda bir çalışma mevcut değildir.
- 1 - Bu konuda çalışmalar mevcuttur ancak tamamlanmamıştır
- 2 - Bu konudaki çalışmalar tamamlanmıştır ancak uygulamaya henüz geçilmemiştir.
- 3 - Bu konudaki çalışmalar tamamlanmış, uygulamaya geçilmiş ancak uygulamada yetersizlikler mevcuttur.
- 4 - Evet, bu konuda etkin bir uygulama mevcuttur.

### İç Kontrol Sistemi, Kurumsal Risk Yönetimi ve Stratejik Yönetim Analiz Sonuçları

2019 yılında denetime alınan kamu idarelerinde, "İç Kontrol Sistemi, Kurumsal Risk Yönetimi ve Stratejik Yönetimin Değerlendirilmesine İlişkin Denetim Prosedürleri" uygulanmış, kurumların iç kontrol sistemleri, kurumsal risk ve stratejik yönetimleri bu kapsamda değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmeye ilişkin analiz sonuçları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

#### 1-İç Kontrol Sistemi (İKS) Değerlendirmesi

Bütçe türlerine göre kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin değerlendirilmesine ilişkin ortalama puan tablosu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 11: İKS-Bütçe Türüne Göre Ortalama Puanlar**

5018 sayılı Kanun'a Tabi Olan Kurum ve Kuruluşlar		
BÜTÇE TÜRÜ	ORTALAMA PUAN (100 PUAN ÜZERİNDEN)	DENETİME ALINAN KURUM SAYISI
Genel Bütçeli Kurumlar	73	36
Sosyal Güvenlik Kurumları	71	2
Özel Bütçeli İdareler B-Özel Bütçeli Diğer İdareler	67	35
Özel Bütçeli İdareler A-Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri	66	98
Mahalli İdareler	62	160
<b>TOPLAM İDARE SAYISI</b>		<b>331</b>
5018 sayılı Kanun'a Tabi Olmayan Kurum ve Kuruluşlar		
BÜTÇE TÜRÜ	ORTALAMA PUAN (100 PUAN ÜZERİNDEN)	DENETİME ALINAN KURUM SAYISI
Kamu İşletmeleri	55	72
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	34	8
YİKOB	21	23
Diğer Kamu İdareleri*	50	11
<b>TOPLAM İDARE SAYISI</b>		<b>114</b>

(\*) Diğer Kamu İdareleri; Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı), Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, İpekyolu Kalkınma Ajansı, İstanbul Kalkınma Ajansı, İzmir Kalkınma Ajansı, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı, Spor-Toto Teşkilat Başkanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Yatırım Ofisi Başkanlığından oluşmaktadır.

5018 sayılı Kanun'a tabi olan genel bütçeli kurumlar en yüksek ortalama puana sahipken bunu sırasıyla; sosyal güvenlik kurumları, özel bütçeli idareler ve mahalli idareler takip etmektedir.

5018 sayılı Kanun'a tabi olmayan veya bu Kanun'un iç kontrol hükümlerine tabi olmayan yatırım izleme koordinasyon başkanlıkları (YİKOB), düzenleyici ve denetleyici kurumlar, diğer kamu idareleri ve kamu işletmeleri ortalama puanlarının 5018 sayılı Kanun'a tabi olan idarelere göre daha düşük olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu işletmelerinin ve diğer kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerini, tabi oldukları diğer mevzuat çerçevesinde kurdukları, ancak uygulamada bazı eksikliklerin olduğu gözlemlenmektedir. Bu husus dikkate alınarak, söz konusu idarelerin idari kapasitelerini artırabilmeleri için, 5018 sayılı Kanun'un bu konuya ilişkin hükümlerine tabi tutulmalarının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kurumların iç kontrol sistemlerinin mevcudiyeti ve etkinliği 100 puan üzerinden beş dilime ayrılarak analiz edilmiş ve değerlendirme sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 12: İKS-Aldıkları Toplam Puana Göre Kurum Dağılımları**

PUAN ARALIĞI	AÇIKLAMA	KURUM SAYISI	KURUM ORANI (%)
80-100	İç kontrol sistemi kurulmuştur ve genel hatlarıyla etkin çalışmaktadır.	113	25
60-79	İç Kontrol Sisteminin gelişimi yüksek seviyededir. İç kontrol sistemi kurulmuş ve uygulamaya geçilmiştir, ancak uygulamada yetersizlikler mevcuttur.	141	32
40-59	İç Kontrol Sisteminin gelişimi orta seviyededir. Sistem kurulmuş, ancak uygulamaya tam olarak geçilememiştir.	100	23
20-39	İç Kontrol Sisteminin gelişimi düşük seviyededir. Sistem kurma çalışmalarına başlanmış, ancak henüz tamamlanmamıştır.	51	11
0-19	İç kontrol sistemi farkındalığı gelişmemiş ve sistem henüz kurulmamıştır.	40	9
<b>TOPLAM</b>		<b>445</b>	<b>100</b>

İç kontrol sisteminin, kurumların % 9'unda henüz kurulmadığı, % 11'inde sistem kurma çalışmalarının tamamlanmadığı, % 80'inde ise iç kontrol sisteminin kurulduğu anlaşılmış olup bunların %25'inde iç kontrol sisteminin genel hatlarıyla etkin çalışmasına karşın % 55'inde ya uygulamaya hiç geçilmediği ya da uygulamada eksikliklerin bulunduğu değerlendirilmiştir.



İç kontrol sistemi kapsamındaki risk yönetimi (risklerin tespiti ve değerlendirilmesi ile ilgili denetim prosedürleri) analiz edilmiş ve değerlendirme sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 13 : İç Kontrol Sistemi Kapsamındaki Risk Yönetiminin Değerlendirilmesi**

PUAN ARALIĞI	AÇIKLAMA	KURUM SAYISI	KURUM ORANI (%)
80-100	İç kontrol risk yönetimi kurulmuştur ve genel hatlarıyla etkin çalışmaktadır.	110	25
60-79	İç kontrol risk yönetiminin gelişimi yüksek seviyededir. İç kontrol risk yönetim sistemi kurulmuş ve uygulamaya geçilmiştir, ancak uygulamada yetersizlikler mevcuttur.	38	9
40-59	İç kontrol risk yönetiminin gelişimi orta seviyededir. Sistem kurulmuş, ancak uygulamaya tam olarak geçilememiştir.	33	7
20-39	İç kontrol risk yönetiminin gelişimi düşük seviyededir. Sistem kurma çalışmalarına başlanmış, ancak henüz tamamlanmamıştır.	63	14
0-19	İç kontrol risk yönetimi farkındalığı gelişmemiş ve sistem henüz kurulmamıştır.	201	45
<b>TOPLAM</b>		<b>445</b>	<b>100</b>

İç kontrol sistemi risk yönetiminin denetime alınan 445 kurumun %25'inde kurulduğu ve etkin çalıştığı, % 45'inde sistemin henüz kurulmadığı, % 14'ünde çalışmalara başlandığı ancak tamamlanmadığı, geriye kalan % 16'sında ise sistem kurma çalışmaları tamamlanmış olmakla birlikte uygulamaya hiç geçilmediği ya da uygulamada eksikliklerin bulunduğu değerlendirilmiştir.

## 2- Kurumsal Risk Yönetimi (KRY) Değerlendirmesi

Bütçe türlerine göre kamu idarelerinin KRY değerlendirilmesine ilişkin ortalama puan tablosu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 14: KRY-Bütçe Türüne Göre Ortalama Puanlar**

5018 sayılı Kanuna Tabi Olan Kurum ve Kuruluşlar		
BÜTÇE TÜRÜ	ORTALAMA PUAN (100 PUAN ÜZERİNDEN)	KURUM SAYISI
Sosyal Güvenlik Kurumları	70	2
Genel Bütçeli Kurumlar	70	36
Özel Bütçeli İdareler B-Özel Bütçeli Diğer İdareler	66	35
Özel Bütçeli İdareler A-Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri	65	98
Mahalli İdareler	61	160
<b>TOPLAM İDARE SAYISI</b>		<b>331</b>

5018 sayılı Kanuna Tabi Olmayan Kurum ve Kuruluşlar		
BÜTÇE TÜRÜ	ORTALAMA PUAN (100 PUAN ÜZERİNDEN)	KURUM SAYISI
Kamu İşletmeleri	52	72
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	32	8
YİKOB	14	23
Diğer Kamu İdareleri	45	11
<b>TOPLAM İDARE SAYISI</b>		<b>114</b>

5018 sayılı Kanun'a tabi olan kurumlar arasında genel bütçeli kurumlar ile sosyal güvenlik kurumları en yüksek ortalama puana sahipken bunları sırasıyla, özel bütçeli idareler ve mahalli idareler takip etmektedir.

5018 sayılı Kanun'a tabi olmayan veya bu Kanun'un iç kontrol hükümlerine tabi olmayan yatırım izleme koordinasyon başkanlıkları (YİKOB), düzenleyici ve denetleyici kurumlar, diğer kamu idareleri ve kamu işletmeleri ortalama puanlarının 5018 sayılı Kanun'a tabi olan idarelere göre daha düşük olduğu değerlendirilmiştir. Kurumsal yönetim anlayışına ilişkin farkındalığın artırılması ve uygulamaların geliştirilebilmesi açısından söz konusu kurumların 5018 sayılı Kanunu'nun ilgili hükümlerine tabi tutulmalarının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Kurumların kurumsal risk yönetimleri, 100 puan üzerinden beş dilime ayrılarak analiz edilmiş ve değerlendirme sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 15: KRY-Aldıkları Toplam Puna Göre Kurum Dağılımları**

PUAN ARALIĞI	AÇIKLAMA	KURUM SAYISI	KURUM ORANI (%)
80-100	KRY kurulmuştur ve genel hatlarıyla etkin çalışmaktadır.	101	23
60-79	KRY gelişimi yüksek seviyededir. Sistem kurulmuş ve uygulamaya geçilmiştir, ancak uygulamada yetersizlikler mevcuttur.	137	31
40-59	KRY'nin gelişimi orta seviyededir. Sistem kurulmuş, ancak uygulamaya tam olarak geçilememiştir.	103	23
20-39	KRY gelişimi düşük seviyededir. Sistem kurma çalışmalarına başlanmış, ancak henüz tamamlanmamıştır.	58	13
0-19	KRY farkındalığı gelişmemiş ve sistem henüz kurulmamıştır.	46	10
<b>TOPLAM</b>		<b>445</b>	<b>100</b>

Kurumsal risk yönetiminin denetime alınan 445 kurumun %23'ünde kurulduğu ve etkin çalıştığı, % 10'unda sistemin henüz kurulmadığı % 13'ünde çalışmalara başlandığı ancak tamamlanmadığı, geriye kalan % 54'ünde ise sistem kurma çalışmaları tamamlanmış olmakla birlikte uygulamaya hiç geçilmediği ya da uygulamada eksikliklerin bulunduğu değerlendirilmiştir.

### 3-Stratejik Yönetimin (SY) Değerlendirmesi

Bütçe türlerine göre kamu idarelerinin stratejik yönetimlerinin değerlendirilmesine ilişkin ortalama puanları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 16: SY-Bütçe Türüne Göre Ortalama Puanlar**

5018 sayılı Kanuna Tabi Olan Kurum ve Kuruluşlar		
BÜTÇE TÜRÜ	ORTALAMA PUAN (100 PUAN ÜZERİNDEN)	KURUM SAYISI
Özel Bütçeli İdareler B-Özel Bütçeli Diğer İdareler	85	35
Özel Bütçeli İdareler A-Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri	83	98
Mahalli İdareler	82	160
Genel Bütçeli Kurumlar	80	36
Sosyal Güvenlik Kurumları	78	2
<b>TOPLAM İDARE SAYISI</b>		<b>331</b>

5018 sayılı Kanuna Tabi Olmayan Kurum ve Kuruluşlar		
BÜTÇE TÜRÜ	ORTALAMA PUAN (100 PUAN ÜZERİNDEN)	KURUM SAYISI
Kamu İşletmeleri	66	72
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	49	8
YİKOB	17	23
Diğer Kamu İdareleri	54	11
<b>TOPLAM İDARE SAYISI</b>		<b>114</b>

5018 sayılı Kanun'a tabi olan idarelerin mevzuatta yer alan stratejik yönetim gerekliliklerini büyük ölçüde sağladıkları; 5018 sayılı Kanun'a tabi olmayan kamu işletmelerinin, düzenleyici ve denetleyici kurumların, diğer kamu idarelerinin ise stratejik yönetimlerini, tabi oldukları diğer mevzuat çerçevesinde kurdukları, ancak uygulamada bazı eksikliklerin olduğu değerlendirilmiştir. Bu husus dikkate alınarak, söz konusu idarelerin idari kapasitelerini artırabilmeleri için, 5018 sayılı Kanunun bu konuya ilişkin hükümlerine tabi tutulmalarının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kurumların stratejik yönetimleri, 100 puan üzerinden beş dilime ayrılarak analiz edilmiş ve değerlendirme sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 17: SY-Toplam Puana Göre Kurum Dağılımları**

PUAN ARALIĞI	AÇIKLAMA	KURUM SAYISI	KURUM ORANI (%)
80-100	Stratejik yönetim kurulmuştur ve genel hatlarıyla etkin çalışmaktadır.	276	62
60-79	Stratejik yönetim gelişimi yüksek seviyededir. Sistem kurulmuş ve uygulamaya geçilmiştir, ancak uygulamada yetersizlikler mevcuttur.	73	16
40-59	Stratejik yönetimin gelişimi orta seviyededir. Sistem kurulmuş, ancak uygulamaya tam olarak geçilememiştir.	32	7
20-39	Stratejik yönetim gelişimi düşük seviyededir. Sistem kurma çalışmalarına başlanmış, ancak henüz tamamlanmamıştır.	30	7
0-19	Stratejik yönetim farkındalığı gelişmemiş ve sistem henüz kurulmamıştır.	34	8
<b>TOPLAM</b>		<b>445</b>	<b>100</b>

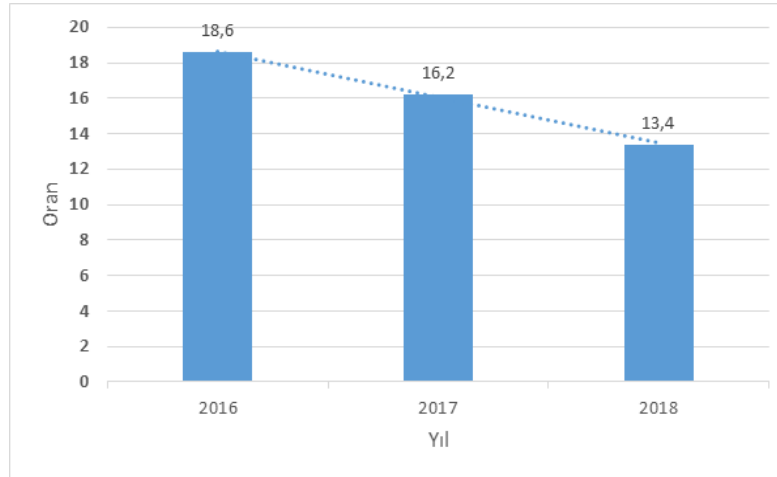
Stratejik yönetimin denetime alınan 445 kurumun %62'sinde kurulduğu ve etkin çalıştığı, % 8'inde sistemin henüz kurulmadığı, % 7'sinde çalışmalara başlandığı ancak tamamlanmadığı, geriye kalan % 23'ünde ise sistem kurma çalışmaları tamamlanmış olmakla birlikte uygulamaya hiç geçilmediği ya da uygulamada eksikliklerin bulunduğu değerlendirilmektedir.

### 6.2.1.2 Denetimlerin Yürütülmesinde Sağlanan Doğrudan Rehberlik

Kurumumuz, kamu mali yönetim sisteminde etkinliğin sağlanması ve iyi yönetim ilkelerinin yerleşmesi için denetimlerin yürütülmesi sırasında, kamu idarelerinin yönetimleri ile doğrudan tecrübe ve bilgi paylaşımında bulunarak kamu idarelerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda, yürütülen denetimler sonucunda raporlanan iç kontrol sistemi ve mali yönetime ilişkin bulguların toplam düzenlilik denetimi bulgu sayısına oranında yıllar itibariyle görülen azalma eğilimi bu rehberlik faaliyetinin etkin şekilde yerine getirildiğini göstermektedir. Aşağıdaki grafikte de görüleceği üzere bu oran, 2016'da % 18 iken, 2017'de % 16'ya, 2018'de ise %13'e düşmüştür.

**Grafik 9: Mali Yönetim ve İç Kontrol Sistemlerine İlişkin Bulguların Toplam Bulgulara Oranı**



Diğer taraftan, denetçiler tarafından tespit edilen çok sayıdaki hatalı veya eksik uygulama, denetim sürecinde kamu idareleri ile paylaşılmakta ve kamu idarelerince de kabul edilenler yılı içinde idareler tarafından düzeltilmektedir.

Ayrıca denetim ekiplerince bulgu konusu yapılan hususlardan mevzuat değişikliğine ilişkin olanların kamu idarelerince de benimsenmesi/gerekli görülmesi durumunda mevzuat düzenlemelerine gidilmektedir. Bu suretle kamu yönetimi işleyişine katkı sağlanmaktadır.

Bu kapsamda Sayıştay tarafından yürütülen denetimler üzerine kamu idarelerince 2019 yılında yapılan bazı mevzuat düzenlemeleri ile bu değişikliklerin gerekçeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 18: Denetim Üzerine Kamu İdarelerince Yapılan Mevzuat Düzenlemeleri ve Değişiklik Gerekçeleri

KAMU İDARESİNİN ADI	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME YAPILAN MEVZUAT	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME GEREKÇESİ
Yatırım Ofisi Başkanlığı	1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	Yurt içinde ve yurt dışında çalışma bürosu açılabilmesinin sağlanması
- Milli Savunma Bakanlığı - Jandarma Genel Komutanlığı - Sahil Güvenlik Komutanlığı - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin mülga edilip Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliğinin yürürlüğe konulması	Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri ile diğer tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından atık motor yağlarının bedelsiz devredilmesinin önlenmesi
Gençlik ve Spor Bakanlığı	Gençlik ve Spor Bakanlığı Taşra Teşkilatının Kuruluşu, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinde, harcama birimlerinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hukuki düzenlemeler yapılması
Milli Eğitim Bakanlığı	Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği	Engelli bireylerin destek eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde etkin işleyen bir kontrol sistemi kurulması ve bu amaçla tahsis edilen kaynakların etkili ve verimli kullanılmasının sağlanması
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	- Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik - Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik	Engelli sağlık kurulu raporu düzenlenmesi sürecinin iyileştirilmesi ve kalitesinin artırılması amacıyla yönelik çocukların ve yetişkinlerin farklı nitelikteki ihtiyaçlarının karşılanması
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Arasında Engelli Verilerinin Aktarımına İlişkin Protokol	Engelli Sağlık Kurulu Raporlarının Sağlık Bakanlığı veri tabanından elektronik olarak alınması, böylece engelli sağlık kurulu raporlarının takibinin kolay yapılması ve fazla ödemelerin önüne geçilmesi
Sosyal Güvenlik Kurumu	Sağlık Uygulama Tebliği	Fakoemülsifikasyon işlemlerinde günlük kotaların kontrolünde doktor çalışma saatlerinin dikkate alınmasının sağlanması
Sağlık Bakanlığı	Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İşbirliği Modeli İle Tesis Yapılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınmasına Dair Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmeliğin Kanuna uyumunun sağlanması

KAMU İDARESİNİN ADI	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME YAPILAN MEVZUAT	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME GEREKÇESİ
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun	15.01.2012 tarihinden sonra göreve başlayan üst kurul üyelerine yapılan aylık ücret ve harcırah ödemelerinde 6112 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinin yeniden uygulanabilir hale getirilmesi
Elektrik Üretim AŞ Genel Müdürlüğü	EÜAŞ Ana statüsü	TETAŞ ile EÜAŞ'ın birleşmesi sonrasında oluşan yeni yapının görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili tanımlamaların EÜAŞ'ın ana statüsüne eklenmesi
Elektrik Üretim AŞ Genel Müdürlüğü	Merkez Teşkilatı Görev Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği	TETAŞ ile EÜAŞ'ın birleşmesi sonrasında oluşan yeni yapının görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili tanımlamaların EÜAŞ'ın ana statüsüne eklenmesi
Türkiye Petrolleri AO Genel Müdürlüğü (TPAO)	5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanununun 10'uncu maddesi	TPAO'nun ürettiği olduğu ham petrolün fiyatlandırılmasında yaşanabilecek belirsizliğin giderilmesi
Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü	Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresine İlişkin Yönetmelik	Yönetmelik taslağının "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan hükmün farklı yorumlara ve belirsizliklere yol açmasının önlenmesi
T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliği	Kanunen stratejik plan hazırlama yükümlülüğü olmayan Kurumun, stratejik plan hazırlama yükümlülüğü olduğu kanaati oluşturan Yönetmelik maddesinin revize edilmesi
Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ)	Teftiş Kurulu Yönetmeliği	Özelleştirme kapsam ve programından çıkartılarak eski statüsüne iade edilen Kurumun Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkındaki 08/06/1984 tarih ve 233 sayılı KHK ile bu KHK'nin bazı maddelerini değiştiren 399 sayılı KHK hükümlerine göre revize edilmesi
Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ)	Elektrik Tesislerinin Bakım ve Onarımına İlişkin Uygulanacak Usul ve Esaslar	Mülkiyeti TEDAŞ'a ait olup işletme hakkı devri süresince özel şirketler tarafından işletilen elektrik dağıtım tesislerinde, TEDAŞ'ın malik sıfatıyla yapması gereken yıllık kontrolleri için referans dokümanın oluşturulması
Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ)	Otomatik Sayaç Okuma Sistemi Verilerinin Toplanması ve Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar	Dağıtım şirketlerinden genel aydınlatma sayaç verilerinin anlık izlenmesinin sağlanması

KAMU İDARESİNİN ADI	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME YAPILAN MEVZUAT	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME GEREKÇESİ
Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	Abone Hizmetleri Tarifeler Yönetmeliği	Köy tüzel kişiliği kaldırılan yerlerde bulunan büyük işletmeler için gerçekçi su tarifesi belirlenmesi, güvence bedellerinin güncellenerek iade edilmesi ve Kurumun katılma payı hesaplama yönteminin Belediye Gelirleri Kanunu'nda belirtilen usule uygun olmasının sağlanması
Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ	Doğusan Boru Sanayii ve Ticaret AŞ Genel Müdürlüğü'nün 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesi (g) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları Hakkında Yönetmelik	Şirketin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (g) bendinde düzenlenen istisna hükümleri çerçevesinde mal ve hizmet alımı yapılabilmesinin sağlanması
Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü (DMO)	Bazı kamu iktisadi teşebbüslerinden alınacak hasılat paylarına ilişkin 30.12.2005 tarih ve 2005/9916 sayılı Bakanlar Kurulu Kararını Değiştiren 06.11.2019 tarih ve 1744 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı	Sağlık Bakanlığı ile yapılmış olan protokol kapsamında; temin edilecek ilaç ve tıbbi malzemeler için DMO'ya ödenecek hizmet bedeli %1 olarak belirlenirken; tıbbi malzemelerin gayri safi hasılat tahakkukuna uygulanan Hazine hasılat payının %5 olması nedeniyle DMO'nun 2018 yılı faaliyetlerinin zararlarla sonuçlanmasının önlenmesi
T. Halk Bankası AŞ	Banka Kredi Politika Dokümanı	Kurumsal ve ticari firmalara ilişkin kredi değerlendirme işlem ve süreçlerinin revize edilmesi
Halk Finansal Kiralama AŞ	Temerrüt Politikaları Dokümanı	Takip oranlarının düşürülmesi bakımından iş süreçlerinin gözden geçirilmesi
Halk Finansal Kiralama AŞ	İç Denetim Müdürlüğü Yönetmeliği	Şirket iç denetim süreçlerinin etkililiğinin artırılması ve iç denetim standartlarına uyumun geliştirilmesi
Halk Sigorta AŞ	Satın Alma Yönetmeliği	Şirket'in mevcut Satın Alma Yönetmeliği'nin revize edilmesi
Halk Finansal Kiralama AŞ	Satın Alma Yönetmeliği	Şirket'in mevcut Satın Alma Yönetmeliği'nin revize edilmesi



KAMU İDARESİNİN ADI	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME YAPILAN MEVZUAT	DEĞİŞİKLİK/DÜZENLEME GEREKÇESİ
Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Satın Alma Yönetmeliği</li> <li>-İç Denetim ve Risk Yönetimi Yönergesi</li> <li>- Araç Tahsis Yönetmeliği</li> <li>-Disiplin Yönetmeliği</li> <li>-Harcırah Yönetmeliği</li> <li>-KVKK Çalışma Usul ve Esasları Yönergesi</li> <li>-İş Sağlığı ve Güvenliği Yönergesi,</li> <li>-Harcırah Uygulama Talimatı</li> <li>-Bölümler Görev ve Yetki Yönergesi</li> </ul>	Şirket'in eksik Yönetmeliklerinin tamamlanması ve mevcut bazı iç mevzuatın revize edilmesi
İller Bankası AŞ	6107 Sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun	Bankanın, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu uyarınca resmi daire olarak tanımlanan kurum ve kuruluşlar (belediye ve il özel idareleri) adına yapacağı ihalelere ilişkin düzenlenen kâğıtlara ait damga vergisinden muaf tutulması
İller Bankası AŞ	İller Bankası A.Ş. Ana Sözleşmesi	Bankanın, kâr dağıtımına ilişkin maddede yer alan 6306 sayılı Kanun gereği Dönüşüm Gelirleri Hesabına aktaracağı paya ilişkin düzenlemenin ayrı bir madde olarak yeniden düzenlenmesi
İller Bankası AŞ	İller Bankası A.Ş. İnsan Kaynakları Politikası	Banka İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesi çerçevesinde İnsan Kaynakları Politikasının yürürlüğe sokulması
İller Bankası AŞ	İller Bankası Anonim Şirketi Sözleşmeli Personelinin Hizmet Sözleşmesi, Ücret, İkramiye ile Diğer Mali ve Sosyal Haklarına İlişkin Esaslar	Yönetim Kurulunun 24.01.2019 tarih ve 2/25 sayılı kararı ile aile yardımı ödeneği hakkında, 25.07.2019 tarih ve 23/378 sayılı kararı ile de anılan esasların temettü, sosyal haklar ve diğer hükümler başlıklı 10, 17 ve 19'uncu maddelerinde düzenlemeler yapılması

### 6.2.2. Eğitimler Aracılığıyla Sağlanan Katkı

Sayıştay yürüttüğü eğitim faaliyetleri ile kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olarak dış paydaşlara fayda sağlamayı amaçlamaktadır.

#### Kamu Personeline Verilen Eğitimler

Kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine, Sayıştayın görev alanına giren konularda kamu idarelerine yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Söz konusu kuruluşların talepleri, eğitim ihtiyaç analizi çerçevesinde irdelenerek konunun uzmanı olan mensuplarımızın eğitim vermeleri sağlanmış ve 2019 yılı içinde 51 meslek mensubu bu amaçla kamu idarelerinde görevlendirilmiş olup ayrıntılarına Tablo 41'de yer verilmiştir.

### Üniversitelere Yönelik Eğitim Programları

Benzer nitelik taşıyan kamu idarelerini bir araya getirerek denetimlere ilişkin farkındalığın artırılması, tespit edilen ortak sorunların istişare edilmesi ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla üniversitemizden başlayarak 2017 yılının sonundan itibaren bir çalışma serisi başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında 103 üniversiteden yaklaşık 1615 kişilik katılımcıya,

- 5018 Sayılı Kanun
- Sayıştay Denetim Bulguları
- Ek Ders Mevzuatı
- Kamu İhale Mevzuatı
- Harcırah Mevzuatı
- Döner Sermayeli İşletmeler ve Sosyal Tesisler konularını içeren eğitim programları hazırlanmış ve uygulanmıştır.

**Tablo 19: Üniversitelere Yönelik Eğitim Programları**

TARİH	YER	KATILIMCI SAYISI	KATILAN ÜNİVERSİTE SAYISI
27-30 Kasım 2017	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	250 Kişi	17
15-19 Ocak 2018	Çukurova Üniversitesi	350 Kişi	21
19-23 Şubat 2018	Bursa Teknik Üniversitesi	250 Kişi	18
2-6 Nisan 2018	Mardin Artuklu Üniversitesi	130 Kişi	25
11-14 Şubat 2019	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	388 Kişi	14
25-29 Mart 2019	Trakya Üniversitesi	247 Kişi	8

Kamu idareleri ile iletişimin güçlendirilmesi bağlamında Başkanlığımızca üniversitelerle ortak olarak düzenlenen bu organizasyonların, önümüzdeki yıllarda devam ettirilmesi ve belediyeler başta olmak üzere diğer kamu idareleri için de gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

### 6.2.3 Diğer Rehberlik Faaliyetleri

- Sayıştay Daireler Kurulu, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler hakkında görüş bildirerek kamu mali yönetiminin iyi işleyişine katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda 2019 yılı içinde toplam 198 düzenleyici işleme görüş verilmiştir.
- Üçer aylık dönemler halinde yayımlanan Sayıştay Dergisinin temel amaçlarından biri de kamu mali yönetim sisteminin yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenleme ve uygulamaları değerlendirerek, farklı bakış açılarına, önerilere ve analizlere imkan sunarak kamu kurumlarına ve diğer ilgili çevrelere rehberlik sağlamaktır. Ulusal hakemli dergi statüsünde bulunan Sayıştay Dergisinde yayımlanan makaleler, çeviriler ve haberler kamu yönetimini ilgilendiren çok sayıda alanda bilgi ve tecrübe paylaşımını mümkün kılmakta, Sayıştayın yol göstericilik amacını gerçekleştirmesinde etkin bir araç olarak hizmet vermektedir.

Ayrıca Sayıştay tarafından yayımlanan kitaplar aracılığıyla da literatüre katkıda bulunularak kamu kurum ve kuruluşlarının bu yayınlardan yararlanması sağlanmıştır.

- Stratejik Planının temel ilkelerinden biri olan “İyi Yönetişim ve Beklentilere Duyarlılık” anlayışı kapsamında Sayıştay, tüm paydaşlarını kapsayan çok yıllık iletişim stratejisine de sahiptir. Bu çerçevede Sayıştay, en önemli paydaşlarından denetlenen kamu idareleri ile çeşitli mekanizmalar vasıtasıyla bir araya gelmekte ve farklı konular kapsamında denetlenen kamu idarelerine rehberlik etmektedir. Her sene Sayıştayın ev sahipliğinde 100'e yakın kamu idaresinin yöneticileri ve strateji geliştirme birimleri ile bir araya gelinerek denetim başta olmak üzere iç kontrol, stratejik planlama ve bilgi sistemleri gibi çeşitli konularda fikir alışverişinde bulunulmakta ve kamu idarelerine bu konularla ilgili Sayıştay tecrübesi aktarılmaktadır.

### 6.3 Yargılama Faaliyetleri

Sayıştay, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını denetler. Denetimler sırasında bulunan kamu zararına ilişkin uygunsuzlukların yer aldığı yargılamaya esas raporlar birer hesap mahkemesi olan yargılama dairelerince hükme bağlanır. Dairelerce verilen ilamların son hüküm mercii ise Sayıştay Temyiz Kuruludur. Sayıştay Başsavcılığı da yargılama sürecinde yer almaktadır.

Yargılama dairelerinin 2019 yılında verdikleri yargı kararlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 20: Daireler İtibarıyla Verilen Yargısal Kararlar**

DAİRELER	1. DAİRE	2. DAİRE	3. DAİRE	4. DAİRE	5. DAİRE	6. DAİRE	7. DAİRE	8. DAİRE	TOPLAM
2019 Yılı Rapor Madde Sayısı	163	147	110	98	377	270	134	123	1.422
Önceki Yıllardan 2019 Yılına Devreden Rapor Sayısı	24	37	10	7	56	74	69	9	286
2019 Yılında Gelen Rapor Sayısı	38	39	33	37	52	101	47	25	372
Toplam Rapor Sayısı	62	76	43	44	108	175	116	34	658
Yıl içinde İlamı Düzenlenen Rapor Sayısı	43	59	28	28	76	122	92	31	479



2019 yılında yargılama dairelerine 1.422 rapor maddesini içeren 658 Yargılamaya Esas Rapor ve Ek Rapor intikal etmiş olup bunların 286'sı önceki yıllardan devreden, 372'si ise 2019 yılında gelen raporlardır. Bu raporlardan 479'unun yargılaması tamamlanmış ve ilam düzenlenmiştir.

Yargılanan raporlarda kamu zararı olarak ileri sürülen tutarlardan; 183.888.466 TL ve 524.249\$ kamu zararı için tazmin kararı, 348.274.309 TL ve 15.298 \$ için hesap ve işlemlerin yasal düzenlemelere uygunluğuna karar verilmiş olup 44.633.715 TL ve 19.304 \$ ise sorgu üzerine yargılama öncesinde tahsil edilmiştir.

Ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre suç teşkil eden fiillere ilişkin olarak gereği yapılmak üzere 16 konunun ilgili kamu idarelerine ve/veya Cumhuriyet savcılıklarına gönderilmesine karar verilmiştir.

Yargılama dairelerince verilen hükümler aleyhine Temyiz Kuruluna 2019 yılında yapılan başvuru sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 21: Temyiz Kurulu Faaliyetleri**

	2019
2018 Yılından Devreden Dosya Sayısı	1.389
2019 Yılında Gelen Dosya Sayısı	2.379
<b>TOPLAM</b>	<b>3.768</b>
Kurulca Yargılanan Dosya Sayısı (İlamı düzenlenen)	1.626
2020 Yılına Devreden Dosya Sayısı	2.142

Temyiz Kuruluna 1.389'u önceki yıllardan devreden, 2.379'u da 2019 yılında gelen olmak üzere toplam 3.768 dosya intikal etmiş olup bu dosyaların 1.626'sının yargılaması yapılarak ilamları düzenlenmiş, 2.142'si ise derdesttir.

Temyiz Kurulunca temyizen inceleme sonucunda 642 karar verilmiş olup karar türlerine ilişkin sayılara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 22: Konular İtibarıyla Temyiz Kurulu Kararları**

KONU BAŞLIKLARI İTİBARIYLA KARARLAR	SAYISI
Tasdik	352
Düzelterek Tasdik	7
Kaldırma	21
Bozma	149
Yapılacak İşlem yok	53
(6009 sayılı Kanun Gereğince) İşlemden Kaldırılmasına Karar Verilen	1
Dairesine Tevdiine	12
Diğer (Süre Aşımı, Talebin Reddi vb.)	47
<b>TOPLAM</b>	<b>642</b>

Temyiz Kurulunca verilen 642 kararın, 359'u tasdik ve düzelterek tasdik kararı, 170'i bozma ve kaldırma kararı, 53'ü karar düzeltmesi mahal olup olmadığına ilişkin karar, 60'ı ise diğer kararlardır.

Başsavcılık tarafından 2019 yılında; görüş ve temyiz karşılımlarının bilgileri daireler itibarıyla aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 23: Başsavcılığın Görüş ve Temyiz Karşılımları**

DAİRELER	RAPOR GÖRÜŞLERİ	EK RAPOR GÖRÜŞLERİ	TEMYİZ KARŞILAMALARI	TOPLAM
1. DAİRE	21	17	260	298
2. DAİRE	19	21	245	285
3. DAİRE	21	12	77	110
4. DAİRE	20	17	68	105
5. DAİRE	25	32	970	1.027
6. DAİRE	37	65	1.907	2.009
7. DAİRE	15	33	535	583
8. DAİRE	14	8	154	176
<b>TOPLAM</b>	<b>172</b>	<b>205</b>	<b>4.216</b>	<b>4.593</b>

Başsavcılık tarafından 2019 yılında dairelerden gelen 172 rapor ve 205 ek rapor için görüş yazılmış, 4.216 temyiz karşılaması gerçekleştirilmiştir.

#### 6.4 Görüş Bildirme ve Karar Alma Faaliyetleri

6085 sayılı Kanun'un 25 ve 62'nci maddeleri uyarınca, Sayıştay Genel Kurulunun Sayıştaya ilişkin kanun tasarısı ve teklifleri ile Sayıştay Kanunu gereğince hazırlanacak yönetmelikler ve çeşitli konular hakkında görüş bildirme ve karar alma görevi bulunmaktadır.

2019 yılında Genel Kurul tarafından yapılan toplantılarda 26 karar verilmiş olup detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 24: Genel Kurulun Görüş Bildirme ve Karar Alma Faaliyetleri**

KONU BAŞLIKLARI	SAYISI
Kurum İçi İşleyiş ve İşlevlerle İlgili Kararlar	24
Genel Uygunluk Bildirimi Kararları	1
Sayıştay Genel Kurulu İlke Kararı	1
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>26</b>

Genel Kurul tarafından alınan toplam 26 karar ve görüş verme faaliyetinin 24'ü Kurum içi iş ve işlemlere, 1'i genel uygunluk bildirimine ve 1'i ise Sayıştay Genel Kurul ilke kararına ilişkindir.

6085 sayılı Kanun'un 27'nci maddesi uyarınca Daireler Kurulu, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konuda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenlemeler hakkında görüş vermektedir.

Daireler Kurulunca 2019 yılında belirtilen konular itibarıyla yönetmelik ve yönetmelik mahiyetindeki düzenlemeler hakkında 198 görüş verilmiş olup detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 25: Daireler Kurulunun Görüş Bildirme Faaliyetleri**

KONU BAŞLIKLARI	SAYISI
Yeni Yönetmelik Taslakları Hakkında	116
Yönetmelik Değişiklikleri Hakkında	66
Döner Sermayeli İşletmeler Yönetmelikleri Hakkında	16
<b>TOPLAM</b>	<b>198</b>

Daireler Kurulunca verilen toplam 198 görüşten, 116'sı yeni yönetmelik taslaklarına, 82'si ise yönetmelik değişikliğine ilişkindir.

Daireler tarafından 2019 yılında 432'si denetim raporlarına ilişkin olmak üzere toplam 433 görüş bildirme faaliyeti gerçekleştirilmiş olup dağılımına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

**Tablo 26: Dairelerin Görüş Bildirme Faaliyetleri**

DAİRELER	GÖRÜŞ VERİLEN RAPOR SAYISI
1. DAİRE	60
2. DAİRE	67
3. DAİRE	46
4. DAİRE	19
5. DAİRE	72
6. DAİRE	70
7. DAİRE	60
8. DAİRE	39
<b>TOPLAM</b>	<b>433</b>

Daireler tarafından verilen toplam 433 görüşün, 432'si kamu idaresi denetim raporlarına, 1'i ise müzekkere ve diğer konulara ilişkindir.



Rapor Değerlendirme Kurulu tarafından 2019 yılında 510 görüş ve karar verilmiş olup dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 27: Rapor Değerlendirme Kurulu Faaliyetleri**

KONU	SAYISI
Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu	1
Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu	1
Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu	1
Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporu	1
Kamu İşletmeleri Genel Raporu	1
Kamu İdarelerine İlişkin Sayıştay Denetim Raporları	432
Kamu İşletmeleri Denetim Raporları	73
<b>TOPLAM</b>	<b>510</b>

Rapor Değerlendirme Kurulunca verilen 510 görüş ve kararın, 505'i kamu idaresi denetim raporlarına ve 5'i genel raporlara ilişkin verilen görüş ve kararlardır.

### 6.5 Uluslararası Faaliyetler

Sayıştayın görev alanıyla ilgili uluslararası teşkilatlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

ULUSLARARASI TEŞKİLATLAR	
INTOSAI	Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
EUROSAI	Avrupa Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
AFROSAI	Afrika Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
ASOSAI	Asya Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
ECOSAI	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
ARABOSAI	Arap Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
CAROSAI	Karaib Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
OLACEFS	Latin Amerika ve Karaib Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
PASAI	Pasifik Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonu
INTOSAI Yargı Forumu	INTOSAI Yargı Yetkisi Bulunan Sayıştaylar Forumu

Sayıştay, Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI), Asya Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (ASOSAI) ve Avrupa Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (EUROSAI) üyesi olup, Ekonomik İşbirliği Örgütü Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (ECOSAI)'nin de kurucu üyesidir.

Kurumumuz, 2018 yılının Ekim ayından bu yana ASOSAI'nin Denetim Kurulu Üyeliğini, 2017 yılından itibaren de EUROSAI'nin Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkanlığını yürütmektedir. 2016 yılından beri Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkanlığını yürüttüğü ECOSAI'nin ise 2019 yılının Ekim ayından itibaren Yönetim Kurulu Üyeliğini yürütmektedir.

**Üyesi Olduğumuz Kuruluşlar ve Görevlerimiz**

INTOSAI	Üye
EUROSAI	Yönetim Kurulu Başkanı (2017-2020)
ASOSAI	Denetim Kurulu Üyesi (2018-2021)
ECOSAI	Yönetim Kurulu Başkanı (2013-2019) Yönetim Kurulu Üyesi (2019-2022)
INTOSAI Yargı Forumu	Üye

Kurumumuz, uluslararası kuruluşların farklı çalışma gruplarında aktif olarak yer almaktadır. 2019 yılı içerisinde birçok uluslararası etkinlik ve faaliyete ev sahipliği yapılmış, yurt dışında çeşitli platformlarda gerçekleştirilen toplantı, kurs, seminer ve çalıştaylar gibi etkinlikler ile staj programlarına meslek mensuplarımızın katılımı sağlanmıştır.

**Tablo 28: Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (INTOSAI) İlişkin Faaliyetler**

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
Yargı Yetkisine Sahip Sayıştaylar Forumu 3. Toplantısı	24-25 Ocak 2019	İstanbul
Sayıştayların Değer ve Faydaları Çalışma Grubu 12. Toplantısı	1-2 Nisan 2019	Viyana
Büyük Veri Çalışma Grubu 3. Toplantısı	25-26 Nisan 2019	Kopenhag
Kapasite Geliştirme Komitesi Toplantısı	1-3 Temmuz 2019	Tokyo
23. INCOSAI (INTOSAI Kongresi)	24-28 Eylül 2019	Moskova
Yolsuzlukla Mücadele Konulu Sayıştaylar Toplantısı	14-15 Aralık 2019	Abu Dabi

Tablo 29: Avrupa Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (EUROSAI) İlişkin Faaliyetler

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
Slovakya Sayıştayına Mesleki İşbirliği Ziyareti	5 Şubat 2019	Slovakya
Polonya Sayıştayının 100. Kuruluş Yıldönümü Etkinliği ve Konferans	7 Şubat 2019	Varşova
Letonya Sayıştay Başkanının Kurumumuza Ziyareti	19 Şubat 2019	Ankara
ASOSAI-EUROSAI Ortak Semineri	10-14 Mart 2019	Kudüs
Bilgi Teknolojileri IT Çalışma Grubu ITSA Alt Çalışma Grubu Toplantısı	19-20 Mart 2019	Bern
Bilgi Teknolojileri (IT) Çalışma Grubu 13. Toplantısı	4-5 Nisan 2019	Floriana
Denetimin Katma Değerinin Ölçülmesinde Güncel Yaklaşımlar ve Zorluklar Paneli	18-19 Nisan 2019	İstanbul
Afetlerde Kullanılan Kaynakların Denetimi Çalışma Grubu 4. Toplantısı	24-25 Nisan 2019	Tiran
EUROSAI Koordinasyon Ekibi Toplantısı ve 50. Yönetim Kurulu Toplantısı	11-13 Haziran 2019	Jurmala
EUROSAI Taslak İletişim Çerçevesi Karar Toplantısı	8 Temmuz 2019	Madrid
Etik Öz Değerlendirme Metodolojisi (INTOSAIN) Moderatör Eğitimi	15-19 Temmuz 2019	Belgrad
EUROSAI Stratejik Hedef 1 Üçüncü Toplantısı	9-10 Ekim 2019	Liberec

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
Belediye Denetimi Görev Gücü Semineri	9-11 Ekim 2019	Lizbon
Bilgi Teknolojileri (IT) Çalışma Grubuna Bağlı E-Devlet Alt Grubu (CUBE) Toplantısı	14-16 Ekim 2019	Bratislava
EUROSAI WGEA ve ECA Ortak Biyo-çeşitlilik Konferansı	22-24 Ekim 2019	Lüksemburg
Afet ve Felaketlere Tahsis Edilen Fonların Denetimi Çalışma Grubunun "Afetlerin ve Felaketlerin Önlenmesi Alanındaki Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Ulaşılmasına Katkıda Bulunma" Konulu Seminer	30 Ekim 2019	Belgrad
Genç EUROSAI Konferansı	4-7 Kasım 2019	Londra
Bilgi Teknolojileri (IT) Denetimi Öz Değerlendirme (ITASA) Semineri	4-8 Kasım 2019	Ankara
EUROSAI – AFROSAI Ortak Semineri	21-22 Kasım 2019	Portekiz
Mali Verilerin Güvenilirliği Semineri	28-29 Kasım 2019	Helsinki
Plastik Atıkların Uluslararası Ortak Denetimine İlişkin Toplantı	10-11 Aralık 2019	Krakov
Denetim ve Etik Görev Gücü 10. Toplantısı	10-11 Aralık 2019	Bonn



Sayıştay, Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI)'nın Avrupa bölgesel teşkilatı olan, üyeleri arasındaki mesleki dayanışmayı destekleyerek kamu sektörü denetimi ve kamu mali yönetimini güçlendirmeyi misyon edinen ve üye sayısı 50 olan EUROSAT'ın 2014-2017 yılları arasında EUROSAT Birinci Başkan Yardımcılığını yürütmüştür. 2017 yılında İstanbul'da yapılan EUROSAT X. Kongresi ile birlikte 2017-2020 dönemi için EUROSAT Başkanlığını devralmış ve yürütmektedir.

X. EUROSAT Kongresinde, 2017- 2023 yıllarını kapsayan yeni EUROSAT Stratejik Planı da kabul edilmiştir. Yeni Stratejik Planın yürütülmesinde Portföy (faaliyet alanı) sorumlulukları ve projeler önemli hale gelmiştir.

Yönetim Kurulu 8 ülke Sayıştayından (Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Hollanda, İspanya, Letonya, Moldova, Polonya, Türkiye) oluşmaktadır. 7 ülkenin denetim ve yönetim konularında farklı faaliyet alanları bulunmaktadır. Yönetim Kurulu Başkanı olarak Kurumumuz bu faaliyet alanlarından Genel Yönetişim ve Kurumsal Kimlik Portföyünün lideridir. Başkanlıktan kaynaklanan idari ve stratejik faaliyetlerin yanı sıra Kurumumuz pek çok Proje Grubunda; Çevre Denetimi, Afet Denetimi ve Bilişim Teknolojileri Çalışma Gruplarında ve Etik Denetimi Görev Gücü ile Belediye Denetimi Görev Gücünde temsil edilmektedir.



Kurumumuzun EUROSAI kapsamında yürüttüğü faaliyetler aşağıda özetlenmiştir:

- Başkanlıktan Kaynaklanan Görev ve Faaliyetler
  - ✓ EUROSAI Başkanı olarak Sayıştayın görevleri özetle; Kongre ve Yönetim Kurulunun bütün toplantılarını yönetmek, EUROSAI'nin hedeflerine uygun faaliyette bulunmasını sağlamak, bu faaliyetlerin tüzük ve diğer EUROSAI ikincil düzenlemelerine uyumunu takip etmek ve Kongre veya Yönetim Kurulu tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmektir.
  - ✓ Bu kapsamda 50. EUROSAI Yönetim Kurulu Toplantısı, 12-13 Haziran 2019 tarihlerinde Letonya'da gerçekleştirilmiştir. EUROSAI'nin stratejik ve idari konularının ele alındığı 50. Yönetim Kurulu Toplantısında; stratejik hedefler ve yönetim portföylerinin genel uygulamalarına ilişkin rapor sunumlarının yanı sıra EUROSAI Çalışma Grupları ve Görev Gücü yıllık raporları görüşülmüş, EUROSAI eylem planı güncellenmiştir.
- Koordinasyon Kurulu Başkanlığından Kaynaklanan Görev ve Faaliyetler
  - ✓ Koordinasyon Kurulu, EUROSAI Yönetim Kurulu bünyesinde ve Kurul üyelerinin bir kısmını içeren küçük bir birim olup Yönetim Kurulunun karar almasını kolaylaştırmayı ve Stratejik Planın uygulanmasını düzenli olarak izlemeyi hedeflemektedir.
  - ✓ Bu hedeflerinin yanı sıra, Koordinasyon Kurulu başkanı olarak Sayıştayın başlıca sorumlulukları; eğitim faaliyetlerini onaylamak, Proje Gruplarının kurulmasına onay vermek ve üyelere ev sahipliği yapacakları EUROSAI faaliyetleri için EUROSAI Bütçesinden mali destek sağlanmasına onay vermektir.
  - ✓ Bu kapsamda, son EUROSAI Koordinasyon Kurulu Toplantısı, 50. Yönetim Kurulu Toplantısının hemen öncesinde, 11 Haziran 2019 tarihinde Letonya'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, EUROSAI yıllık konsolide ilerleme raporu görüşülmüş, eylem planının uygulanmasına ve güncellenmesine ilişkin geri bildirimler alınmış, 2018 yılında kabul edilen "Anahtar İlkeler ve İyi Uygulamalar" belgesinin uygulanmasını güçlendirmek için atılması gereken adımlar ve yönetim kurulu gündemi hazırlıklarına ilişkin diğer hususlar görüşülmüştür.
  - ✓ Kurumumuz, Koordinasyon Kurulu Başkanı olarak, EUROSAI Genel Kuruluna ve Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yarı Dönem Gözden Geçirme Raporu ve İlerleme Raporunun oluşturulmasına ilişkin çalışmaları yürütmektedir.

EUROSAI  
EUROPEAN ORGANISATION OF SUPREME AUDIT INSTITUTIONS

- Genel Yönetişim ve Kurumsal Kimlik Portföy Lideri Olarak Yürütülen Görevler ve Gerçekleştirilen Faaliyetler
  - ✓ Portföyün temel amacı; EUROSAl'nin misyon, vizyon, değerler ve hedefleri doğrultusunda faaliyet göstermesini sağlayarak buna uygun etkin ve verimli işleyen organizasyon yapısının kurulmasına katkıda bulunmaktır.
  - ✓ Bu bağlamda; Stratejik Planın uygulanması, koordinasyonu, izlenmesi, raporlanması ve hedeflerinin başarıyla gerçekleştirilebilmesi için gerekli usulleri belirleyen temel mevzuat olan "Genel Usuller" Türk Sayıştayının başkanlığını yaptığı Proje Grubu tarafından hazırlanmıştır.
- ✓ 2017-2023 Stratejik Plan dönemine ait Eylem Planı da Kurumumuz başkanlığında stratejik hedef liderlerinin ve portföy liderlerinin katkısı ile hazırlanmıştır. Kurumumuz, EUROSAl Eylem Planının görselleştirilmesi, projelerin ve faaliyetlerin daha fazla üye ülkeye ulaşabilmesi ve katılımın artırılması amacıyla başlattığı EUROSAl Eylem Planı Görselleştirme Projesi kapsamında bir web sayfası tasarlamıştır ([www.eurosaio.org](http://www.eurosaio.org)).





Tablo 30: Asya Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (ASOSAI) İlişkin Faaliyetler

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
"Bilgi Teknolojileri Denetimi" Konulu Eğitim	1-5 Nisan 2019	Bangkok
"Bilişim Teknolojilerinde İyi Uygulama Örneklerinin Paylaşımı" Konulu 13. Uluslararası Seminer	29 Nisan - 2 Mayıs 2019	Seul
ASOSAI 54. Yönetim Kurulu Toplantısı	23-24 Temmuz 2019	Kuveyt
12. ASOSAI Araştırma Projesi Toplantısı	21-24 Ekim 2019	Abu Dabi
ASOSAI "Kalite Kontrolü ve Kalite Güvencesi" Konulu Çalıştay	2-6 Aralık 2019	Katmandu



**Tablo 31: Ekonomik İşbirliği Örgütü Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatına (ECOSAI) İlişkin Faaliyetler**

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
"Etik Denetimi" Konulu Çalıştay	15-19 Nisan 2019	Antalya
ECOSAI 8. Genel Kurul, 24. Yönetim Kurulu ve 19. Eğitim Komitesi Toplantısı	21-23 Ekim 2019	İstanbul



## 8<sup>th</sup> ECOSAI Assembly & 8<sup>th</sup> ECOSAI Symposium

19<sup>th</sup> ECOSAI Training Committee Meeting  
24<sup>th</sup> ECOSAI Governing Board Meeting

21-23 October 2019  
Istanbul



Tablo 32: Uluslararası Diğer Faaliyetler

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
Mali Denetim	25-27 Şubat 2019	Lefkoşe
Avrupa Birliğine Aday ve Potansiyel Aday Ülke Sayıştaylar Ağı (Network)-Avrupa Birliği Sayıştay (ECA) Yuvarlak Masa Toplantısı ve OECD Denetçiler Birliği Toplantısı	20-22 Mart 2019	Paris
Kuzey Makedonya Sayıştayının 20. Kuruluş Yıldönümü ve "Sayıştay Parlamento İşbirliği" Konulu Yuvarlak Masa Toplantısı	29-30 Mart 2019	Üsküp
AB Sayıştayları İrtibat Görevlileri (CC) ve Network Toplantısı	8-10 Nisan 2019	Bükreş
"Konsolide Mali Tablolar ve Kamu Borç Yönetimi Denetimi" Konulu Toplantı	9-12 Nisan 2019	Londra
İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) 48. Daimi Mali Komite (DMK) Toplantısı	16-18 Nisan 2019	Cidde
Katar Sayıştay Heyetinin Çalışma Ziyareti	23-25 Nisan 2019	Ankara
"Güvenlik ve Savunma Politikalarının Denetimi" Konulu Çalıştay	14-15 Mayıs 2019	Lüksemburg
"Yatırım Fonlarının Etkinliği ve Ekonomikliği" Konulu Eğitim	15-16 Mayıs 2019	Doha
Astana Ekonomik Forumu ve "Mevcut Mesleki Beceriler" Konulu Yuvarlak Masa Toplantısı	16-17 Mayıs 2019	Astana
JWGAA Mali Denetim 4 No.lu Çalıştayı (Raporlama Aşaması)	11-14 Haziran 2019	Stockholm
"E-Devlet Uygulamalarında IT Denetimi" Konulu Toplantı	11-12 Temmuz 2019	Tiflis
"Denetim Risklerinin Tanımlanması" Konulu Seminer	10-11 Eylül 2019	Nur Sultan
Avrupa Konseyi (AK) Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (YBYK) Denetim Komisyonu Çalışma Ziyareti	2 Ekim 2019	Ankara
"Kamu Sektörü Yönetişimini İyileştirmek İçin Denetim Etkisini Artırmak" Konulu Konferans	13-15 Ekim 2019	Struga

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
Katar Sayıştayı Heyetinin "Risk Yönetimi" ve "IT Denetimi" Konulu Çalışma Ziyareti	14-15 Ekim 2019	Ankara
"Dijital Bilişim Teknolojileri Denetimi" Konulu Çalıştay	6-7 Kasım 2019	Üsküp
AB 8 No'lu Alt Komite 15. Tur Toplantısı	7-8 Kasım 2019	Brüksel
Mali Verilerin Güvenilirliğinin Sağlanmasında Yüksek Denetim Kurumlarının Rolü" Konulu Toplantı	28-29 Kasım 2019	Helsinki
2. Gençlik Forumu	2-3 Aralık 2019	Kuveyt
Endonezya Parlamento Heyeti Ziyareti	4 Aralık 2019	Ankara
Moldova Sayıştayı 25. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Töreni	6 Aralık 2019	Kişinev
Pekin Denetim Ofisinin "Belediye Denetimi" Konulu Çalışma Ziyareti	10-11 Aralık 2019	Ankara

**Tablo 33: Uluslararası Kuruluşların Denetimine İlişkin Faaliyetler**

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ
Gelişen Sekiz Ülke Teşkilatı (D-8) Sekretaryası'nın 2017 ve 2018 Bütçelerinin Denetimi	23-24 Mayıs 2019	İstanbul - D8 Sekretaryası
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Sekretaryası ve Kültür Enstitüsünün Hesaplarının Denetlenmesi	11-16 Eylül 2019	Tahran - EİT Sekretaryası
Enerji Şartı Sekretaryasının Hesaplarının Denetimi	13-15 Ekim 2019	Brüksel - EŞ Sekretaryası

## Uluslararası İlişkilerde Dijital Platformların Etkin Kullanılmasına Yönelik Faaliyetler

### Sosyal Medya Hesaplarının Etkin Kullanımı

Uluslararası alandaki paydaşlar ile daha etkin iletişimin sağlanması için yeni sosyal medya hesapları açılmış ve etkin kullanılmasını sağlamak adına sosyal medya kullanım ilkeleri ile iş süreçleri oluşturulmuştur.

### Fransızca İnternet Sitesi Tasarımı

Sayıştayın paydaşlarından olan uluslararası kuruluşlar ve diğer ülke Sayıştayları ile iletişimini güçlendirmesi amacıyla Sayıştay web sitesinin Fransızca versiyonu tasarlanmış ve kullanıma açılmıştır. Bu uygulamayla, Sayıştay faaliyetlerinin uluslararası alanda takip edilebilirliğinin ve diğer ülke Sayıştayları ile işbirliğinin artırılması amaçlanmıştır.



## Cour des comptes turque

[Nous Découvrir](#) [Rapports](#) [Eurosai](#) [Actualités](#)

rechercher sur le site...



Sémi La 8ème Assemblée Générale de l'ECOSAI a été achevée enbul

### Actualités

### Voir Tout



Le président Seyit Ahmet Baş a reçu la visite de Roy Perrin, conseiller économique de l'ambassade des États-Unis à Ankara

Le président de la Cour des comptes, Seyit Ahmet Baş, a reçu la visite de Roy Perrin, conseiller économique de l'Ambassade des États-Unis à Ankara, le 27 Janvier 2020. Le président Baş a présenté à Roy Perrin une plaque de "Divan-ı ...

Lisez la suite

### Activités Internationales

- Coopération Internationales
- Programmes de Formation Internationaux
- Formations Précédentes

### Innovations

- Analyse de Données – TAAOs
- SAYCAP - Outil de la Gestion d'Audit
- Audit Informatique
- Classification des Constats d'Audit

## 6.6 Eğitim Faaliyetleri

### 6.6.1 Uluslararası Eğitim Faaliyetleri

**Tablo 34: Kurumumuzca Uluslararası Eğitim/Staj Faaliyetlerine Katılım**

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ ve DAVET EDEN KURUM
Uluslararası Bilişim Sistemleri ve Denetim Merkezi (The International Centre For Information Systems & Audit – iCISA) Tarafından Düzenlenen Eğitim Programları	E-Yönetişim Denetimi 7 Ocak-1 Şubat 2019	Noida - Hindistan Sayıştay
	Kamu İşletmeleri Denetimi 14 Ekim-8 Kasım 2019	
	Performans Denetimi 18 Kasım-13 Aralık 2019	
102. "Performans Denetimi" Konulu Uluslararası Yoğun Eğitim Programı	23 Şubat-23 Mart 2019	Lahor - Pakistan Sayıştay
Avrupa Birliği Sayıştayında (ECA) Denetim Uygulama Programı	1 Ekim 2019-29 Şubat 2020	Lüksemburg - AB Sayıştay

**Tablo 35: Kurumumuzca Düzenlenen Uluslararası Eğitim Faaliyetleri**

FAALİYET ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYET YERİ	KATILIMCI SAYISI
Moldova Sayıştay Performans Denetimi	14-18 Ocak 2019	Ankara	2 Denetçi (Eğitici) 14 katılımcı
Filistin Sayıştay KİT Denetimi	24-28 Haziran 2019	Ankara	2 Denetçi (Eğitici) 13 katılımcı
KKTC Sayıştay Mali Denetim Standartları	22-26 Temmuz 2019	Ankara	5 Denetçi (Eğitici) 13 katılımcı
Moldova Sayıştay Performans Denetimi	9-13 Ağustos 2019	Ankara	4 Denetçi (Eğitici) 15 katılımcı
IT Denetimi Eğitimi	13-27 Eylül 2019	Kuveyt	3 Denetçi
Afganistan Sayıştay Mali Denetim	30 Eylül-4 Ekim 2019	Ankara	5 Denetçi (Eğitici) 10 katılımcı
Ortak "Mali Denetim" Semineri	18-22 Kasım 2019	İstanbul	4 Denetçi

### 6.6.2 Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri

Meslek mensuplarına yönelik hizmetiçi eğitim faaliyetleri ile grup içi eğitim faaliyetlerine ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

**Tablo 36: Meslek Mensuplarına Yönelik Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri**

EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM METODU	EĞİTİMİN SÜRESİ	KATILIMCI SAYISI
Avrupa ve Orta Asya Yönetişim Konferansı	Sınıf Eğitimi	16 saat	24
Bankalarda Denetim ve TFRS Uygulaması	Sınıf Eğitimi	12 saat	25
BT Denetimi Eğitimi	Sınıf Eğitimi	15 saat	328
Denetim Örnekleme Metodolojisi ve Tekniklerinin Uygulanması Hakkında Deneyim Paylaşımı	Sınıf Eğitimi	12 saat	22
Devlet Muhasebe Standartları Eğitimi	Sınıf Eğitimi	16 saat	24
Financial Audit Training Programme-Moldova Sayıştayı	Sınıf Eğitimi	20 saat	14
ISSAI Mali Denetim Standartları Eğitimi	Sınıf Eğitimi	20 saat	50
ITASA Çalıştayı	Sınıf Eğitimi	4 saat	18
İç Kontrol Sistemleri Revize ve Yapılandırma Çalıştayları	Sınıf Eğitimi	9 saat/6 saat	363
İş Zekası Programı Kullanıcı Eğitimi	Sınıf Eğitimi	15 saat	74
Kamu Alımları Denetimi	Sınıf Eğitimi	18 saat	358
Kamu İşletmeleri Denetimi Süreci Eğitimi	Sınıf Eğitimi	3 saat	49

EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM METODU	EĞİTİMİN SÜRESİ	KATILIMCI SAYISI
Kamu Özel İşbirliği Konusunda Tecrübe Paylaşımı	Sınıf Eğitimi	27 saat	16
Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Kontrol Eğitimi	Sınıf Eğitimi	3 saat	300
Mali Denetim Eğitimi (Afgan Sayıştayı Heyeti)	Sınıf Eğitimi	22 saat	10
Mali Denetim Standartları Eğitimi (Kıbrıs Sayıştayı Heyeti)	Sınıf Eğitimi	20 saat	13
Merkezi Yönetim-Birleştirilmiş Veriler Defteri	Konferans	2 saat	141
Mülakat Teknikleri Eğitimi	Sınıf Eğitimi	30 saat	22
Oracle BI Görsel Analiz Oluşturucu Eğitici Eğitimi	Sınıf Eğitimi	6 saat	8
Performans Denetimi Eğitimi (Moldova Sayıştayı Heyeti)	Sınıf Eğitimi	18 saat	15
Performans Denetimi Standartları Eğitimi	Sınıf Eğitimi	12 saat	23
Risk Yönetimi Eğitimi	Sınıf Eğitimi	12 saat)	18
Sel Baskını Risk Yönetimi Denetimi Deneyim Paylaşımı Çalıştayı	Sınıf Eğitimi	12 saat	14
State Owned Enterprises Audit Training Programme (Filistin Sayıştayı)	Sınıf Eğitimi	18 saat	13
VERA Hatırlatma Eğitimi	Sınıf Eğitimi	2 saat	41
VERA Orta Düzey Eğitimi	Sınıf Eğitimi	9 saat/12 saat	56



EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM METODU	EĞİTİMİN SÜRESİ	KATILIMCI SAYISI
VERA'da Personel Bordro Analizlerinin Kullanımı	Konferans	2 saat	217
Vergi, Resim, Harç ve Ücretler gibi Belediye Gelirlerinin Denetimi	Sınıf Eğitimi	12 saat	18
Yasama Uzman Yardımcısı Eğitimi	Sınıf Eğitimi	2 saat	58

**Tablo 37: Meslek Mensuplarına Yönelik Grup İçi Eğitim Faaliyetleri**

EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM METODU	EĞİTİMİN TARİHİ ve SÜRESİ	KATILIMCI SAYISI
KİT'lerin Denetimi ve Raporlama Süreçleri	Sınıf Eğitimi	24.09.2019 (3 saat)	23
Mahalli İdare Şirket Denetimi	Sınıf Eğitimi	26.09.2019 (4 saat)	9
Düzenlilik Rapor Formatı	Sınıf Eğitimi	7.11.2019 (2 saat)	21

**Tablo 38: Mensuplarımıza Yönelik Hizmetçi Eğitim Faaliyetleri**

EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM METODU	EĞİTİMİN TARİHİ ve SÜRESİ	KATILIMCI SAYISI
Osmanlıca Kursu	Sınıf Eğitimi	21.05.2019-30.07.2019 152 saat	28
Çince Kursu	Sınıf Eğitimi	01.04.2019-31.12.2019 100 saat	21

Yönetim mensuplarının hizmetiçi eğitim faaliyetleri ile Başkanlığımızca düzenlenen konferanslara ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir:

**Tablo 39: Yönetim Mensuplarına Yönelik Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri**

EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM METODU	EĞİTİMİN TARİHİ	KATILIMCI SAYISI
F Klavye Kursu	Sınıf Eğitimi	07.02.2019-23.05.2019	24
Word Kursu	Sınıf Eğitimi	06 Mayıs-28 Haziran	11
Excel Kursu	Sınıf Eğitimi	06 Mayıs-28 Haziran	12
Outlook Kursu	Sınıf Eğitimi	06 Mayıs-28 Haziran	10
Belge-Net Eğitim	Sınıf Eğitimi	26-27 Ağustos - 3 Eylül 26-27-28 Ağustos 3-5-7 Eylül	979
İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	Sınıf Eğitimi	16 Haziran-22 Haziran	48
İşçi Mevzuatı ve Taşerondan Kadroya Geçen İşçilerle İlgili Sorunlar ve Öneriler	Sınıf Eğitimi	23 Haziran-29 Haziran	49
Etik Yönetimi ve Mevzuatı	Sınıf Eğitimi	30 Haziran-06 Temmuz	40
Sayıştay Denetimlerinde Personel Özlük ve Ödeme İşlemleri, Uygulamalar, Sorunlar ve Öneriler	Sınıf Eğitimi	07 Temmuz-13 Temmuz	14
Kamu Mali Yönetim Sistemi ve Mevzuatı	Sınıf Eğitimi	14 Temmuz-20 Temmuz	22
İhale Mevzuatı (Mal ve Hizmet Alımları), Uygulamalar, Sorunlar ve Öneriler	Sınıf Eğitimi	21 Temmuz-27 Temmuz	14
Sosyal Tesisler ve Döner Sermaye Muhasebe İşlemleri	Sınıf Eğitimi	28 Temmuz-03 Ağustos	35
Resmi Yazışma Usul ve Esasları, Uygulamalar, Sorunlar ve Öneriler	Sınıf Eğitimi	04 Ağustos-10 Ağustos	40
Kişisel Gelişim, Etkili İletişim ve Beden Dili	Sınıf Eğitimi	18 Ağustos-24 Ağustos	26
İhale Mevzuatı (Yapım İşleri), Uygulamalar, Sorunlar ve Öneriler	Sınıf Eğitimi	25 Ağustos-31 Ağustos	25

**Tablo 40: Kurumumuzda Düzenlenen Konferanslar**

KONFERANSIN KONUSU	TARİHİ	KATILIMCILAR
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Uyum Düzenlemeleri	27.02.2019	Sayıştay Mensupları (278 kişi)
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Uyum Düzenlemeleri	28.02.2019	Sayıştay Üyeleri
Dünya'da ve Türkiye'de Uzay Teknolojileri	7.03.2019	Sayıştay Mensupları (224 kişi)
Türkiye'nin Diaspora Politikası	19.03.2019	Sayıştay Mensupları (283 kişi)
Hibrid Savaşın Diğer Yüzü-Siber Saldırıları	16.04.2019	Sayıştay Mensupları (248 kişi)

**Kamu İdarelerine Yönelik Eğitimler**

2019 yılı içinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının Sayıştay internet sitesi üzerinden talep formu vasıtasıyla başvurusu ve yazılı talebi üzerine Sayıştay Denetimi ve ilgili konularda eğitimler verilmiştir.

**Tablo 41: Kamu İdarelerine Yönelik Düzenlenen Eğitimler**

EĞİTİMİN KONUSU	KAMU İDARESİ	TARİH
Administrative Adjudication	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	2019 Bahar Yarı Yılı
İç Kontrol Çalıştayı	Türkiye Belediyeler Birliği	09- 12.02.2019
ISACA	Bilgi Teknolojileri Yönetişim ve Denetim Konferansı	06-07.03.2019
(Üniversitelere Yönelik Eğitim Programı) Kamu İhale Mevzuatı, 5018 Sayılı Kanun, Bilimsel Araştırma Projeleri, Sayıştay Denetim Bulguları, Harcırah Mevzuatı, Ek Ders Mevzuatı, Döner Sermayeli İşletmeler ve Sosyal Tesisler	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	11-14.02.2019
Kariyer Günü	TOBB Üniversitesi	8.03.2019
Döner Sermaye Uygulamaları ve Özel Sektör İşbirlikleri	TÜSEM Konseyi Toplantısı	26.04.2019

EĞİTİMİN KONUSU	KAMU İDARESİ	TARİH
Belediye Şirketlerinin Yönetimi ve Denetimi	Marmara Belediyeler Birliği Başkanlığı	17.04.2019
(Üniversitelere Yönelik Eğitim Programı) Kamu İhale Mevzuatı, 5018 Sayılı Kanun, Bilimsel Araştırma Projeleri, Sayıştay Denetim Bulguları, Harcırah Mevzuatı, Ek Ders Mevzuatı, Döner Sermayeli İşletmeler ve Sosyal Tesisler	Trakya Üniversitesi	25-29.03.2019
Dış Denetim	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	7.05.2019
2018 Mali Yılında Yapılan Denetimlerde Tespit Edilen Önemli Hususlar	Milli Savunma Bakanlığı	13.06.2019
Sosyal Tesislerde İşletme Hesabına Göre Bilanço ve İşletme Hesabı, Sosyal Tesis Muhasebe Uygulamasının 5018 sayılı Kanun Çerçevesinde Değerlendirilmesi	Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	15-19.04.2019
CBS Uygulamaları ve Denetimde Kullanılması	Orman Genel Müdürlüğü (İç Denetim Birimi Başkanlığı)	07-09.05.2019
Güncel Denetim Teknikleri ve Karşılaşılan Sorunlar	Gençlik ve Spor Bakanlığı (Rehberlik ve Denetim Başkanlığı)	16.04.2019
5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	TÜBİTAK	24.04.2019
Kariyer Günü	Hacı Bayram Veli Üniversitesi	24.04.2019
Etkili Sunum Teknikleri ve Becerileri	Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı	17.07.2019
Etkili Sunum Teknikleri ve Becerileri	Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı	27.08.2019
Turkish Constitutional Law	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	2019-2020 Güz Yarıyılı
SGDB Uygulamaları ve Kurum Risk Yönetimi	Meteoroloji Genel Müdürlüğü	5.09.2019

EĞİTİMİN KONUSU	KAMU İDARESİ	TARİH
Kamu Zararı ve Sorumluluk, Sayıştay ve Teftiş Raporlarının Gereklerinin Yerine Getirilmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	Vilayetler Birliği Başkanlığı	19.09.2019
Uluslar Arası Muhasebe ve Finans Tarihi Kongresi	İnönü Üniversitesi	10-12.10.2019
Kamu Yönetiminde Yapısal ve İşlevsel Dönüşüm Kongresi	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	24-26.10.2019
Sayıştay Denetim Raporu (Lojistik Semineri)	Emniyet Genel Müdürlüğü	26.11.2019
Mali Denetim	Milli Eğitim Bakanlığı	02-03.12.2019
Sayıştay Denetim Raporu (Lojistik Semineri)	Emniyet Genel Müdürlüğü	3.12.2019
5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	Adalet Bakanlığı	9-10.12.2019
Kamu İhale Mevzuatı	Adalet Bakanlığı	9-10.12.2019
Lojistik Birim Yöneticileri Eğitimi	Emniyet Genel Müdürlüğü	10.12.2019
Etkili Sunum Teknikleri ve Beceri Atölye Çalışması	Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı	12.12.2019
Belediye Şirketleri	Türkiye Belediyeler Birliği	18.12.2019
Sayıştay Denetim Raporlarında Tespit Edilen Hususlar	Emniyet Genel Müdürlüğü	24.12.2019
Belediye Şirketlerinin Hukuki Durumu ve Sayıştay Denetimi	Marmara Belediyeler Birliği	25.12.2019
Kariyer Günü	Hacettepe Üniversitesi	26.12.2019

Üniversitelerin kariyer günleri kapsamında Kurumumuzda düzenlenen programlar vasıtasıyla başta Sayıştay denetimi ve yargısı ile Sayıştay denetçiliği olmak üzere çeşitli konularda katılımcılar bilgilendirilmiştir.

**Tablo 42: Üniversite Kariyer Günleri Kapsamında Kurumumuzda Gerçekleştirilen Faaliyetler**

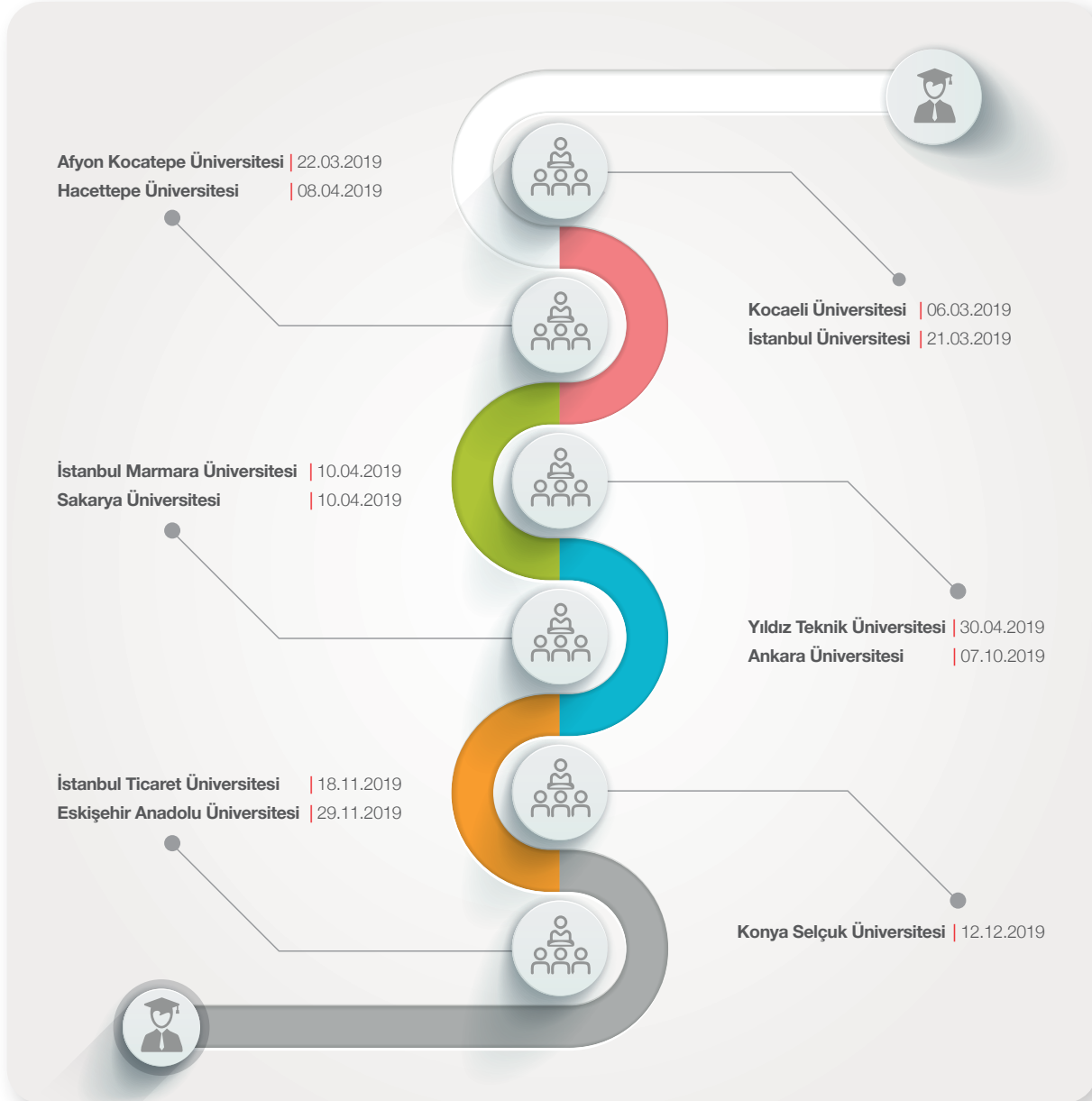
ÜNİVERSİTE ADI	TARİH	KATILIM
Ulusal Siyaset ve Tarih Akademisi	9.01.2019	46
Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi (Gaziantep)	14.02.2019	20
Karadeniz Teknik Üniversitesi (Maliye Kulübü)	11.03.2019	50
Ankara Üniversitesi (Mülkiye ve Maliye Topluluğu)	14.03.2019	45
Hasan Kalyoncu Üniversitesi İktisat Bölümü (Gaziantep)	15.03.2019	15
İnönü Üniversitesi İşletme Bölümü	22.03.2019	47
Sakarya Üniversitesi Maliye Topluluğu	11.04.2019	46
İnönü Üniversitesi Hukuk Bölümü	16.04.2019	40
İstanbul Üniversitesi (Siyasal Bilgiler Fakültesi)	17.04.2019	21
Aydın Üniversitesi (Siyaset Bilimi ve Uluslar arası ilişkiler)	17.04.2019	19
Yalova Üniversitesi (Hukuk Fakültesi)	17.04.2019	28
Çukurova Üniversitesi (Hukuk Fakültesi)	17.04.2019	45
Ege Üniversitesi (İktisadi ve idari Bilimler ile Hukuk Fakülteleri)	26.04.2019	25
Yalova Üniversitesi (Hukuk Fakültesi)	26.04.2019	27
Hitit Üniversitesi (Maliye Bölümü)	29.04.2019	45

ÜNİVERSİTE ADI	TARİH	KATILIM
Hacı Bayram Veli Üniversitesi	30.04.2019	30
Özyeğin Üniversitesi (Hukuk Fakültesi)	2.05.2019	35
Isparta Süleyman Demirel Ün. Huk Fak. Ombudsman Grubu	2.05.2019	40
ODTÜ (Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi)	1.08.2019	6
Başkanlığımızda staj yapan üniversite öğrencileri	27.09.2019	62
Hacettepe Üniversitesi Maliye Bölümü	17.12.2019	40
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Maliye ve Kamu Yönetimi Bölümü	20.12.2019	40
Uludağ Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü	27.12.2019	45



Sayıştay Başkanı Seyit Ahmet BAŞ'ın, Sayıştayın Tarihçesi ile Kamu Mali Yönetim Sistemindeki Yeri ve Önemi, Muhasebe-Denetim Mesleği Geçmişini Bugünü, Geleceğin "Kariyer Planlaması" konularında üniversitelerde vermiş olduğu konferanslara ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

**Tablo 43: Sayıştay Başkanı Seyit Ahmet BAŞ Tarafından Verilen Konferanslar**





### 6.7 Bilgi Edinme ile İlgili Faaliyetler

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde Kurumumuzun 2019 yılı bilgi edinme hakkının kullanımıyla ilgili verileri aşağıdaki gibidir.

**Tablo 44: Bilgi Edinme ile İlgili Faaliyetler**

KONUSU	SAYISI
İş Başvurusu-Nakil-Staj	48
İhbar-Şikayet	141
Sayıştay Sınavları	40
Bilgi-Belge Talebi	29
Karar-Rapor-İlam Talebi	36
Kurum Ziyaret-Seminer-Anket Talebi	1
Mütalaa-Tavsiye Talebi	62
Sicil Talebi	6
Dilekçe Akibeti	7
Görev Alanı Dışı-Hatalı-Mükerrer Başvuru	40
Sayıştay Hakkında	15
Diğer	18
SayNet-Mail-Evrak Kanalıyla Gelen Başvurular	443
Olumlu Cevap Verilen Başvurular	141
Olumsuz Cevap Verilen-Reddedilen Başvurular	144
Birimlere Havale Edilen Başvurular	158
Birimlerden Gelen Cevaplar	22
Bilgi Değerlendirme Kuruluna Yapılan İtirazlar	-

## 7. YÖNETİM ve İÇ KONTROL SİSTEMİ

Yönetim ve iç kontrol faaliyetlerine ilişkin olarak ;

- Kurumumuzda; 2019-2020 yıllarını kapsayan İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. 2019 Yılı içinde, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planındaki faaliyetlerin gerçekleşme sonuçları üçer aylık dönemlerle izlenmeye devam edilmiştir. İç kontrol faaliyetlerini değerlendirmek ve güncellemek üzere kurulan İç Kontrol ve Risk Yönlendirme Kurulu (İKRYK) çalışmalarına devam etmektedir.
- İç Kontrol Sistemi Revize ve Yapılandırma Çalışmaları Programı, kurulan Komisyonun moderatörlüğünde uygulamaya konulmuş olup tüm birimlere Sayıştay Eğitim ve Yayın Yönetmeliğinin 13. maddesi uyarınca eğitimler verilmiştir. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının 2019 yılına ilişkin eylemleri çerçevesinde diğer faaliyetlerin icrasına devam edilmiştir.

- Kurumumuzda ön mali kontrol faaliyetleri, 5018 sayılı Kanununun 58'inci maddesi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Sayıştay Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesinde belirtilen usuller ve Sayıştay Başkanı, Daire Başkanları ve Üyeleri ile Bunların Emeklilikleri ve Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Fertlerinin, Ölenlerin Dul ve Yetimlerinin Sağlık Giderlerinin Karşılmasına Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönergenin 7'nci maddesi ile ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda 2019 yılında harcama birimlerinden gelen 10.557 dokümanın ve eklerin ön mali kontrolü gerçekleştirilmiş olup ayrıntıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.



Tablo 45: 2019 Yılı Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

BİRİM	AÇIKLAMALAR	2018	2019
Teknik ve Mali İşler Birim Başkanlığı	Ödeme Emri Belgesi (Avans/Kredi/Mahsup)	179	136
	Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarısı (Mal/Hizmet/Yapım)	88	130
	Ödeme Emri Belgesi (Diğer)	1.039	2.112
<b>TOPLAM</b>		<b>1.306</b>	<b>2.348</b>
İnsan Kaynakları Birim Başkanlığı	Ödeme Emri Belgesi-Geçici Görev Yolluğu (Avans)	2.444	2.690
	Ödeme Emri Belgesi-Sürekli/Geçici Görev Yolluğu (Mahsup)	2.783	3.062
	Ödeme Emri Belgesi-Yurt İçi/Yurt Dışı Eğitim	36	41
	Ödeme Emri Belgesi (Diğer)	26	29
<b>TOPLAM</b>		<b>5.289</b>	<b>5.822</b>
Baştabiplik	Tedavi Harcamaları	1.606	2.387
<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>8.201</b>	<b>10.557</b>

Ayrıca kadro dağılım cetvelleri, seyahat kartları listeleri, yan ödeme cetvelleri, sözleşmeli personel sayısı ve sözleşmeleri mevzuata uygunluk yönünden kontrol edilmiştir.



# Amaç ve Hedefler



## A- İDARENİN AMAÇ ve HEDEFLERİ

# DENETİM

### AMAÇ 1

Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak

### HEDEF 1.1

Risk odaklı denetim yaklaşımı etkin şekilde uygulanacaktır.

5018 sayılı Kanun ve Sayıştay Kanunu çerçevesinde kamu idarelerinin denetimleri gerçekleştirilirken risk odaklı yaklaşımın etkin şekilde uygulanması önem arz etmektedir. Risk odaklı yaklaşım ile öncelikle denetime ayrılan kaynakların verimli kullanımı sağlanacak, aynı zamanda da denetimlerde riskli alanlar önceliklendirilerek denetimlerin etkinliği artırılabilecektir.

Risk odaklı yaklaşımın benimsenmesi için insan kaynakları yönetiminde etkinliğin sağlanması ve denetimlerin riskli alanlar değerlendirilerek planlanması gerekmektedir. Bu doğrultuda hazırlanan denetim planlarının eksiksiz ve başarılı şekilde yürütülmesi denetimde risk odaklı yaklaşımın uygulanmasını ve denetimler aracılığıyla kamu mali yönetim sisteminin iyi işlemesine yardımcı olunmasını sağlayacaktır.

# DENETİM

## HEDEF 1.2

Denetim anlayış, yaklaşım ve kapasitesinin geliştirilmesi ile denetimin etkinliği artırılabacaktır

6085 sayılı Kanun Sayıştayın düzenlilik ve performans denetimleri yapmasını öngörmektedir. Bu doğrultuda Sayıştayın, kamu idarelerinin etkin denetimini yapabilmek için denetim anlayış, yaklaşım ve kapasitesini sürekli olarak geliştirmesi gerekmektedir. Gerek uluslararası denetim standartlarının başarılı şekilde uygulanabilmesi gerekse denetim metotlarının uygulama sonuçlarından elde edilen tecrübenin, metotların geliştirilmesine yönelik kullanılabilmesi için denetim anlayış ve yaklaşımının sürekli olarak geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Aynı zamanda denetim kapasitesinin geliştirilmesi, insan kaynaklarının nicelik ve nitelik olarak kapasitesinin artırılması ve denetim kaynaklarının verimli kullanımının sağlanması ile denetimlerin etkinliğinin artırılması Sayıştayın öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.





## HEDEF 1.3

Denetimler ve yargılama yoluyla kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleşmesine katkı sağlanacaktır.



5018 sayılı Kanun ve Sayıştay Kanunu çerçevesinde kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve şeffaflığı geliştirilmesi ve etkin denetim yapabilmek için gereken en önemli unsur, denetlenecek kurumlarda etkin bir kamu mali yönetim anlayışının yerleşmiş olması ve iç kontrol süreç ve mekanizmalarının kurulmuş olmasıdır. Kamu idarelerinde iyi işleyen bir iç kontrol sisteminin kurulmuş olması;

- Kamu kaynaklarının etkin, etkili, ekonomik ve idarenin amaçlarına uygun bir şekilde kullanılmasına,
- İş ve işlemlerin mevzuata uygunluğuna,
- Faaliyetler hakkında düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi üretilmesi,
- İdarenin varlıklarının korunmasına,
- Yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi konularında yeterli ve makul güvence sağlanması hususlarında ilerleme kaydedilmesine,

katkı sağlayacaktır.

# DENETİM

## HEDEF 1.4

Yargı süreçlerinin hızlı ve etkin işlenmesi sağlanacaktır.

Sayıştayın görev ve yetkilerine ilişkin hükümler, Anayasanın “Yargı” başlıklı bölümünde düzenlenmiştir. Bu bölümde Sayıştaya denetimin yanı sıra yargılama yetki ve görevi de verilmiştir. Sayıştay yargısının etkin ve hızlı işleyebilmesini adil yargılanma hakkı içerisinde değerlendirmek gerekmektedir. Sayıştay yargısının etkinliği ancak ilamların infazının güvence altına alınması ile mümkündür. Sayıştay ilamlarının infazını izleme görevinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için hukuki ve teknik altyapının kurulması önem arz etmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda yargı fonksiyonunun daha hızlı ve etkin işlenmesi sağlanacaktır.



## HEDEF 1.5

Kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olarak dış paydaşlara fayda sağlanacaktır.



Kamu kurumlarının hesap ve işlemlerini denetlemekle görevlendirilen Sayıştayın, iyi bir kamu mali yönetim sistemine yön vermek üzere deneyim ve bilgilerini kamu kurumlarıyla paylaşması önemlidir. Sayıştayın dış paydaşları olan parlamento, kamu kurumları, akademik çevreler, medya ve vatandaşlar açısından Sayıştay kamu mali yönetim sistemi içinde örnek kuruluş olmalıdır. Bu doğrultuda Sayıştayın dış paydaşlarıyla iletişimini güçlendirmesi, kamuoyunda tanınırlığını artırması, dış paydaş beklentilerini mümkün olduğunca denetim planlarına yansıtması ve kamu kurumlarıyla koordinasyon içinde olması gerekmektedir.

# YÖNETİM

## AMAÇ 2

Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek

## HEDEF 2.1

Çalışan verimliliğini artırmak ve iş yaşamının kalitesini yükseltmek amacıyla insan kaynakları yönetiminde etkinlik sağlanacaktır.

İnsan kaynakları bir kuruluşun en değerli varlığıdır. İnsan kaynakları yönetimi ile faaliyetler Sayıştay için en etkili iş gücünü geliştirmek ve bunun sürekliliğini sağlamak amacına dönük gerçekleştirilecektir. Sayıştayda personelden etkin şekilde yararlanmak için personel değerlendirmesi, kariyer gelişimi ve yönetimine odaklanan bir insan kaynakları yönetimi anlayışı benimsenmektedir. Bu doğrultuda insan kaynakları yetkinlik analiz çalışmalarının tamamlanarak sonuçlarının insan kaynakları yönetimine ilişkin belgelere yansıtılması gerekmektedir.



## HEDEF 2.2

Çalışan memnuniyeti artırılacaktır.



Çalışanların memnuniyetinin ve motivasyonunun yüksek olması çalışan verimliliğinin ve çalışma sonuçlarının etkinliğinin sağlanması için çok önemlidir. Sayıştay, çalışan memnuniyetinin yüksek tutulması için değerlendirme çalışmalarını yapmakta ve değerlendirme sonuçlarına göre gerekli adımları atmaktadır. Bu yaklaşımın süreklilik arz etmesi, çalışan memnuniyetinin artırılmasının hedef olarak belirlenmesi ve bu hedefe yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi etkin işleyen bir kurum için en önemli gerekliliklerden birisidir.

# YÖNETİM

## HEDEF 2.3

Sayıştayın örgütsel yapısı güçlendirilecektir.

Bir kurumdan beklenen verimin en üst düzeyde elde edilmesi için kurumsal yönetim yapısının güçlendirilip geliştirilmesi gerekmektedir. Bu hususta yönetime yardımcı olacak en önemli araçlardan birisi yönetim bilgi sistemidir. Aynı zamanda kurumun iş süreçlerini ortaya koymak, bu süreçlerin etkinliğini sağlamak ve kurum faaliyetlerinde verimliliği ön plana çıkarmak amaçlarıyla kurumsal mimari çalışmalarına başlanması ve bu çalışmalar doğrultusunda kurum yapısının güçlendirilmesi planlanmaktadır.



## B- TEMEL POLİTİKA ve ÖNCELİKLER

### Orta Vadeli Program (2018-2020)

#### • Kamu Mali Sisteminin Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi

-Kalkınma Planı başta olmak üzere üst politika belgeleri ile stratejik plan ve performans programı hazırlama süreçleri arasındaki uyum artırılacaktır.

-Kamu kaynaklarının kullanımının etkinliğini takip etmeyi kolaylaştıracak program bazlı performans bütçelemeye ilişkin çalışmalar sonuçlandırılacaktır.

-Bütünleşik kamu mali yönetim bilişim sistemine ilişkin çalışmalar tamamlanacaktır.

-Kurumlar arası veri paylaşımının ve iş birliğinin, gönüllü uyumun ve toplumsal farkındalığın artırılması ve denetim mekanizmasının güçlendirilmesi yoluyla vergi kaybının yüksek olduğu alanlar önceliklendirilerek kayıt dışılıkla mücadele sürdürülecektir.

-Denetim anlayışı ve kapasitesinin geliştirilmesi ile denetimin etkinliğinin artırılması amacıyla Sayıştay'ın uygulama altyapısı güçlendirilecektir.



## **Orta Vadeli Mali Plan (2018-2020)**

### **• Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar**

-Kamu idarelerinin kamu iç kontrol standartlarına uyum kapasitesi artırılabacak, kamuda risk yönetimi uygulamaları yaygınlaştırılacak, risk yönetimine ilişkin bir rehber ve tüm kamu idarelerinin kullanımına yönelik bir risk yönetimi yazılımı geliştirilecektir.

-İç denetim sisteminin idarelerde daha etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla insan kaynakları altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalara hız verilecektir. Kamu idarelerinin Kamu İç Denetim Standartlarına uyum düzeylerinin artırılması sağlanacaktır. Kamu idarelerinde iç denetim faaliyetlerinin dış değerlendirmesi faaliyetlerine devam edilecektir.

-Mali yönetim sistemimizin temel fonksiyonları olan; makroekonomik tahmin ve planlama, mali planlama, bütçe hazırlık, bütçe işlemleri ve bütçe uygulama, nakit yönetimi, borç yönetimi, gelir yönetimi, kamu personel yönetimi, varlık yönetimi, muhasebe ve mali raporlama, izleme ve değerlendirme ile denetim süreçleri, birlikte çalışabilirlik prensipleri çerçevesinde bütünlük bir yapıya kavuşturulacaktır. Böylece, harcama süreçlerindeki kontrol düzeyi artırılabacak, mali işlemlere ilişkin süreçler daha hızlı yerine getirilecek ve karar alma süreçlerinde istatistiksel analiz yöntemleri daha yaygın kullanılacaktır. Elektronik belge kullanımının artmasına bağlı olarak kaynak kullanımında etkinlik sağlanarak maliyetler düşürülecektir.



# **Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler**



**A- MALİ BİLGİLER****1-BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI**

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Başkanlığımıza 367.378.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup 06-Sermaye giderleri tertibinden önceki yıldan devreden 4.699.829 TL'lik ödeneğin ilave edilmesi ile toplam ödenek tutarı 372.077.829 TL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın 310.516.026 TL'si 2019 yılı içerisinde harcanmış, kalan 61.561.803 TL ödenek ise yıl sonunda iptal edilmiştir. Harcama gerçekleşme oranı % 83 olarak gerçekleşmiştir.

**Tablo 46: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (TL)**

EKONOMİK KODU	BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	2018		GELECEK YILA DEVİR	2019	
		ÖDENEK	HARCAMA		ÖDENEK	HARCAMA
<b>01</b>	<b>PERSONEL GİDERLERİ</b>	<b>175.498.000</b>	<b>175.361.575</b>		<b>257.560.000</b>	<b>211.922.614</b>
01	Memurlar	155.510.000	155.402.248		206.310.000	185.891.993
02	Sözleşmeli Personel	1.023.000	1.016.711		13.980.000	1.362.567
03	İşçiler	16.285.000	16.277.834		32.260.000	23.055.994
04	Geçici Personel	10.000,00	0		10.000	0
05	Diğer Personel	2.670.000	2.664.781		5.000.000	1.612.060
<b>02</b>	<b>SGK DEVLET PRİMİ GİDERLERİ</b>	<b>23.022.502</b>	<b>22.443.004</b>		<b>33.595.000</b>	<b>27.778.747</b>
01	Memurlar	19.700.000	19.133.181		25.530.000	22.634.658
02	Sözleşmeli Personel	170.000	167.796		915.000	221.301
03	İşçiler	3.152.502	3.142.028		7.150.000	4.992.788
<b>03</b>	<b>MAL ve HİZMET ALIM GİDERLERİ</b>	<b>42.829.498</b>	<b>35.140.014</b>		<b>37.402.000</b>	<b>30.074.216</b>
02	Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları	6.113.000	5.706.214		7.203.000	6.702.397
03	Yolluklar	10.116.000	7.751.842		11.222.000	7.100.166
04	Görev Giderleri	285.000	231.083		260.000	195.339
05	Hizmet Alımları	22.165.498	18.407.355		13.442.000	11.698.054
06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	400.000	327.174		400.000	296.298
07	Menkul Mal, Gayri Maddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	1.301.406	1.192.841		2.025.000	1.470.991
08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	967.466	873.240		1.150.000	1.029.686
09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	700.000	447.474		1.700.000	1.581.285
<b>05</b>	<b>CARİ TRANSFERLER</b>	<b>1.551.000</b>	<b>1.306.966</b>		<b>2.821.000</b>	<b>2.673.233</b>
03	Kar Amaçlı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	750.000	750.000		970.000	970.000
04	Hane Halkına Yapılan Transferler	701.000	488.352		1.701.000	1.608.811
06	Yurt Dışına Yapılan Transferler	100.000	68.614		150.000	94.422
<b>06</b>	<b>SERMAYE GİDERLERİ</b>	<b>33.800.000</b>	<b>25.126.678</b>	<b>4.669.829</b>	<b>40.699.829</b>	<b>38.067.216</b>
01	Mamul Mal Alımları	9.050.000	8.362.828		8.500.000	6.878.781
03	Gayri Maddi Hak Alımları	12.600.000	11.627.320		23.950.000	23.765.729
05	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	350.000	0		0	0
07	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	11.800.000	5.137.030	4.669.829	8.249.829,29	7.422.706
<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>276.701.000</b>	<b>259.378.236</b>	<b>4.669.829</b>	<b>372.077.829</b>	<b>310.516.026</b>

**2-TEMEL MALİ TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR**

Ekonomik sınıflandırma açısından Sayıştayın 2018 ve 2019 yılları bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 47: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Karşılaştırmalı Bütçe Giderleri (TL)**

EKONOMİK KOD	BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	2018		GELECEK YILA	2019	
		ÖDENEK	HARCAMA	DEVİR	ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel Giderleri	175.498.000	175.361.575		257.560.000	211.922.614
02	SGK Devlet Primi Giderleri.	23.022.502	22.443.004		33.595.000	27.778.747
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	42.829.498	35.140.014		37.402.000	30.074.216
05	Cari Transferler	1.551.000	1.306.966		2.821.000	2.673.234
06	Sermaye Giderleri	33.800.000	25.126.678	4.669.829	40.699.829	38.067.216
<b>TOPLAM</b>		<b>276.701.000</b>	<b>259.378.236</b>	<b>4.669.829</b>	<b>372.077.829</b>	<b>310.516.026</b>

“01- Personel Giderleri” için 257.560.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve söz konusu ödeneğin %82’si harcanmıştır.

“02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” için 33.595.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve söz konusu ödeneğin %83’ü harcanmıştır.

“03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için 37.402.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve söz konusu ödeneğin %80’i harcanmıştır.

“05- Cari Transferler” için 2.821.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve söz konusu ödeneğin %95’i harcanmıştır.

“06- Sermaye Giderleri” için 36.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve 2018 Yılı Bütçesinden 4.669.829 TL 2019 yılına Taahhüt Artığı olarak devredilmiş ve toplam ödenek 40.699.829 TL olup sözkonusu ödeneğin %94’ü harcanmıştır.

2019 yılında Kurumumuza tahsis edilen toplam 372.077.829 TL ödeneğin % 83’ü harcanmıştır

Kurumsal ve fonksiyonel sınıflandırmaya göre bütçe giderleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

**Tablo 48: Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri (TL)**

KURUMSAL KOD	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
06.00.00.02	Özel Kalem	11.658.000	5.982.336	51
06.01.00.00	Daireler ve Kurullar	40.103.000	36.460.879	91
06.02.00.00	Başkan Yardımcılığı	99.045.829	81.274.386	82
06.02.00.20	Denetim Birimleri	221.271.000	186.808.425	84
<b>TOPLAM</b>		<b>372.077.829</b>	<b>310.516.026</b>	<b>83</b>

**Tablo 49: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri (TL)**

KODU	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
01	Genel Kamu Hizmetleri	76.516.000	60.528.080	79
02	Savunma Hizmetleri	150.000	0	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	288.411.829	247.491.633	86
09	Eğitim Hizmetleri	7.000.000	2.496.313	36
<b>TOPLAM</b>		<b>372.077.829</b>	<b>310.516.026</b>	<b>83</b>



Bütçe gideri türü açısından iptal edilen ödenek miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 50: 2019 Yılı Bütçe Giderleri ve Harcama Oranları (TL)**

EKONOMİK KOD	BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	2019			HARCAMA ORANI (%)
		TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERLERİ	İPTAL EDİLEN	
01	Personel Giderleri	257.560.000	211.922.613	45.637.386	82
02	SGK Devlet Primi Giderleri	33.595.000	27.778.747	5.816.252	83
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	37.402.000	30.074.216	7.327.784	80
05	Cari Transferler	2.821.000	2.673.233	147.766	95
06	Sermaye Giderleri	40.699.829	38.067.215	2.632.613	94
<b>TOPLAM</b>		<b>372.077.829</b>	<b>310.516.026</b>	<b>61.561.803</b>	<b>83</b>

“01- Personel Giderleri” için 257.560.000 TL ödenek tahsis edilmiş, söz konusu ödeneğin 211.922.613 TL’si harcanmış ve yılsonu itibarıyla, ödeneğin %18’i iptal edilmiştir.

“02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” için 33.595.000 TL ödenek tahsis edilmiş, söz konusu ödeneğin 27.778.747 TL’si harcanmış ve yılsonu itibarıyla ödeneğin %17’si iptal edilmiştir.

“03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için 37.402.000 TL ödenek tahsis edilmiş, söz konusu ödeneğin 30.074.216 TL’si harcanmış ve yılsonu itibarıyla ödeneğin % 20’si iptal edilmiştir.

“05- Cari Transferler” için 2.821.000 TL ödenek tahsis edilmiş, söz konusu ödeneğin 2.673.233 TL’si harcanmış ve yılsonu itibarıyla ödeneğin % 5’i iptal edilmiştir.

“06- Sermaye Giderleri” için 40.699.829 TL ödenek tahsis edilmiş, söz konusu ödeneğin 38.067.215 TL’si harcanmış ve yılsonu itibarıyla ödeneğin % 6’sı iptal edilmiştir.

2019 yılında harcamaların %68’i personel giderlerine, %9’u sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderlerine, %10’u mal ve hizmet alım giderlerine, %13’ü de cari transferlere ve sermaye giderlerine harcanmıştır.

2019 yılında Kurumumuza tahsis edilen toplam 372.077.829 TL ödeneğin % 17’si iptal edilmiştir.



2019 yılı yatırım harcamaları ve bütçe işlemleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 51: 2019 Yılı Yatırım Harcamaları (TL)**

PROJE ADI	ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Bilgi Sistemleri	31.950.000	30.188.285	94
Muhtelif İşler	3.100.000	3.069.937	99
Lojman Onarımı	200.000	154.580	77
Hizmet Tesisleri	5.449.829	4.654.411	85
<b>TOPLAM</b>	<b>40.699.829</b>	<b>38.067.213</b>	<b>94</b>

2019 yılı yatırım harcamaları gerçekleştirme oranı %94 olmuştur.

2018 ve 2019 yıllarına ait bütçe giderlerinin gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

**Tablo 52: Yıllar İtibarıyla Ödenek/Harcama Durumu**

UYGULAMA SONUÇLARI	BİRİM	2018	2019
Toplam Ödenek	TL	276.701.000	372.077.829
Harcama	TL	259.378.236	310.516.026
Gerçekleşme Oranı	%	94	83

Toplam bütçe ödeneğinin; 2018 yılında %94'ü ve 2019 yılında %83'ü bütçe gideri olarak gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuz faaliyetlerini yürütürken kullanmış olduğu elektrik, su, doğalgaz, telefon ve internet erişimine ait giderler ile yurt içi ve yurt dışı görevlendirmeler ve taşıt kullanımına ilişkin maliyet bilgileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 53: 2018-2019 Dönemi Hizmet Maliyetleri**

		2018	2019
HİZMET BİNASI	Kullanım Alanı (m <sup>2</sup> )	153.808	153.808
	Personel Başına Düşen Kullanım Alanı (m <sup>2</sup> /kişi)	83	83
	Personel Başına Kapalı Alan(m <sup>2</sup> /kişi)	49	49
ELEKTRİK TÜKETİMİ	Tüketim Miktarı (kw/saat)	4.068.929	3.995.5846
	Tüketim Gideri (TL)	2.507.642	2.974.739
	Personel Başına Elektrik Aydınlanma Gideri (TL)	1.360	1.598
SU TÜKETİMİ	Tüketim Miktarı (m <sup>3</sup> )	51.870	47.510
	Tüketim Gideri (TL)	491.180	344.372
	Personel Başına Su Gideri (TL)	266	185
DOĞALGAZ TÜKETİMİ	Tüketim Miktarı (m <sup>3</sup> )	578.900	533.806
	Tüketim Gideri (TL)	705.105	1.156.098
	Personel Başına Isınma Gideri (TL)	426	621
TELEFON ve İNTERNET ERİŞİMİ	Telefon ve İnternet Erişim Gideri (TL)	487.237	279.758
	Personel Başına Telefon ve İnternet Erişim Gideri	264	150

	2018	2019	
HARCIRAH	Yurt İçi Görevlendirme Sayısı	2.270	2.343
	Yurt İçi Görevlendirme Maliyeti (TL)	6.611.517	6.165.826
	Yurt Dışı Görevlendirme Sayısı	182	136
	Yurt Dışı Görevlendirme Maliyeti (TL)	1.140.325	934.338
TAŞIT KULLANIMI	Kiralanan Taşıt Sayısı	78	78
	Satın Alınma Suretiyle Edinilen Taşıt Sayısı	-	-
	Taşıtların Toplam Maliyeti (Personel Servis Kiralama, Akaryakıt, Bakım-Onarım, Trafik Sigortası, vs.) (TL)	3.793.266	4.994.897
	Personel Başına Ulaşım Gideri (TL)	2.680	2.680

### 3- MALİ DENETİM SONUÇLARI

Sayıştayın denetimi TBMM Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilen komisyonca yapılmaktadır. Kurumumuzun dış denetimine ilişkin olarak Komisyonun hazırlamış olduğu 2018 Yılı Sayıştay Başkanlığı Dış Denetim Raporunun sonuç bölümünde;

Sayıştay Başkanlığının ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişlerine dayalı olarak tahakkuk ettirdiği ödemeleri ile banka hesap özetlerinin mutabık olduğu,

Kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, ödenek üstü harcama yapılmadığı,

Sayıştay Başkanının üst yönetici olarak bütçe ile verilen kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin edecek mali tedbirlerin alınmasında, 5018 sayılı Kanun'da öngörülen mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesinde, görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde üstün gayret gösterdiği,

Harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, mali hizmetler birim yöneticisi ve muhasebe yetkilisinin, mali mevzuatın uygulanmasında ve gerekli tedbirlerin alınmasında azami çaba sarf ettikleri,

İdarenin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yürütüldüğü,

belirtilmiştir.

Komisyonun hazırlamış olduğu 2018 Yılı Sayıştay Başkanlığı Dış Denetim Raporu 03.10.2019 tarihinde TBMM Başkanlık Divanında görüşülmüştür. TBMM Başkanlık Divanında kabul edilen rapor 03.12.2019 tarihinde TBMM Genel Kurulunun bilgisine sunulmuştur.

**B- PERFORMANS BİLGİLERİ****1-PERFORMANS SONUÇLARI TABLOSU**

Sayıştayın 2019 yılı performans bilgileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

**Tablo 54: Performans Göstergeleri Gerçekleşme Sonuçları Tablosu**

PERFORMANS GÖSTERGESİ	BİRİM ADI	2019 HEDEF	YILSONU GERÇEKLEŞME	HEDEF ULAŞMA DERESESİ (%)	HEDEF ULAŞILDI MI?
<b>Amaç 1: Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak</b>					
<b>Hedef 1: Risk odaklı denetim yaklaşımı etkin şekilde uygulanacaktır.</b>					
Risk analiz rapor sayısı (Riskli Alan Sektör Raporu)	DESTEK GRUBU 01	1	1	100	✓
İnsan kaynakları yetkinlik analizi raporu	İKBB (İlgili Komisyon ile işbirliği yapılarak)	1	0	0	—
Risk değerlendirmesine ve insan kaynakları yetkinlik analizine göre hazırlanan beş yıllık denetim stratejik planı	DESTEK GRUBU 01	1	1	100	✓
Yıllık denetim programlarının denetim stratejik planına %100 uygunluğu (Hazırlanacak bir değerlendirme raporu ile yıllık denetim programlarının denetim stratejik planına uyumunun değerlendirilmesi)	DESTEK GRUBU 01	100	100	100	✓

- ✓ Tamamlandı
- ❖ Kısmen Tamamlandı
- Tamamlanmadı

PERFORMANS GÖSTERGESİ	BİRİM ADI	2019 HEDEF	YILSONU GERÇEKLEŞME	HEDEFE ULAŞMA DERECESİ (%)	HEDEFE ULAŞILDI MI?
<b>Hedef 2: Denetim anlayış, yaklaşım ve kapasitesinin geliştirilmesi ile denetimin etkinliği artırılabacaktır.</b>					
Kalite güvencesi değerlendirme çerçeve belgesi	DESTEK GRUBU 01	1	1	100	✓
Uluslararası denetim standartlarına ve çağdaş denetim metotlarına uygun şekilde gözden geçirilen ve/veya güncellenen denetim rehberi sayısı	DESTEK GRUBU 01	2	2	100	✓
Denetimlerde belgeleme ve arşivleme konusunda uluslararası standartlara uygunluğun sağlanmasına yönelik hazırlanan eylem planı	DESTEK GRUBU 01- (BİBB ile işbirliği yapılarak)	1	1	100	✓
Denetimlerde belgeleme ve arşivleme konusunda uluslararası standartlara uygunluk oranı	DESTEK GRUBU 01- (BİBB ile işbirliği yapılarak)	10	10	100	✓
<b>Hedef 3: Denetimler ve yargılama yoluyla kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleşmesine katkı sağlanacaktır.</b>					
Kurum Sistem Değerlendirme Formu	DESTEK GRUBU 01	1	1	100	✓
Denetim bulgu ve önerileri uygulanması izleme sistemi	DESTEK GRUBU 01- (BİBB ile işbirliği yapılarak)	1	1	100	✓

PERFORMANS GÖSTERGESİ	BİRİM ADI	2019 HEDEF	YILSONU GERÇEKLEŞME	HEDEFE ULAŞMA DERECESİ (%)	HEDEFE ULAŞILDI MI?
<b>Hedef 4: Yargı süreçlerinin hızlı ve etkin işlemesi sağlanacaktır.</b>					
Değerlendirme Raporu	BAŞKANLIK	1	1	100	✓
Araştırma Raporu	BAŞKANLIK	1	1	100	✓
<b>Hedef 5: Kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olunarak dış paydaşlar için fayda yaratılacaktır.</b>					
İletişim Stratejisi	DESTEK GRUBU 02	1	1	100	✓
İletişim Stratejisi uygulanma oranı	DESTEK GRUBU 02	30	30	100	✓
<b>Amaç 2: Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek</b>					
<b>Hedef 1: Çalışan verimliliğini artırmak ve iş yaşamının kalitesini yükseltmek amacıyla insan kaynakları yönetiminde etkinlik sağlanacaktır.</b>					
Meslek içi zorunlu eğitim programı	DESTEK GRUBU 02	1	1	100	✓
Meslek içi zorunlu eğitim programının uygulanma oranı	DESTEK GRUBU 02	100	100	100	✓
Gerekli bilgi ve beceriye sahip çalışan oranı	DESTEK GRUBU 02	60	60	100	✓
Eğitim etkinliği değerlendirme aracı	DESTEK GRUBU 02	1	1	100	✓

PERFORMANS GÖSTERGESİ	BİRİM ADI	2019 HEDEF	YILSONU GERÇEKLEŞME	HEDEF ULAŞMA DERESESİ (%)	HEDEF ULAŞILDI MI?
<b>Hedef 2: Çalışan memnuniyeti artırılabacaktır.</b>					
Çalışan memnuniyet anketi	İNSAN KAYNAKLARI BİRİM BAŞKANLIĞI	1	1	100	✓
Değerlendirme raporu	DESTEK GRUBU-02	1	1	100	✓
Çalışma ortamı ve koşullarına yönelik değerlendirme raporu	İNSAN KAYNAKLARI BİRİM BAŞKANLIĞI	1	1	100	✓
Çalışma ve ortamı koşullarının iyileştirilmesine yönelik hazırlanan değerlendirme raporunda yer alan yıllık faaliyetlerin uygulanma oranı	TEKNİK ve MALİ İŞLER BİRİM BAŞKANLIĞI	100	100	100	✓
Rotasyon usul ve esasları	DESTEK GRUBU-02	1	0	0	—
<b>Hedef 3: Sayıştayın örgütsel yapısı güçlendirilecektir.</b>					
Kurum ve birim arşivlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar	STRATEJİ GELİŞTİRME BİRİM BAŞKANLIĞI (BİBB ile işbirliği yapılarak)	1	0	0	—



Tablo 55: Performans Göstergesi Sonuçları Tablosu

PERFORMANS HEDEFİ	PERFORMANS GÖSTERGESİ	AÇIKLAMA	HEDEFLenen GÖSTERGE DÜZEYİ	YILSONU GERÇEKLEŞME DÜZEYİ	GERÇEKLEŞME DURUMU
1		<b>Risk odaklı denetim yaklaşımı etkin şekilde uygulanacaktır.</b>			
	1	Risk analiz rapor sayısı (Riskli Alan Sektör Raporu)	1	1	✓
	2	İnsan kaynakları yetkinlik analizi raporu	1	0	–
	3	Risk değerlendirmesine ve insan kaynakları yetkinlik analizine göre hazırlanan beş yıllık denetim stratejik planı	1	1	✓
	4	Yıllık denetim programlarının denetim stratejik planına %100 uygunluğu (Hazırlanacak bir değerlendirme raporu ile yıllık denetim programlarının denetim stratejik planına uyumunun değerlendirilmesi)	100	100	✓
2		<b>Denetim anlayış, yaklaşım ve kapasitesinin geliştirilmesi ile denetimin etkinliği artırılabacaktır.</b>			
	5	Kalite güvencesi değerlendirme çerçeve belgesi	1	1	✓
	6	Uluslararası denetim standartlarına ve çağdaş denetim metotlarına uygun şekilde gözden geçirilen ve/veya güncellenen denetim rehberi sayısı	2	2	✓
	7	Denetimlerde belgeleme ve arşivleme konusunda uluslararası standartlara uygunluğun sağlanmasına yönelik hazırlanan eylem planı	1	1	✓
	8	Denetimlerde belgeleme ve arşivleme konusunda uluslararası standartlara uygunluk oranı	10	10	✓

PERFORMANS HEDEFİ	PERFORMANS GÖSTERGESİ	AÇIKLAMA	HEDEFLenen GÖSTERGE DÜZEYİ	YILSONU GERÇEKLEŞME DÜZEYİ	GERÇEKLEŞME DURUMU
3		<b>Denetimler ve yargılama yoluyla kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleşmesine katkı sağlanacaktır.</b>			
	9	Kurum Sistem Değerlendirme Formu	1	1	✓
	10	Denetim bulgu ve önerileri uygulanması izleme sistemi	1	1	✓
4		<b>Yargı süreçlerinin hızlı ve etkin işlemesi sağlanacaktır.</b>			
	11	Değerlendirme Raporu	1	1	✓
	12	Araştırma Raporu	1	1	✓
5		<b>Kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olunarak dış paydaşlar için fayda yaratılacaktır.</b>			
	13	İletişim Stratejisi	30	30	✓
	14	İletişim Stratejisi uygulanma oranı	1	1	✓
6		<b>Çalışan verimliliğini artırmak ve iş yaşamının kalitesini yükseltmek amacıyla insan kaynakları yönetiminde etkinlik sağlanacaktır.</b>			
	15	Meslek içi zorunlu eğitim programı	1	1	✓
	16	Meslek içi zorunlu eğitim programının uygulanma oranı	100	100	✓
	17	Gerekli bilgi ve beceriye sahip çalışan oranı	60	60	✓
	18	Eğitim etkinliği değerlendirme aracı	1	1	✓

PERFORMANS HEDEFİ	PERFORMANS GÖSTERGESİ	AÇIKLAMA	HEDEFLenen GÖSTERGE DÜZEYİ	YILSONU GERÇEKLEŞME DÜZEYİ	GERÇEKLEŞME DURUMU
	16	Meslek içi zorunlu eğitim programının uygulanma oranı	100	100	✓
	17	Gerekli bilgi ve beceriye sahip çalışan oranı	60	60	✓
	18	Eğitim etkinliği değerlendirme aracı	1	1	✓
<b>7</b>		<b>Çalışan memnuniyeti artırılacaktır.</b>			
	19	Çalışan memnuniyet anketi	1	1	✓
	20	Değerlendirme raporu	1	1	✓
	21	Çalışma ortamı ve koşullarına yönelik değerlendirme raporu	1	1	✓
	22	Çalışma ve ortamı koşullarının iyileştirilmesine yönelik hazırlanan değerlendirme raporunda yer alan yıllık faaliyetlerin uygulanma oranı	100	100	✓
	23	Rotasyon usul ve esasları	1	0	–
<b>8</b>		<b>Sayıştayın örgütsel yapısı güçlendirilecektir.</b>			
	24	Kurum ve birim arşivlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar	1	0	–

Tablo 56: Performans Göstergeleri Sonuçları

<b>AMAÇ - 1</b>	Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak	
<b>HEDEF - 1</b>	Risk odaklı denetim yaklaşımı etkin şekilde uygulanacaktır.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Risk odaklı denetim yaklaşımı etkin şekilde uygulanacaktır.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Risk analiz rapor sayısı (Riskli Alan Sektör Raporu)	Tamamlandı	
İnsan kaynakları yetkinlik analizi raporu	Tamamlanmadı	Komisyonun çalışmaları devam etmekte olup 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
Risk değerlendirmesine ve insan kaynakları yetkinlik analizine göre hazırlanan beş yıllık denetim stratejik planı	Tamamlandı	
Yıllık denetim programlarının denetim stratejik planına %100 uygunluğu (Hazırlanacak bir değerlendirme raporu ile yıllık denetim programlarının denetim stratejik planına uyumunun değerlendirilmesi)	Tamamlandı	

<b>AMAÇ - 1</b>	Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak	
<b>HEDEF - 2</b>	Denetim anlayış, yaklaşım ve kapasitesinin geliştirilmesi ile denetimin etkinliği artırılabacaktır.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Denetim anlayış, yaklaşım ve kapasitesinin geliştirilmesi ile denetimin etkinliği artırılabacaktır.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Kalite güvencesi değerlendirme çerçeve belgesi	Tamamlandı	
Uluslararası denetim standartlarına ve çağdaş denetim metotlarına uygun şekilde gözden geçirilen ve/veya güncellenen denetim rehberi sayısı	Tamamlandı	
Denetimlerde belgeleme ve arşivleme konusunda uluslararası standartlara uygunluğun sağlanmasına yönelik hazırlanan eylem planı	Tamamlandı	
Denetimlerde belgeleme ve arşivleme konusunda uluslararası standartlara uygunluk oranı	Tamamlandı	

<b>AMAÇ - 1</b>	Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak	
<b>HEDEF - 3</b>	Denetimler ve yargılama yoluyla kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleşmesine katkı sağlanacaktır	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Denetimler ve yargılama yoluyla kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleşmesine katkı sağlanacaktır.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Kurum Sistem Değerlendirme Formu	Tamamlandı	
Denetim bulgu ve önerileri uygulanması izleme sistemi	Tamamlandı	

<b>AMAÇ - 1</b>	Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak	
<b>HEDEF - 4</b>	Yargı süreçlerinin hızlı ve etkin işlemesi sağlanacaktır.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Risk odaklı denetim yaklaşımı etkin şekilde uygulanacaktır.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Değerlendirme Raporu	Tamamlandı	
Araştırma Raporu	Tamamlandı	

<b>AMAÇ - 1</b>	Denetimin ve denetim sonuçlarının kamu mali yönetiminin iyi işleyişi ve gelişimi üzerindeki olumlu ve katkı sağlayıcı etkisini arttırmak	
<b>HEDEF - 5</b>	Kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olunarak dış paydaşlara fayda sağlanacaktır.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Kamu mali yönetim sisteminin iyi işleyişinde yol gösterici olunarak dış paydaşlara fayda	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
İletişim Stratejisi	Tamamlandı	
İletişim Stratejisi uygulanma oranı	Tamamlandı	

<b>AMAÇ - 2</b>	Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek	
<b>HEDEF - 1</b>	Çalışan verimliliğini artırmak ve iş yaşamının kalitesini yükseltmek amacıyla insan ömkaynakları yönetiminde etkinlik sağlanacaktır.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Çalışan verimliliğini artırmak ve iş yaşamının kalitesini yükseltmek amacıyla insan kaynakları yönetiminde etkinlik sağlanacaktır.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Meslek içi zorunlu eğitim programı	Tamamlandı	
Meslek içi zorunlu eğitim programının uygulanma oranı	Tamamlandı	
Gerekli bilgi ve beceriye sahip çalışan oranında sağlanan artış	Tamamlandı	
Eğitim etkinliği değerlendirme aracı	Tamamlandı	

<b>AMAÇ - 2</b>	Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek	
<b>HEDEF - 2</b>	Çalışan memnuniyeti artırılabacaktır.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Çalışan memnuniyeti artırılabacaktır.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Çalışan memnuniyet anketi	Tamamlandı	
Değerlendirme raporu	Tamamlandı	
Çalışma ortamı ve koşullarına yönelik değerlendirme raporu	Tamamlandı	
Çalışma ortamı ve koşullarının iyileştirilmesine yönelik hazırlanan değerlendirme raporunda yer alan yıllık faaliyetlerin uygulanma oranı	Tamamlandı	
Rotasyon usul ve esasları	Tamamlanmadı	Komisyonun çalışmaları devam etmekte olup 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır.



<b>AMAÇ - 2</b>	Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek	
<b>HEDEF - 3</b>	Sayıştayın örgütsel yapısı güçlendirilecektir.	
<b>PERFORMANS HEDEFİ</b>	Sayıştayın örgütsel yapısı güçlendirilecektir.	
<b>PERFORMANS GÖSTERGESİ</b>	<b>PERFORMANS SONUÇLARININ ANALİZİ</b>	<b>SAPMANIN NEDENİ</b>
Kurum ve birim arşivlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar	Tamamlanmadı	Komisyonun çalışmaları devam etmekte olup 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

## 2-PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Stratejik plan güncelleme çalışmaları tamamlanarak 2019-2023 Stratejik Planını yürürlüğe konulmuştur. Stratejik planın uygulanması sonucunda; kamu mali yönetim sisteminin geliştirilmesi ve kamu idarelerinin mali işlemlerinin iyileştirilmesi yoluyla kamu mali yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliğin yerleşmesine ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli yönetimine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda yıl içinde; risk değerlendirmesi esası çerçevesinde denetim programları, kalkınma planları ve yıllık programlardaki öncelikler, kamuoyu ve denetlenen kamu idarelerinin beklentileri, faaliyetlerinin nitelik ve niceliği, bütçe büyüklükleri, denetlenme sıklığı, ihbar ve şikayetler, geçmiş yıl denetim sonuçları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. 2018 Yılı Denetim Programının uygulanması tamamlanmış olup Riskli Alan/Sektör raporu hazırlanmıştır. 2019 Yılı Denetim Programı Riskli Alan Sektör Raporu doğrultusunda hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Denetim raporları,

- kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğu ile
- mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığının tespit edilmesini ve
- mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin değerlendirmesini, idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirilmesini

mümkün kılmıştır.

INTOSAI tarafından yayımlanan yüksek denetim kurumları için küresel düzeyde kabul görmüş kurallar ve denetim standartlarına uygun olarak hazırlanmış olan rehberlere göre denetim raporları ve genel raporlar tamamlanmıştır.

2018 Yılı Denetim Programı kapsamında 432 kamu idaresinde denetim yapılmış ve Sayıştay Denetim Raporu düzenlenmiştir. 2018 Yılı Denetim Programı kapsamında 275 kamu idaresi için düzenlenen performans denetimi raporu, 432 kamu idaresi raporu

ile birleştirilerek yayımlanmıştır. Bu raporlara ilaveten 6 genel rapor hazırlanmıştır. 432 kamu idaresine ilişkin Sayıştay Denetim Raporları hazırlanırken denetim süreci SayCAP denetim yönetimi programı üzerinden yürütülmüş ve yapılan denetimlerin her birinde farklı düzeylerde bilgisayar destekli denetim teknikleri kullanılmıştır.

73 kamu işletmesinin denetimi, 6085 ve 3346 sayılı Kanunlar kapsamında yürütülmüştür. Denetlenen kuruluşların yıllık raporları, işlem, bilanço, sonuç hesapları ve yönetim kurullarının ibra edilmesi-edilmemesi veya genel görüşmeye sunulmasına esas olacak görüşleri içerecek şekilde, gerekçeli ve karşılaştırmalı olarak hazırlanmıştır. Ayrıca Kamu İşletmeleri Genel Raporu düzenlenmiştir.

Sayıştay Başkanlığınca TBMM'ye sunulan raporlar

mevzuat çerçevesinde Sayıştay internet sitesinde kamuoyuna duyurulmuştur.

Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek, çalışan verimliliğini artırmak ve iş yaşamının kalitesini yükseltmek amacıyla mesleki yeterliliğin artırılması için meslek ve yönetim mensuplarının

hizmetiçi eğitim kapsamında "Genel Bilgiler" bölümünde ayrıntılı olarak yer alan;

- ISSAI Mali Denetim Standartları Eğitimi
- İş Zekası Programı Kullanıcı Eğitimi
- İş Zekası Programı Kullanıcı Eğitimi
- Devlet Muhasebe Standartları Eğitimi
- Performans Denetimi Standartları Eğitimi
- Oracle BI Görsel Analiz Oluşturucu Eğitici Eğitimi
- BT Denetimi Eğitimi
- Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Kontrol Eğitimi
- Bankalarda Denetim ve TFRS Uygulaması
- Kamu Alımları Denetimi
- VERA Hatırlatma Eğitimi
- VERA Orta Düzey Eğitimi
- Mülakat Teknikleri Eğitimi

gibi çeşitli konularda eğitimler düzenlenmiştir. Kalite güvencesi çalışmalarının gerçekleştirilmesi için kullanılacak kriterleri ve yöntemleri içeren Kalite Güvencesi Değerlendirme Çerçeve Belgesi hazırlanmıştır.

Uluslararası denetim standartlarına ve çağdaş denetim metotlarına uygun şekilde Mahalli İdare Şirketleri Denetim Kılavuzu ile Bilişim Sistemleri Denetimi Kılavuzu hazırlanmıştır.

İç paydaşlar ve dış paydaşlar göz önünde bulundurularak İletişim Stratejisi Belgesi hazırlanarak uygulanma oranı ölçülmüştür.

Yargı süreçlerinin hızlı ve etkin işlemesi için yargılama süreci analizi yapılarak araştırma ve değerlendirme raporu hazırlanmıştır.

Stratejik yönetim anlayışıyla hazırlanan 2019-2023 Stratejik Planında 2 stratejik amaç ve bu amaçlara ulaşmak için 8 stratejik hedef ile bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için 41 gösterge belirlenmiştir. 2019 Yılı Performans Programına da 2 stratejik amaç, 8 stratejik hedef, 8 performans hedefi ve 24 gösterge alınmıştır. Mevcut amaç ve hedefler kapsamında belirlenmiş olan 24 göstergenin tamamı izlenerek sonuçlarına Faaliyet Raporunda yer verilmiştir.

24 performans göstergesinin; 21'inde hedeflenen düzeye ulaşılmış ve 3'ünde de hedeflenen düzeye ulaşılamamıştır.

### 3-PERFORMANS BİLGİ SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Performans programı ve faaliyet raporlarının hazırlanma aşamasında kullanılmak üzere; performans bilgisinin analizi, değerlendirilmesi ve raporlanmasının yapılabilmesinin ön koşulu, düzenli ve sürekli izlemeyi de kapsayan, etkin bir performans bilgi sisteminin varlığıdır. Etkin bir bilgi sistemi, performans bilgisine dayalı karar alma süreçlerinin işletilmesinde de önem arz etmektedir.

Strateji Geliştirme Birim Başkanlığı (SGBB) tarafından; performans göstergeleri aracılığıyla amaç ve hedeflerin gerçekleşme sonuçları sorumlu birimlerden üçer aylık dönemler itibarıyla alınmaktadır. İki dönem izleme sonucunda veriler konsolide edilerek 'Stratejik Plan İzleme Raporu' hazırlanmakta ve Temmuz ayında değerlendirilmek üzere Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kuruluna sunulmaktadır.

Stratejik Plan İzleme Raporu değerlendirme sonucu ve sorumlu birimlerden alınan üçüncü ve dördüncü döneme ilişkin üçer aylık izleme sonuçları yıl sonunda SGBB tarafından konsolide edilerek "Stratejik Plan Değerlendirme Raporu" hazırlanmakta ve Şubat ayında değerlendirilmek üzere Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kuruluna sunulmaktadır. Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulunun onayından sonra Mart ayının sonuna kadar ilgili kamu idaresine gönderilmektedir.

İzlemelerin, analizlerin ve değerlendirmelerin etkin ve gelişmeye yönelik olması için, bilişim sistemin geliştirilmesi yönündeki çalışmalar devam etmektedir.



# **Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi**





## Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT)

### GÜÇLÜ YÖNLER

#### **Yetkilerini Anayasadan alan bağımsız yargısal bir kurum olması**

Sayıştay; kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yaparken işlevsel ve kurumsal bağımsızlığı olan Anayasal bir kurumdur. Bu konum Sayıştaya görevlerini yerine getirmede bağımsız karar alma imkânı vermektedir.

Denetim ve yargı yetkisini etkin ve adil kullanması, TBMM'ye zamanlı ve doğru raporlar sunması ve kamu kaynağının etkin ve verimli kullanımına yönelik çalışmaları bu kimliğe sahip olmasını sağlamıştır. Sayıştaya ndisine güven duyulan kurum kimliğini güçlendirerek sürdürmeye devam edecektir.

#### **Kurumsal kültüre, yetkin ve tecrübeli insan kaynağına sahip olması**

Sayıştay, her dönem Türkiye'nin gözde ve tercih edilen kamu kurumlarının başında gelmiştir ve son yıllarda da bu gelenek devam etmektedir. Bu nedenle Sayıştaya, kendi alanında en nitelikli insan kaynağını barındırmaktadır. Aynı zamanda köklü bir kurum olması yıllar

boyunca edinilen tecrübenin yeni nesillere aktarılmasını ve birikerek ilerlemesini sağlamaktadır. Sayıştaya'nın yetkin ve nitelikli insan kaynağı, görev ve sorumluluklarını etkin ve doğru biçimde yerine getirmesinde en önemli etkidir.

#### **Kamu kurumlarına yol gösterici özelliğe sahip olması**

Sayıştaya'nın denetimler aracılığıyla kamu mali yönetimi sistemine yol gösterici olma rolü Sayıştaya faaliyetlerinin önemini ve etkisini artırmaktadır. Bu rolünü en etkin şekilde yerine getirmek için çalışan Sayıştaya, bundan sonraki yıllarda da bu çalışmalarına devam edecektir.

#### **Çalışan yaş ortalamasının düşük olması**

Sayıştaya'nın meslek mensupları ve yönetim mensupları yaş ortalamasının düşük olması yakın gelecekte başarılı ve etkin çalışmasını sağlayacak en önemli fırsatlardan birisidir. Genç ve dinamik insan kaynağına sahip olan Sayıştaya, bu kaynağı en etkin şekilde kullanmak için gerekli çalışmaları yapmıştır ve gelecek stratejik plan döneminde de yapmaya devam edecektir.

**ZAYIF YÖNLER****Yeni denetim metotlarına geçiş sürecinde bulunulması**

Köklü bir geçmişe sahip olan Sayıştay yakın tarihe kadar hukukilik denetimine odaklanarak çalışmaktaydı. Hukukilik denetimine odaklı geçmişi, denetim alanında yeniliklerin benimsenmesi ve uygulanması hususunda zafiyetler yaratmakta, aynı zamanda kamuoyunda yeni denetim metotlarının benimsenmediği algısının oluşmasına sebep olmaktadır. Sayıştay bu algının ve fiili durumun oluşturduğu risklerin giderilmesi amacıyla çalışmalarına devam edecektir. İnsan kaynakları ve eğitim konularında değiştirilen ve geliştirilen yaklaşım sürdürülmeye devam edecek ve yeni denetim metotlarına geçiş sürecinin başarılı bir şekilde tamamlanması için gerekli tüm faaliyetler gerçekleştirilecektir.

**Etkinlik, ekonomiklik ve verimlilik konusunda yeterince denetim yapılmıyor olması**

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 42'nci maddesi Sayıştaya, denetim ve incelemeler sonucunda hazırlanan ve Sayıştay Kanunu'nun diğer maddelerinde öngörülenler dışında kalan raporları da hazırlayarak TBMM'ye sunma

yetkisi tanımaktadır. Bu madde ile konu bazı denetimler aracılığıyla kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin raporlar hazırlanması mümkün kılınmaktadır. Ancak Sayıştay Kanunu değişikliği ile birlikte yeni denetim metodolojilerinin uygulanmaya başlanması ve bu değişim sürecinde insan kaynağının en etkin şekilde yönetilmesine verilen öncelik nedeniyle konu bazı denetimlere ara verilmiştir. Bu metodolojinin geliştirilmesi ve bu metot aracılığıyla kamu mali yönetim sistemine daha fazla katkı sağlanabilmesi için çalışmalar yürütülecektir.

**Sayıştay bilişim altyapısının yeterince geliştirilememiş olması**

Kamu mali yönetim sisteminin gelişimine katkı sağlama amacını taşıyan bir kurum olarak Sayıştay'ın bilişim altyapısı ile de kamu kurumlarına örnek teşkil edecek yeterlilikte olması gerekmektedir. Ancak mevcut bilişim altyapısı bazı zafiyetleri nedeniyle bu yeterlilikte değildir. Sayıştay bilişim altyapısının günümüz gerekliliklerine uygun olarak görev sorumlulukların etkin ve hızlı şekilde yerine getirilmesini sağlayacak şekilde geliştirilmesi için çalışmalara devam edilecektir.

**FIRSATLAR****Denetime verilen önem ve artan denetim ihtiyacı**

Son yıllarda hesap verebilirlik ve mali saydamlık ilkelerinin öneminin kamu kurumlarında ve dış paydaşlar arasında artması, denetime duyulan ihtiyacın da anlaşılmasını sağlamıştır. Vatandaşların bilme haklarını kullanmak istemeleri, aynı zamanda kurumların kamu kaynağı kullanımı konusunda artan sorumlulukları, denetim ihtiyacının da artmasına sebep olmuştur. Bu bilincin gelişmesi ve denetim sonuçlarına duyarlı vatandaşların varlığı, denetimlerin daha etkin olması yönünde motive edici olacaktır.

**Uluslararası denetim standartlarının uygulanmasına ilişkin yasal sorumluluk**

Yakın geçmişte gerçekleştirilen kamu mali yönetimi reformu doğrultusunda Sayıştay'ın uyguladığı denetim metotları da yenilenmiş ve daha etkin denetimin yolu açılmıştır. Sayıştay söz konusu değişikliklere uyum sağlamak ve denetimleri en etkin şekilde yürütebilmek için gerekli çalışmaları önceki stratejik plan döneminde gerçekleştirmiştir. Sayıştay'ın yeni stratejik plan döneminde uluslararası kabul gören denetim metotlarının en başarılı şekilde yürütülmesi için gerekli kaynakların sağlanması denetimlerin gücünü artırmak için en önemli fırsatlardan birisidir.

**Saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerinin öneminin artması**

Kamu kurumları arasında ve kamuoyunda saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerinin öneminin artmış olması, Sayıştay denetimlerinin etkinliğinin sağlanmasına yönelik en önemli etken olmuştur. Sayıştay denetimlerinin temelini oluşturan saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri hakkında kamuoyunda artan farkındalık Sayıştay'ın tanınırlığını ve önemini de artıracaktır.

**EUROSAL ve ECOSAL Başkanlığı**

2017-2020 yılları arasında EUROSAL Başkanlığı, 2020-2023 yılları arasında da EUROSAL Başkan Yardımcılığı görevini yürütecek olmak, Sayıştaya kapasitesini geliştirme ve Türkiye'yi uluslararası alanda temsil etmesi için çok önemli bir fırsat sunmaktadır. Aynı zamanda halihazırda yürütülmekte olan ECOSAL Başkanlığı da kurumumuza uluslararası çalışmalar ve iş birliği konusunda önemli ölçüde tecrübe kazandırmıştır. EUROSAL ve ECOSAL Başkanlıkları; uluslararası bilgi paylaşımı, Türkiye'yi temsil, güncel gelişmelerden haberdar olma, uluslararası alanda öncü olma gibi birçok imkan sağlamaktadır ve sağlayacaktır. Sayıştay bu imkanları en doğru şekilde kullanmak üzere çalışmalarını sürdürecektir.

**TEHDİTLER****Kamuoyunda Sayıştay hakkında eksik veya yanlış bilgilendirme**

Kamuoyunda Sayıştay hakkında eksik veya yanlış bilgilendirme Kimi zaman kamuoyunda, yazılı ve görsel medyada Sayıştayla ilgili doğru olmayan ve yanlış yönlendiren haberlerin yer alması Sayıştayın başarısı için bir risk ve tehdit oluşturmaktadır. Bu tür yanlış bilgilendirici yayınların, haberlerin ve içeriklerin önlenmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Bu durumun bir sebebinin de kamuoyunda yeterli farkındalığın bulunmaması olduğu da dikkate alınarak, söz konusu çalışmalara devam edilecektir.

**Sayıştayın görev, yetki ve sorumluluklarının kamuoyunda yeterince bilinmiyor olması**

Kamu mali yönetimi sistemi, kamu yönetiminde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Sayıştay da bu gerekliliğin karşılanması sağlamakla yükümlüdür. Sayıştayın bu bağlamda üstlendiği görev ve sorumlulukların kamuoyu tarafından yeterince bilinmiyor olması bu görev ve sorumlulukların etkin şekilde yerine getirilmesini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu nedenle, kamuoyu ile etkin iletişim kurulması önem arz etmektedir. Gelecek yıllarda Sayıştayın kamuoyunda tanınırlılığının artırılması amacıyla çalışmalar yürütülecektir.





# Öneri ve Tedbirler

**ÖNERİ ve TEDBİRLER**

Sayıştay denetimi kamu kaynaklarının elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılmasında hukuka uygunluğu sağlamanın yanı sıra kamu yönetiminde hesap verme sorumluluğunun ve mali saydamlığın yerleştirilmesine destek vermeyi ve rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Sayıştay bu amaçla;

- Kamu idarelerinin faaliyet raporları aracılığıyla kamuoyuna sunduğu bilginin doğruluk ve güvenilirliğinin denetimler yoluyla değerlendirilmesine,
- Kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespitine,
- Denetlenen kamu idarelerinin;
  - muhasebe, iç kontrol ve mali yönetim ile stratejik yönetim sistemlerinin gelişim süreçlerinin düzenlenen formlar aracılığıyla takip edilmesine,
  - mevzuat değişikliği gerektirenler dahil denetimler sonucu tespit edilen hususlara uyum seviyelerinin izlenmesine,
- bu suretle denetimler yoluyla kamu yönetimine sağlanan katkı ve rehberlik hizmetinin etkinliğinin değerlendirilmesine,
- Stratejik planlama anlayışı çerçevesinde bilişim sistemleri denetimi ile ilgili faaliyetlerin planlanması, yürütülmesi ve sonuçlarının ölçülebilmesi ilişkin hazırlanan Bilişim Sistemleri Denetimi Stratejik Planın uygulanmasına devam edilmesine,
- Kullanıcı ihtiyaçları dikkate alınarak denetim ve raporlama metodolojilerinin kamu mali yönetim sisteminin ihtiyaçlarına uygun şekilde geliştirilmesi ve güncellenmesine,



- Büyük veri analizine ilişkin olarak İş Zekası ve Veri Analiz Sistemi (VERA) ile geçmiş yıl denetim sonuçları değerlendirilerek riskli alanların belirlenmesi ve yıllık denetim programlarında bu alanlara öncelik verilmesine devam edilmesine,
- Birden fazla kamu idaresini ilgilendiren konu esaslı denetim çalışmalarıyla sorunların tespitine ve kamu hizmetlerinde etkinliğin artırılması konusunda önerilerin oluşturulmasına,
- Bilgisayar Destekli Denetim Tekniklerinden yararlanılmasına yönelik olarak SayCAP Denetim Yönetimi Programının sürekli olarak geliştirilerek denetimin etkinliğinin artırılmasına,
- Geliştirilen iletişim stratejisi ile paydaşlarla etkin iletişim kurulması çalışmalarının yoğunlaştırılmasına,
- Yargı süreçlerinin daha hızlı ve etkin işleminin sağlanması amacıyla;
  - yargılama sürecine ilişkin olarak yapılan Yargı Modulünün analiz çalışmaları sonuçlarına göre gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılarak bilişim altyapısının oluşturulmasına,
  - ilam infaz modulünün geliştirilmesi ve oluşturulacak bilişim altyapısına entegre edilerek yenilenmesine,
- Stratejik amaç ve hedeflerden yola çıkarak kurumsal bilgiyi, ihtiyaç duyulan teknoloji ile en uygun şekilde bir araya getirirken kurumun önceliklerini de dikkate alarak kısa, orta ve uzun vadeli çözümler üretmek üzere hazırlanan Bilişim Sistemleri Stratejisinin uygulanmasına devam edilmesine, odaklanacaktır.



# EKLER

**EK 1- 2019 Yılında Denetim Raporu Düzenlenen Kamu İdareleri Listesi****GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ**

(5018 Sayılı Kanuna Ekli I Sayılı Cetvel)

01. Cumhurbaşkanlığı
02. Anayasa Mahkemesi
03. Yargıtay
04. Danıştay
05. Hakimler ve Savcılar Kurulu
06. Adalet Bakanlığı
07. Milli Savunma Bakanlığı
08. İçişleri Bakanlığı
09. Dışişleri Bakanlığı
10. Hazine ve Maliye Bakanlığı
11. Milli Eğitim Bakanlığı
12. Sağlık Bakanlığı
13. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
14. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
15. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
16. Kültür ve Turizm Bakanlığı
17. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
18. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
19. Ticaret Bakanlığı
20. Gençlik ve Spor Bakanlığı
21. Tarım ve Orman Bakanlığı
22. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
23. Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
24. Jandarma Genel Komutanlığı
25. Sahil Güvenlik Komutanlığı
26. Emniyet Genel Müdürlüğü
27. Diyanet İşleri Başkanlığı
28. Türkiye İstatistik Kurumu
29. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
30. Gelir İdaresi Başkanlığı
31. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
32. Meteoroloji Genel Müdürlüğü
33. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
34. Avrupa Birliği Başkanlığı

**ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER-A**

(Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri) (5018 Sayılı Kanuna Ekli II Sayılı Cetvel)

- 01- Yükseköğretim Kurulu
- 02- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- 03- İstanbul Üniversitesi
- 04- İstanbul Teknik Üniversitesi
- 05- Ankara Üniversitesi
- 06- Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 07- Ege Üniversitesi
- 08- Atatürk Üniversitesi
- 09- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10- Hacettepe Üniversitesi
- 11- Boğaziçi Üniversitesi
- 12- Dicle Üniversitesi
- 13- Çukurova Üniversitesi
- 14- Anadolu Üniversitesi
- 15- İnönü Üniversitesi
- 16- Fırat Üniversitesi
- 17- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 18- Selçuk Üniversitesi
- 19- Bursa Uludağ Üniversitesi
- 20- Erciyes Üniversitesi
- 21- Akdeniz Üniversitesi
- 22- Dokuz Eylül Üniversitesi
- 23- Gazi Üniversitesi
- 24- Marmara Üniversitesi
- 25- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 26- Trakya Üniversitesi
- 27- Yıldız Teknik Üniversitesi
- 28- Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 29- Gaziantep Üniversitesi
- 30- Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 31- Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
- 32- Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 33- Balıkesir Üniversitesi
- 34- Manisa Celal Bayar Üniversitesi

- 35- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 36- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
- 37- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 38- Gebze Teknik Üniversitesi
- 39- Harran Üniversitesi
- 40- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 41- Kafkas Üniversitesi
- 42- Kırıkkale Üniversitesi
- 43- Kocaeli Üniversitesi
- 44- Mersin Üniversitesi
- 45- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- 46- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
- 47- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
- 48- Pamukkale Üniversitesi
- 49- Sakarya Üniversitesi
- 50- Süleyman Demirel Üniversitesi
- 51- Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- 52- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 53- Galatasaray Üniversitesi
- 54- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- 55- Kastamonu Üniversitesi
- 56- Düzce Üniversitesi
- 57- Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 58- Uşak Üniversitesi
- 59- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- 60- Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
- 61- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
- 62- Giresun Üniversitesi
- 63- Yozgat Bozok Üniversitesi
- 64- Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
- 65- Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
- 66- Sinop Üniversitesi
- 67- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- 68- Karabük Üniversitesi
- 69- Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- 70- Çankırı Karatekin Üniversitesi
- 71- Artvin Çoruh Üniversitesi
- 72- Bitlis Eren Üniversitesi
- 73- Kırklareli Üniversitesi
- 74- Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- 75- Bingöl Üniversitesi
- 76- Mardin Artuklu Üniversitesi
- 77- Ardahan Üniversitesi
- 78- Bartın Üniversitesi
- 79- Gümüşhane Üniversitesi
- 80- Hakkari Üniversitesi
- 81- Şırnak Üniversitesi
- 82- Munzur Üniversitesi
- 83- Yalova Üniversitesi
- 84- Türk-Alman Üniversitesi
- 85- Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- 86- Bursa Teknik Üniversitesi
- 87- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- 88- İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
- 89- Necmettin Erbakan Üniversitesi
- 90- Abdullah Gül Üniversitesi
- 91- Erzurum Teknik Üniversitesi
- 92- Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 93- Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 94- Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 95- Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi
- 96- İskenderun Teknik Üniversitesi
- 97- Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- 98- Yükseköğretim Kalite Kurulu
- 99- Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 100- İTÜNOVA Teknoloji AŞ

**ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER - B**

(5018 Sayılı Kanuna Ekli II Sayılı Cetvel)

- 01- Savunma Sanayii Başkanlığı
- 02- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 03- Atatürk Araştırma Merkezi
- 04- Atatürk Kültür Merkezi
- 05- Türk Dil Kurumu
- 06- Türk Tarih Kurumu
- 07- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 08- Karayolları Genel Müdürlüğü
- 09- Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 10- Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 11- Orman Genel Müdürlüğü
- 12- Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 13- Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 14- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 15- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 16- Türk Akreditasyon Kurumu
- 17- Türk Standardları Enstitüsü
- 18- Türk Patent ve Marka Kurumu
- 19- Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
- 20- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 21- Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 22- GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 23- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 24- Kamu Denetçiliği Kurumu
- 25- Ceza ve İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İşyurtları Kurumu
- 26- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 27- Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 28- Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 29- Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 30- Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 31- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 32- Türkiye Su Enstitüsü
- 33- Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
- 34- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 35- Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
- 36- Hava Alanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri AŞ (HEAŞ)

**DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR**

(5018 Sayılı Kanuna Ekli III Sayılı Cetvel)

- 01- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 02- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- 03- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 04- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- 05- Kamu İhale Kurumu
- 06- Kişisel Verileri Koruma Kurumu
- 07- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 08- Rekabet Kurumu
- 09- Sermaye Piyasası Kurulu

**SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI**

(5018 Sayılı Kanuna Ekli IV Sayılı Cetvel)

- 01- Sosyal Güvenlik Kurumu
- 02- Türkiye İş Kurumu

**İL ÖZEL İDARELERİ**

- 01- Afyonkarahisar İl Özel İdaresi
- 02- Aksaray İl Özel İdaresi
- 03- Amasya İl Özel İdaresi
- 04- Bolu İl Özel İdaresi
- 05- Çanakkale İl Özel İdaresi
- 06- Çankırı İl Özel İdaresi
- 07- Düzce İl Özel İdaresi
- 08- Erzincan İl Özel İdaresi
- 09- Giresun İl Özel İdaresi
- 10- Karabük İl Özel İdaresi
- 11- Karaman İl Özel İdaresi
- 12- Kars İl Özel İdaresi
- 13- Kastamonu İl Özel İdaresi
- 14- Kırıkkale İl Özel İdaresi
- 15- Kırşehir İl Özel İdaresi
- 16- Kütahya İl Özel İdaresi
- 17- Nevşehir İl Özel İdaresi
- 18- Niğde İl Özel İdaresi
- 19- Osmaniye İl Özel İdaresi
- 20- Rize İl Özel İdaresi
- 21- Sinop İl Özel İdaresi
- 22- Sivas İl Özel İdaresi
- 23- Uşak İl Özel İdaresi
- 24- Yalova İl Özel İdaresi
- 25- Zonguldak İl Özel İdaresi

**BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ**

- 01- Adana Büyükşehir Belediyesi
- 02- Ankara Büyükşehir Belediyesi
- 03- Antalya Büyükşehir Belediyesi
- 04- Aydın Büyükşehir Belediyesi
- 05- Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
- 06- Bursa Büyükşehir Belediyesi
- 07- Denizli Büyükşehir Belediyesi
- 08- Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi
- 09- Erzurum Büyükşehir Belediyesi
- 10- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
- 11- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
- 12- Hatay Büyükşehir Belediyesi
- 13- İstanbul Büyükşehir Belediyesi
- 14- İzmir Büyükşehir Belediyesi
- 15- Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi
- 16- Kayseri Büyükşehir Belediyesi
- 17- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
- 18- Konya Büyükşehir Belediyesi
- 19- Malatya Büyükşehir Belediyesi
- 20- Manisa Büyükşehir Belediyesi
- 21- Mardin Büyükşehir Belediyesi
- 22- Mersin Büyükşehir Belediyesi
- 23- Muğla Büyükşehir Belediyesi
- 24- Ordu Büyükşehir Belediyesi
- 25- Sakarya Büyükşehir Belediyesi
- 26- Samsun Büyükşehir Belediyesi
- 27- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi
- 28- Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi
- 29- Trabzon Büyükşehir Belediyesi
- 30- Van Büyükşehir Belediyesi

**BÜYÜKŞEHİR BAĞLI İDARELERİ**

- 01- Ankara Elektrik Havagazı ve Otobüs İşletme Müessesesi Genel Müdürlüğü (EGO)
- 02- Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ)
- 03- Antalya Su ve Atık Su İdaresi Genel Müdürlüğü
- 04- Aydın Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
- 05- Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BUSKİ)
- 06- Denizli Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
- 07- Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
- 08- İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İSKİ)
- 09- Manisa Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
- 10- Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

**İL BELEDİYELERİ**

- 01- Bartın Belediyesi
- 02- Bilecik Belediyesi
- 03- Çanakkale Belediyesi
- 04- Çorum Belediyesi
- 05- Edirne Belediyesi
- 06- Giresun Belediyesi
- 07- Hakkari Belediyesi
- 08- Isparta Belediyesi
- 09- Kars Belediyesi
- 10- Kastamonu Belediyesi
- 11- Kırşehir Belediyesi
- 12- Kütahya Belediyesi
- 13- Nevşehir Belediyesi
- 14- Niğde Belediyesi
- 15- Osmaniye Belediyesi
- 16- Rize Belediyesi
- 17- Sinop Belediyesi
- 18- Şırnak Belediyesi
- 19- Tunceli Belediyesi
- 20- Yalova Belediyesi

**İLÇE BELEDİYELERİ**

- 1- Adana Ceyhan Belediyesi
- 2- Adana Çukurova Belediyesi
- 3- Adana İmamoğlu Belediyesi
- 4- Adana Sarıçam Belediyesi
- 5- Adıyaman Çelikhan Belediyesi
- 6- Adıyaman Kahta Belediyesi
- 7- Amasya Merzifon Belediyesi
- 8- Ankara Akyurt Belediyesi
- 9- Ankara Altındağ Belediyesi
- 10- Ankara Ayaş Belediyesi
- 11- Ankara Beypazarı Belediyesi
- 12- Ankara Çankaya Belediyesi
- 13- Ankara Çubuk Belediyesi
- 14- Ankara Etimesgut Belediyesi
- 15- Ankara Gölbaşı Belediyesi
- 16- Ankara Kahramankazan Belediyesi
- 17- Ankara Keçiören Belediyesi
- 18- Ankara Kızılcahamam Belediyesi
- 19- Ankara Mamak Belediyesi
- 20- Ankara Polatlı Belediyesi
- 21- Ankara Pursaklar Belediyesi
- 22- Ankara Sincan Belediyesi
- 23- Ankara Yenimahalle Belediyesi
- 24- Antalya Aksu Belediyesi
- 25- Antalya Alanya Belediyesi
- 26- Antalya Döşemealtı Belediyesi
- 27- Antalya Kaş Belediyesi
- 28- Antalya Kemer Belediyesi
- 29- Antalya Kepez Belediyesi
- 30- Antalya Konyaaltı Belediyesi
- 31- Antalya Manavgat Belediyesi
- 32- Antalya Muratpaşa Belediyesi
- 33- Antalya Serik Belediyesi
- 34- Aydın Didim Belediyesi
- 35- Aydın Efeler Belediyesi
- 36- Aydın Kuşadası Belediyesi
- 37- Aydın Söke Belediyesi
- 38- Balıkesir Ayvalık Belediyesi
- 39- Balıkesir Bandırma Belediyesi
- 40- Balıkesir Burhaniye Belediyesi
- 41- Balıkesir Edremit Belediyesi
- 42- Balıkesir Erdek Belediyesi
- 43- Batman Gercüş Belediyesi
- 44- Batman Hasankeyf Belediyesi
- 45- Batman Sason Belediyesi
- 46- Bingöl Genç Belediyesi
- 47- Bitlis Ahlat Belediyesi
- 48- Bitlis Hizan Belediyesi
- 49- Bitlis Tatvan Belediyesi
- 50- Bursa Gürsu Belediyesi
- 51- Bursa Kestel Belediyesi
- 52- Bursa Mudanya Belediyesi
- 53- Bursa Nilüfer Belediyesi
- 54- Bursa Osmangazi Belediyesi
- 55- Denizli Merkezefendi Belediyesi
- 56- Denizli Pamukkale Belediyesi
- 57- Erzurum Yakutiye Belediyesi
- 58- Eskişehir Tepebaşı Belediyesi
- 59- Giresun Bulancak Belediyesi
- 60- Hakkari Yüksekova Belediyesi
- 61- Hatay Antakya Belediyesi
- 62- Isparta Eğirdir Belediyesi
- 63- İstanbul Adalar Belediyesi
- 64- İstanbul Ataşehir Belediyesi
- 65- İstanbul Avcılar Belediyesi
- 66- İstanbul Bağcılar Belediyesi
- 67- İstanbul Bahçelievler Belediyesi
- 68- İstanbul Başakşehir Belediyesi
- 69- İstanbul Bayrampaşa Belediyesi
- 70- İstanbul Beykoz Belediyesi
- 71- İstanbul Çatalca Belediyesi
- 72- İstanbul Esenyurt Belediyesi
- 73- İstanbul Eyüpsultan Belediyesi
- 74- İstanbul Kartal Belediyesi
- 75- İstanbul Sancaktepe Belediyesi
- 76- İstanbul Sarıyer Belediyesi
- 77- İstanbul Şişli Belediyesi
- 78- İstanbul Ümraniye Belediyesi
- 79- İstanbul Zeytinburnu Belediyesi
- 80- İzmir Balçova Belediyesi
- 81- İzmir Bayraklı Belediyesi
- 82- İzmir Bornova Belediyesi
- 83- İzmir Çeşme Belediyesi
- 84- İzmir Dikili Belediyesi
- 85- İzmir Gaziemir Belediyesi
- 86- İzmir Güzelbahçe Belediyesi
- 87- İzmir Karşıyaka Belediyesi
- 88- İzmir Kemalpaşa Belediyesi



- 89- İzmir Konak Belediyesi
- 90- İzmir Menderes Belediyesi
- 91- İzmir Narlıdere Belediyesi
- 92- İzmir Seferihisar Belediyesi
- 93- İzmir Selçuk Belediyesi
- 94- İzmir Urla Belediyesi
- 95- Karaman Ermenek Belediyesi
- 96- Kocaeli Başiskele Belediyesi
- 97- Kocaeli Darıca Belediyesi
- 98- Kocaeli Derince Belediyesi
- 99- Kocaeli Gebze Belediyesi
- 100- Kocaeli Karamürsel Belediyesi
- 101- Konya Karatay Belediyesi
- 102- Konya Meram Belediyesi
- 103- Konya Selçuklu Belediyesi
- 104- Malatya Battalgazi Belediyesi
- 105- Manisa Şehzadeler Belediyesi
- 106- Manisa Yunusemre Belediyesi
- 107- Mardin Kızıltepe Belediyesi
- 108- Mersin Akdeniz Belediyesi
- 109- Mersin Erdemli Belediyesi
- 110- Mersin Mezitli Belediyesi
- 111- Mersin Yenişehir Belediyesi
- 112- Muğla Bodrum Belediyesi
- 113- Muğla Dalaman Belediyesi
- 114- Muğla Datça Belediyesi
- 115- Muğla Fethiye Belediyesi
- 116- Muğla Köyceğiz Belediyesi
- 117- Muğla Marmaris Belediyesi
- 118- Nevşehir Kozaklı Belediyesi
- 119- Ordu Altınordu Belediyesi
- 120- Ordu Fatsa Belediyesi
- 121- Ordu Ünye Belediyesi
- 122- Sakarya Adapazarı Belediyesi
- 123- Sakarya Arifiye Belediyesi
- 124- Sakarya Erenler Belediyesi
- 125- Sakarya Karasu Belediyesi
- 126- Sakarya Sapanca Belediyesi
- 127- Sakarya Serdivan Belediyesi
- 128- Samsun Atakum Belediyesi
- 129- Siirt Şirvan Belediyesi
- 130- Şanlıurfa Eyyübiye Belediyesi
- 131- Şanlıurfa Haliliye Belediyesi
- 132- Şırnak Cizre Belediyesi

- 133- Trabzon Ortahisar Belediyesi
- 134- Van Başkale Belediyesi
- 135- Van Çaldıran Belediyesi
- 136- Van Özalp Belediyesi
- 137- Zonguldak Karadeniz Ereğli Belediyesi
- 138- Zonguldak Kozlu Belediyesi

#### **MAHALLİ İDARE ŞİRKETLERİ VE BİRLİKLERİ**

- 01- Balçovatermal Turizm ve Otelcilik Tic. AŞ
- 02- İstanbul Büyükşehir Belediyesi BELBİM AŞ-Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri AŞ.
- 03- İstanbul Büyükşehir Belediyesi I.Enerji AŞ.-İstanbul Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
- 04- İstanbul Şişli Belediyesi Kent-Yol AŞ
- 05- Vilayetler Turizm ve Ticaret AŞ
- 06- Tarihi Kentler Birliği
- 07- Vilayetler Birliği

#### **YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIKLARI**

- 01- Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 02- Antalya Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 03- Balıkesir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 04- Bursa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 05- Erzurum Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 06- Eskişehir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 07- Hatay Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 08- İstanbul Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 09- İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 10- Kahramanmaraş Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 11- Manisa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 12- Mersin Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- 13- Şanlıurfa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

#### **DİĞER KAMU İDARELERİ**

- 01- Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı
- 02- Özel İdareler ve Belediyeler Kefalet Sandığı Başkanlığı
- 03- Spor-Toto Teşkilat Başkanlığı
- 04- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
- 05- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
- 06- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
- 07- Yatırım Ofisi Başkanlığı
- 08- Yatırımcı Tazmin Merkezi

## İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

ANKARA

28/02/2020

**Seyit Ahmet BAŞ**  
**Sayıştay Başkanı**

## **İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI**

Harcama yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimlerimize tahsis edilmiş kaynakların, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimlerimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

ANKARA

28/02/2020

**Fikri ÖZKÖK**  
**Başkan Yardımcısı**

## **MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI**

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2019 Yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

ANKARA

28/02/2020

**Hülya ARTUT**  
**Strateji Geliştirme Birim Başkanı**